

3.3.4. Dochody z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości

- 1) Z rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego gminy wynikało, że w 2012 roku gmina zrealizowała 3.181,92 zł dochodów klasyfikowanych w § 047 – „Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości” w rozdziale 70005 – „Gospodarka nieruchomościami”.

Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej ustalono, że ww. wpływy dotyczyły wyłącznie użytkowania wieczystego nieruchomości i pochodziły z wpłat dokonanych przez wszystkie 4 podmioty występujące w ewidencji – 3 osoby fizyczne (2.512,44 zł) oraz jedną osobę prawną (koło łowieckie) – 669,48 zł.

- 2) Na podstawie ww. ewidencji oraz dowodów księgowych ustalono, że wszyscy użytkownicy wieczystości uregulowali przypisane im na 2012 rok opłaty w terminie. Na ostatni dzień roku nie występowały żadne zaległości ani nadpłaty z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości.

Z ustnych informacji udzielonych przez pana _____ – kierownika Referatu Rozwoju Gospodarki i Inwestycji wynikało, że w 2012 roku nie wystąpiły operacje oddawania nieruchomości gminy w zarząd lub w użytkowanie wieczyste.

3.3.5. Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

W 2012 roku nie planowano i nie realizowano dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 079 – „Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności”.

3.3.6. Windykacja dochodów z majątku

Ustalenia w zakresie windykacji dochodów z majątku przedstawiono przy umawianiu tych dochodów.

3.4. Inne dochody

- 1) W 2012 roku kontrolowana jednostka zrealizowała też nie opisane jeszcze w niniejszym protokole dochody klasyfikowane w paragrafach wymienionych w tabeli:

Lp.	Paragraf klasyfikacji dochodów	Dochody wykonane (zł)
1	2	3
1.	§ 035 – „Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej”	5.086,00
2.	§ 036 – „Podatek od spadków i darowizn”	3.089,00
3.	§ 040 – „Wpływy z opłaty produktowej”	175,67
4.	§ 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego...”	15.920,73
5.	§ 050 – „Podatek od czynności cywilnoprawnych”	66.148,00
6.	§ 057 – „Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych”	48.103,92
7.	§ 069 – „Wpływy z różnych opłat”	9.131,54

8.	§ 083 – „Wpływy z usług”	416.494,94
9.	§ 084 – „Wpływy ze sprzedaży wyrobów”	1,00
10.	§ 087 – „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych”	99,00
11.	§ 089 – „Odsetki za nieterminowe rozliczenia, płacone przez urzędy obsługujące organy podatkowe”	4,00
12.	§ 090 – „Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem...”	386,80
13.	§ 091 – „Odsetki od nieterminowych wpłat podatków i opłat”	5.551,00
14.	§ 092 – „Pozostałe odsetki”	77.875,79
15.	§ 097 – „Wpływy z różnych dochodów”	190.056,59
16.	§ 236 – „Dochody j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych...”	5.515,71
17.	§ 268 – „Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych”	1.089,00
18.	§ 291 – „Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie...”	9.024,69

- 2) Szczegółowej kontroli poddano dochody klasyfikowane w § 057 – „Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych” oraz § 083 – „Wpływy z usług”. Ustalenia przedstawiono poniżej.

§ 057 – „Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych”

- 1) Z ww. źródła uzyskano w 2012 roku dochody na sumę 48.103,92 zł. Zrealizowano je w następujących rozdziałach budżetu:

-	01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”	-	12.308,36 zł;
-	01042 – „Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych”	-	1.034,40 zł;
-	75023 – „Urzędy gmin”	-	12.410,26 zł;
-	92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”	-	22.350,90 zł;
	Razem:	-	48.103,92 zł.

- 2) Dochód w wysokości 12.308,36 zł w rozdziale 01010 zrealizowano w dniu 4.01.2012 roku poprzez przelew takiej kwoty przez Przedsiębiorstwo Instalacyjno-Budowlane EKO-INSTAL Piotr Kuczkowski w Studzienicach tytułem kary za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy - budowy sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej.
- 3) Zrealizowany w dniu 3.12.2012 roku dochód w wysokości 1.034,40 zł w rozdziale 01042 pochodził z kary umownej wpłaconej przez firmę Usługi Transportowe, Ziemne Melioracyjne i Ogólnobudowlane – Henryk Czarnowski w Kaliszu. Kara związana była z nieterminowym wykonaniem modernizacji drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Szklanej Hucie.
- 4) Na zrealizowane w rozdziale 75023 dochody w wysokości 12.410,26 zł złożyły się kary umowne wpłacone (także potrącone z należności wykonawców) przez Zakład Usług Remontowo-Budowlanych APOLLO Piotr Lubecki w Nowej Wsi (12.277,86 zł) i firmę Usługi Robót Ziemnych i Drogowych – Ireneusz Rolbiecki w Kaliszu (132,40 zł) za nieterminowe wykonanie zamówień związanych odpowiednio z wymianą pokrycia dachowego na budynku poszkolnym oraz modernizacją drogi gruntowej (ul. Łąkowej) w Lipuszu.
- 5) Szczegółowe ustalenia dotyczące dochodów osiągniętych w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej” (22.350,90 zł) przedstawiono w dalszej części protokołu

przy omawianiu realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa, przebudowa placów zabaw, miejsc rekreacji i boisk sportowych wraz z zagospodarowaniem terenu miejscowościach Tuskowy, Gostomko, Szklana Huta”. Ustalono, że przywołana kwota została potrącona z wynagrodzenia wykonawcy tego zadania za opóźnienie w jego wykonaniu.

- 6) W trakcie kontroli ustalono, że kontrolowana gmina nie posiadała w 2012 roku urządzeń rejestrujących zdefiniowanych w art. 2 pkt 59 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r. poz. 1137 ze zm.), tj. ujawniających i zapisujących za pomocą technik utrwalania obrazów naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami. W związku z powyższym dochody budżetowe z wykorzystaniem takich urządzeń nie były realizowane.

§ 083 – „Wpływy z usług”

- 1) Klasyfikowane w ww. paragrafie dochody budżetowe gminy wyniosły 416.494,94 zł. Zasadniczą część tych dochodów (353.918,32 zł – 85%) wykonał urząd gminy, dochody na pozostałą sumę 62.576,62 zł wykonano w Zespole Szkół w Lipuszu (54.267,62 zł w rozdziale 80104 – „Przedszkola”) oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipuszu – 8.309,00 zł w rozdziale 85228 – „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”.

- 2) Urząd gminy wykonał dochody w rozdziałach:

- 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”	- 213.129,08 zł;
- 40002 – „Dostarczanie wody”	- 101.621,94 zł;
- 70095 – „Pozostała działalność”	- 32.845,23 zł;
- 75023 – „Urzędy gmin”	- 6.322,07 zł;
	Razem: - 353.918,32 zł.

- a) Wpływy na sumę 213.129,08 zł w rozdziale 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” pochodziły z opłat za ścieki odprowadzane do gminnych urządzeń kanalizacyjnych. Wpłat dokonywano na podstawie faktur wystawianych przez urząd gminy.

Kontrolując kopie faktur ustalono, że do wyliczeń należności gminy przyjmowano stawki jednostkowe określone w załączniku do uchwały Nr XIII/64/2011 Rady Gminy z dnia 16 listopada 2011r. w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę z urządzeń wodociągowych i za zbiorowe odprowadzanie ścieków do gminnych urządzeń kanalizacyjnych, obowiązujących w Gminie Lipusz w roku 2012.

- b) Wykonane w rozdziale 40002 – „Dostarczanie wody” dochody na sumę 101.621,94 zł pochodziły z opłat za pobór wody z gminnych urządzeń wodociągowych. Odbiorów

obciążano fakturami wystawionymi w oparciu o odczyty wodomierzy oraz stawki za 1 m³ wody określone przywołaną powyżej uchwałą organu stanowiącego gminy.

- c) W rozdziale 70095 – „Pozostała działalność” wykonano dochody 32.845,23 zł dochodów klasyfikowanych jako wpływy z usług, pochodzących z wpłat za „centralne ogrzewanie” i „ciepłą wodę”.
- Wpłaty z ww. tytułów dokonywały w trakcie roku dwie samorządowe instytucje kultury (Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Lipuszu), NZOZ „Przychodnia” Sp. z o.o. w Kościerzynie (dot. Ośrodka Zdrowia w Lipuszu), a także 4 osoby fizyczne – najemcy lokali mieszkalnych zlokalizowanych w stanowiących własność gminy budynkach przy ul. Rogali 1 i ul. Młyńskiej 12 w Lipuszu. Do lokali użytkowych i mieszkalnych zajmowanych przez ww. osoby prawne i fizyczne kontrolowana gmina dostarczała ciepło i podgrzewaną wodę.
 - Ustalono, że ww. należności gminy wyliczono w oparciu o stawki jednostkowe:
 - energii cieplnej dostarczanej do mieszkań na cele bytowe – 4,50 zł + VAT za 1m² powierzchni mieszkania;
 - energii cieplnej dostarczanej do obiektów użytkowych – 6,00 zł + VAT za 1m² powierzchni lokalu użytkowego;
 - podgrzanej wody – 12,00 zł + VAT za 1 m³ wody.

Przywołane stawki wynikały z obowiązującego w 2012 roku zarządzenia Nr 77/2011 Wójta Gminy z dnia 29 listopada 2011r. w sprawie ustalenia wysokości stawki energii cieplnej oraz stawki za podgrzanie wody w budynkach stanowiących własność gminy Lipusz. Wydając to zarządzenie powołano się wyłącznie na art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym. Przepis ten określa, że do zadań wójta gminy należy m.in. gospodarowanie mieniem gminnym.

- W tym miejscu należy wskazać regulacje zawarte w art. 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2011r. Nr 45, poz. 236 ze zm.) dotyczące m.in. zasad ustalania opłat mających charakter wynagrodzenia (ceny) za usługi świadczone przez gminę.

Zgodnie z przepisami ust. 1 pkt 2 ww. artykułu, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego decydują organy stanowiące tych jednostek. W ust. 2 ww. artykułu zawarto przepisy na mocy których organ stanowiący gminy może ww. uprawnienia powierzyć organowi wykonawczemu gminy.

- W toku kontroli ustalono, że organ stanowiący kontrolowanej gminy nie podjął uchwały powierzającej wójtowi gminy uprawnienia do określania opłat za ogrzewanie lokali gminnych oraz za pobór podgrzewanej wody w tych lokalach.

W związku z powyższym zapytano panią [imię] - inspektor ds. gospodarki mieszkaniowej, dróg, utrzymania czystości i rozliczeń należności za wodę i ścieki na podstawie jakich przepisów przygotowano projekt zarządzenia określającego stawki opłat – zarządzenia Nr 77/2011 Wójta Gminy z dnia 29 listopada 2011r. w sprawie ustalenia wysokości stawki energii cieplnej oraz stawki za podgrzanie wody w budynkach stanowiących własność gminy Lipusz.

- Ze założonego przez panią [imię] – inspektor i załączonego do akt kontroli pisemnego wyjaśnienia wynikało, że przygotowując projekt przywołanego zarządzenia wójta gminy oparto się na zapisie zawartym w § 6 ust. 1 „Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Lipusz na lata 2012-2021”, przyjętego uchwałą Nr XIII/70/2011 Rady Gminy z dnia 16 listopada 2011r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu (...). Z treści wyjaśnienia wynikało również, że zarządzenie konsultowano z radcą prawnym.

- Stwierdzono, że wskazany przez panią [imię] przepis mówił o zarządzaniu przez wójta gminy, poprzez pracowników Referatu Komunalnego, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa urzędu gminy, zasobem mieszkaniowym gminy. Zarządzanie zasobem to polegać miało między innymi na pobieraniu opłat z tytułu najmu. Wskazany w wyjaśnieniu przepis (nie przywołany w zarządzeniu) nie daje podstaw do określania stawek, o jakich mowa powyżej, a jedynie wskazuje organ uprawniony do pobierania opłat związanych z najmem.

- W końcowej części wyjaśnienia pani [imię] zawarła informację, że w dniu 20.06.2013 roku Rada Gminy podjęła uchwałę Nr XXXIII/189/2013 w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Lipusz do ustalania cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz do ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej. Z § 1 pkt 3 uchwały wynikało upoważnienie dla wójta gminy do ustalania cen i opłat za energię cieplną i podgrzewanie wody w budynkach stanowiących własność gminy Lipusz.

[Wyjaśnienie pani [imię] - inspektor, dotyczące podstaw prawnych opracowania projektu zarządzenia wójta gminy w sprawie określenia stawek opłat za energię cieplną i podgrzewanie wody (do wyjaśnienia załączono: uchwałę Nr XIII/70/2011 Rady Gminy Lipusz z dnia 16 listopada 2011r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Lipusz na lata 2012-2021 wraz z załączonym programem; zarządzenie Nr 72/2012 Wójta Gminy Lipusz z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie ustalenia wysokości stawki energii i cieplnej oraz stawki za podgrzanie wody w budynkach stanowiących własność Gminy Lipusz; uchwałę Nr XXXIII/189/2013 Rady Gminy Lipusz w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Lipusz do ustalania cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz do ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej) – poz. 9 akt kontroli]

- d) Na wykonane w wysokości 6.322,07 zł wpływy z usług w rozdziale 75023 złożyły się przelewy 3 jednostek organizacyjnych gminy, tj.: Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipuszu (4.989,00 zł), Zespołu Szkół w Lipuszu (1.164,10 zł) i Szkoły Podstawowej w Tuszkowach (166,30 zł), a także wpłata w wysokości 2,67 zł za kserokopię.
- Ustalono, że przelewy wyżej wymienionych jednostek organizacyjnych gminy stanowiły zapłatę wystawionych przez urząd gminy księgowych not obciążeniowych za obsługę kasową prowadzoną przez ten urząd na rzecz tych jednostek. Z treści not wynikało, że wystawiono je na podstawie porozumień z dnia 31.08.2012r.
 - Ustalono, że w ostatnim dniu sierpnia 2012 roku reprezentujący urząd gminy pan Mirosław Ebertowski – wójt gminy zawarł z ww. jednostkami organizacyjnymi gminy porozumienia (bez numerów) mówiące o:
 - prowadzeniu przez urząd gminy od dnia 1.09.2012 roku obsługi kasowej ww. jednostek;
 - zgodzie ww. jednostek na finansowanie części kosztów wynagrodzenia (w tym nagród i dodatkowego wynagrodzenia rocznego) pracownika urzędu gminy prowadzącego obsługę kasową. Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipuszu miał finansować 30% tych kosztów, Zespół Szkół w Lipuszu – 7%, Szkoła Podstawowa w Tuszkowach – 1% tych kosztów;
 - wystawianych przez urząd gminy notach księgowych jako podstawie do finansowania kosztów obsługi kasowej.

Inne dochody

- 1) W trakcie kontroli sprawdzono również, czy kontrolowana jednostka posiadała wiedzę dotyczącą ustawionych na terenie gminy pojemników (kontenerów) na używaną odzież i czy realizowała dochody budżetowe wynikające z ustawienia tych pojemników.
- 2) W dniu 20.09.2013 roku skierowano do pana Mirosława Ebertowskiego - wójta gminy pisemne zapytanie dotyczące :
 - ilości ustawionych na terenie gminy pojemników (kontenerów) na używaną odzież oraz ich lokalizacji;
 - zasad korzystania z gruntów przez podmioty ustawiające te pojemniki – czy zawarto umowy dzierżawy lub wydano decyzje administracyjne zezwalające na ustawienie pojemników w pasie drogowym drogi gminnej;
 - podejmowanych przez gminę działań w przypadku ustawienia pojemników bez wymaganej zgody wyrażonej w umowie dzierżawy lub w decyzji administracyjnej.

Zapytanie dołączono do akt kontroli.

[Skierowane do pana Mirosława Ebertowskiego – wójta gminy zapytanie dotyczące ustawionych na terenie gminy pojemników (kontenerów) na używaną odzież – poz. 10 akt kontroli]

J

ky
lll

Ze złożonej przez pana Mirosława Ebertowskiego – wójta gminy informacji wynikało, że na terenie gminy znajduje się 1 pojemnik do zbiórki używanej odzieży. Z uwagi na to, że zlokalizowany jest on na terenie prywatnym (stacja benzynowa BLISKA w m. Bałachy) gmina nie pobiera z tego tytułu żadnych opłat.

Informację wójta gminy dołączono do akt kontroli.

[Informacja pana Mirosława Ebertowskiego – wójta gminy w sprawie ustawionych na terenie gminy pojemników (kontenerów) na używaną odzież – poz. 11 akt kontroli]

3.5. Wydatki bieżące

- 1) Szczegółową kontrolę bieżących wydatków budżetowych gminy przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2012.
- 2) Ustalono, że w objętym kontrolą roku budżetowym wydatki bieżące gminy wyniosły 10.573.440,63 zł i stanowiły 79 % wszystkich wydatków budżetu, zrealizowanych na sumę 13.435.405,76 zł.
- 3) W trakcie kontroli sprawdzono przestrzeganie w 2012 roku zakresu uprawnień do dokonywania wydatków (bieżących i majątkowych) – porównano wielkości zrealizowanych na poszczególne dni roku wydatków urzędu gminy z aktualnymi na te dni planami wydatków. Sprawdzenia dokonano z wykorzystaniem oprogramowania ACL.

Analiza zaksięgowanych danych wykazała przypadki zrealizowania wydatków wyższych od zaplanowanych. Dane w tym zakresie przedstawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Stan na dzień	Klasyfikacja wydatku	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Różnica (zł)	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
1.	30.01.2012r.	rozd. 70095 § 404	7.200,00	7.303,15	103,15	
2.	30.05.2012r.	rozd. 80113 § 411	1.768,00	1.814,74	46,74	
3.	24.09.2012r.	rozd. 75023 § 470	10.000,00	10.378,10	378,10	
4.	18.12.2012r.	rozd. 75023 § 430	97.002,00	97.172,65	170,65	
5.	19.12.2012r.	rozd. 75023 § 430	97.002,00	97.668,99	666,99	zwiększenie dotychczasowego przekroczenia o 496,34 zł
Razem:			212.972,00	214.337,63	1.365,63	x

- Z tabeli wynika, w trakcie roku doszło do przekroczeń planu wydatków na sumę 1.365,63 zł. Należy dodać, że w dniu 19.12.2012 roku o 496,34 zł zwiększyło się dotychczasowe przekroczenie planu wydatków w § 430 rozdziału 75023 (ze 170,65 zł do 666,99 zł) oraz dotychczasowe łączne przekroczenie planu wydatków - z 698,64 zł do 1.194,98 zł. Wydruki komputerowe dokumentujące przypadki przekroczenia planu wydatków załączono do akt kontroli.

[Wydruki komputerowe dokumentujące przekroczenia obowiązującego w 2012 roku planu wydatków – poz. 12 akt kontroli]

- W związku ze stwierdzeniem przekroczenia zakresu upoważnienia do dokonywania wydatków budżetowych poproszono panią _____ - skarbnik gminy o złożenie w tej sprawie pisemnego wyjaśnienia do protokołu.

W złożonym i załączonym do akt kontroli wyjaśnieniu pani _____ - skarbnik gminy stwierdzone przekroczenia tłumaczy: nieprzeksięgowaniem części wynagrodzenia do właściwego rozdziału (dotyczy przekroczenia w rozdziale 70095); pominięciem w otrzymanych materiałach planistycznych składek na ubezpieczenie społeczne osób zatrudnionych na umowy zlecenia (rozdział 80113); zapłatą faktury za szkolenie pracowników z zakresu kontroli zarządczej przy zbyt niskim planie wydatków na szkolenia pracowników (rozdział 75023 § 470) oraz nienależytą kontrolą zrealizowanych wydatków klasyfikowanych w § 430 rozdziału 75023.

[Wyjaśnienie pani _____ - skarbnik gminy w sprawie przekroczenia zakresu upoważnień do dokonywania wydatków budżetowych - poz. 13 akt kontroli]

3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń

- 1) Na wynagrodzenia osobowe pracowników kontrolowany urząd gminy wydatkował w 2012 roku środki finansowe na sumę 1.253.139,56 zł.

Wydatki powyższe zrealizowano w następujących rozdziałach budżetu: 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” (94.361,41 zł), 70095 – „Pozostała działalność” (56.887,77 zł), 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (30.764,00 zł), 75023 – „Urzędy gmin” (929.370,19 zł), 75101 – „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa” (486,00 zł), 80113 – „Dowożenie uczniów do szkół” (17.718,75 zł), 80114 – „Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół” (81.800,00 zł), 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” (8.125,33 zł), 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (22.102,20 zł) oraz 90095 – „Pozostała działalność” (11.523,91 zł).

- Ustalono, że w rozdziale 01010 planowano wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników urzędu gminy wykonujących pracę w oczyszczalni ścieków, w rozdziale 70095 – wynagrodzenia robotników gospodarczych; w rozdziale 80113 – kierowcy autobusu szkolnego; w rozdziale 80114 – pracowników wykonujących obsługę administracyjną i księgową szkół; w rozdziale 85154 – wychowawcy w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej; w rozdziale 90003 – robotników gospodarczych; w rozdziale 90095 – wynagrodzenia pracowników interwencyjnych wykonujących prace związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska.
- W toku kontroli stwierdzono brak podstaw do planowania i ewidencjonowania w rozdziale 80114 – „Zespoły ekonomiczno-administracyjne szkół” wydatków na wynagrodzenia pracowników urzędu gminy wykonujących w tymże urzędzie prace z zakresu obsługi administracyjnej i księgowej gminnych szkół. Powyższy rozdział ma zastosowanie do wyodrębnionych jednostek organizacyjnych obsługujących szkoły.

- W związku ze stwierdzeniem przekroczenia zakresu upoważnienia do dokonywania wydatków budżetowych poproszono panią Marię Kierzk - skarbnik gminy o złożenie w tej sprawie pisemnego wyjaśnienia do protokołu.

W złożonym i załączonym do akt kontroli wyjaśnieniu pani Maria Kierzk – skarbnik gminy stwierdzone przekroczenia tłumaczy: nieprzeksięgowaniem części wynagrodzenia do właściwego rozdziału (dotyczy przekroczenia w rozdziale 70095); pominięciem w otrzymanych materiałach planistycznych składek na ubezpieczenie społeczne osób zatrudnionych na umowy zlecenia (rozdział 80113); zapłatą faktury za szkolenie pracowników z zakresu kontroli zarządczej przy zbyt niskim planie wydatków na szkolenia pracowników (rozdział 75023 § 470) oraz nienależytą kontrolą zrealizowanych wydatków klasyfikowanych w § 430 rozdziału 75023.

[Wyjaśnienie pani Marii Kierzk - skarbnik gminy w sprawie przekroczenia zakresu upoważnień do dokonywania wydatków budżetowych – poz. 13 akt kontroli]

3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń

- 1) Na wynagrodzenia osobowe pracowników kontrolowany urząd gminy wydatkował w 2012 roku środki finansowe na sumę 1.253.139,56 zł.

Wydatki powyższe zrealizowano w następujących rozdziałach budżetu: 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” (94.361,41 zł), 70095 – „Pozostała działalność” (56.887,77 zł), 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (30.764,00 zł), 75023 – „Urzędy gmin” (929.370,19 zł), 75101 – „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa” (486,00 zł), 80113 – „Dowożenie uczniów do szkół” (17.718,75 zł), 80114 – „Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół” (81.800,00 zł), 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” (8.125,33 zł), 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (22.102,20 zł) oraz 90095 – „Pozostała działalność” (11.523,91 zł).

- Ustalono, że w rozdziale 01010 planowano wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników urzędu gminy wykonujących pracę w oczyszczalni ścieków, w rozdziale 70095 – wynagrodzenia robotników gospodarczych; w rozdziale 80113 – kierowcy autobusu szkolnego; w rozdziale 80114 – pracowników wykonujących obsługę administracyjną i księgową szkół; w rozdziale 85154 – wychowawcy w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej; w rozdziale 90003 – robotników gospodarczych; w rozdziale 90095 – wynagrodzenia pracowników interwencyjnych wykonujących prace związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska.
- W toku kontroli stwierdzono brak podstaw do planowania i ewidencjonowania w rozdziale 80114 – „Zespoły ekonomiczno-administracyjne szkół” wydatków na wynagrodzenia pracowników urzędu gminy wykonujących w tymże urzędzie prace z zakresu obsługi administracyjnej i księgowej gminnych szkół. Powyższy rozdział ma zastosowanie do wyodrębnionych jednostek organizacyjnych obsługujących szkoły.

- 2) Prawidłowość stosowania przepisów regulujących zasady wynagradzania pracowników samorządowych sprawdzono na przykładzie wynagrodzeń ustalonych dla losowo wybranych 16 pracowników kontrolowanego urzędu gminy. Próbę kontrolną stanowili pracownicy wymienieni w tabeli:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko
1	2	3
1.	Mirosław Ebertowski	Wójt gminy
2.	Marek Klasa	Zastępca wójta
3.	Maria Żywicka	Sekretarz gminy
4.	Maria Kierzk	Skarbnik gminy
5.		Kierownik referatu
6.		Zastępca kierownika USC
7.		Inspektor
8.		Inspektor
9.		Starszy informatyk
10.		Podinspektor
11.		Podinspektor
12.		Wychowawca
13.		Pomoc administracyjna
14.		Robotnik gospodarczy
15.		Konserwator
16.		Sprzątaczką

- 3) W 2012 roku pan Mirosławowi Ebertowskiemu – wójtowi gminy przysługiwało wynagrodzenie określone uchwałą Nr II/9/2010 Rady Gminy z dnia 6 grudnia 2010r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Lipusz.
- Przywołana uchwała została zmieniona uchwałą Nr XXII/112/2012 Rady Gminy z dnia 21 czerwca 2012r. w sprawie zmiany uchwały Nr II/9/2010 (...) – z dniem 1.07.2012 roku zwiększono wynagrodzenie zasadnicze wójta gminy oraz stawkę (z 20% do 30%) dodatku specjalnego. Uchwała zmieniająca wynagrodzenie weszła w życie z dniem 1.07.2012r.
 - Stwierdzono, że ustalone ww. uchwałą wynagrodzenie wójta gminy było zgodne z obowiązującymi przepisami. Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny nie wykraczały poza granice określone w tabeli I załącznika nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 ze zm.) a przyznany dodatek specjalny był zgodny z przepisami § 6 ww. rozporządzenia.
- 4) Obowiązujące w 2012 roku wynagrodzenia pani Maria Kierzk – skarbnik gminy oraz pana Marka Klasy – zastępcy wójta gminy ustalono w dniu 15.07.2011 roku (wynagrodzenia te obowiązywały do końca czerwca 2012r.) a następnie w dniu 27.07.2012 roku – te wynagrodzenia obowiązywały od dnia 1.07.2012r.
- Stwierdzono, że wynagrodzenia dla ww. pracowników ustalone zostały zgodnie z tabelą III załącznika nr 3 do przywołanego powyżej rozporządzenia.
 - Analizując pisma wójta gminy (bez numerów) z dnia 15.07.2011 roku i z dnia 27.07.2012 roku, zwiększające dotychczasowe wynagrodzenia zastępcy wójta i skarbnika gminy ustalono, że poza rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca

2009r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 ze zm.) wójt gminy powołał się także na własne zarządzenie Nr 29/09 z dnia 9 czerwca 2009r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Lipusz regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Stwierdzono brak podstaw do powoływania się na ww. zarządzenie w odniesieniu do pracowników zatrudnionych na podstawie powołania, stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458). Zarządzenie oraz załączony do niego regulamin mają zastosowanie wyłącznie do pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, co wynika z tytułu zarządzenia oraz z podstawy prawnej zarządzenia – przywołany w zarządzeniu artykuł 39 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych zobowiązuje pracodawców do wprowadzenia regulaminu wynagradzania pracowników, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, tj. pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

- 5) W 2012 roku tematykę związaną z wynagradzaniem pracowników urzędu gminy zatrudnionych na podstawie umowy o pracę regulował „Regulamin wynagradzania”, wprowadzony do stosowania przywołanym już zarządzeniem Nr 29/09 Wójta Gminy z dnia 9 czerwca 2009r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Lipusz regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, zmieniony zarządzeniami tego organu: Nr 49/09 z dnia 9 listopada 2009r.; Nr 61A/10 z dnia 22 września 2010r. i Nr 36A/2011 z dnia 17 czerwca 2011r.
- W przywołanym regulaminie zawarto uregulowania o jakich mowa w przepisach art. 39 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy, tzn. uregulowania obowiązkowe i fakultatywne. Określono w nim m.in.: wymagania kwalifikacyjne na poszczególnych stanowiskach, maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego, zasady przyznawania dodatków (funkcyjnego, specjalnego, za pracę w porze nocnej, za opiekę w służbie przygotowawczej), jak też warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród innych niż nagroda jubileuszowa.
 - Zgodnie z zapisami w regulaminie wynagradzania:
 - w zakresie szczegółowych wymagań kwalifikacyjnych (wykształcenie, umiejętności zawodowe, staż pracy w latach) należało stosować przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych;
 - maksymalną kategorię zaszeregowania dla danego stanowiska stanowić miała kategoria zaszeregowania określona w rozporządzeniu, powiększona o 3 kategorie;
 - maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego pracowników na danym stanowisku wynosił podwójną wysokość dla danej kategorii zaszeregowania określonej w rozporządzeniu;

d

Wojt. Lip.

- dodatek funkcyjny miał być przyznawany osobom zajmującym stanowiska sekretarza gminy i kierownika Urzędu Stanu Cywilnego oraz mógł być przyznawany pracownikom zatrudnionym na stanowiskach zastępcy kierownika USC i kierownika referatu.
- 6) Kontrolując wynagrodzenia ustalonych pozostałym pracownikom objętym próbą kontrolną stwierdzono, że oparto je – z jednym wyjątkiem – na obowiązującym w urzędzie gminy „Regulaminie wynagradzania”, odsyłającym w kilku miejscach do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych.
- Ustalono, że z jedną z osób objętych próbą kontrolną, tj. z panią Sylwią Gierszewską wójt gminy zawarł w dniu 27.02.2012 roku umowę o pracę na czas określony od dnia 1.03.2012 roku do dnia 31.12.2012r. Z ww. umowy wynikało, że osoba ta miała zajmować stanowisko „wychowawca”, a jako miejsce wykonywania pracy wskazano w umowie świetlicę opiekuńczo-wychowawczą w Zespole Szkół w Lipuszu. Jako podstawę prawną zatrudnienia i ustalenia wynagrodzenia przywołano w umowie:
 - rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych;
 - uchwałę Nr XV/110/2008 Rady Gminy z dnia 27 lutego 2008r. w sprawie ustalenia wysokości najniższego wynagrodzenia oraz wyrażenia akceptacji dla propozycji pracodawców ustalających wartość jednego punktu dla pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Gminy Lipusz;
 - ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
 - Stwierdzono brak podstaw prawnych do zatrudnienia w urzędzie gminy osoby na stanowisku „wychowawca”. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych nie wymienia stanowiska „wychowawca” w wykazie stanowisk w „urzędach gmin” ani też w wykazie stanowisk we „wszystkich urzędach”. Wobec faktu, że stanowisko takie wymienione zostało w wykazie stanowisk w „samorządowych jednostkach organizacyjnych” (część H tabeli IV w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia) nie było przeszkód prawnych do zatrudnienia pracownika na tym stanowisku w takiej jednostce organizacyjnej gminy, jak np. Zespół Szkół w Lipuszu.
- 7) Na podstawie losowo wybranych list płac, oznaczonych numerami: 8 – 13 (wynagrodzenia za styczeń 2012r.) oraz 103 – 108 (wynagrodzenia za czerwiec 2012r.), a także na podstawie komputerowo edytowanych kart wynagrodzeń ustalono, że pracownicy urzędu otrzymali wynagrodzenia osobowe oparte na wynagrodzeniach przyznanych.

3.5.2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników

- 1) W 2012 roku kontrolowany urząd gminy wydatkował 89.533,23 zł tytułem dodatkowych wynagrodzeń rocznych za rok 2011.

Klasyfikowane w § 404 wydatki na tę sumę zrealizowano w rozdziałach: 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi (5.165,28 zł), 70095 – „Pozostała działalność” (7.153,55 zł), 75023 – „Urzędy gmin” (70.228,76 zł), 80114 – „Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół” (6.341,00 zł) oraz 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (644,64 zł).

Dodatkowe wynagrodzenia roczne wypłacono w dniu 12.01.2012 roku w oparciu o listy płac nr 1 – 5.

- 2) Kontrolę wyliczeń dodatkowych wynagrodzeń rocznych przeprowadzono w oparciu o próbę 16 pracowników urzędu gminy stanowiących próbę kontrolną przy kontroli wynagrodzeń osobowych (wymienionych w poprzedniej części niniejszego protokołu), przy czym wynagrodzenia takie otrzymało 14 pracowników – pracownicy wymienieni w pozycjach 12 i 16 wykazu nie przepracowali w urzędzie gminy co najmniej 6 miesięcy i nie uzyskali prawa do dodatkowego wynagrodzenia rocznego.
- 3) Kontrola wykazała, że dodatkowe wynagrodzenia roczne wyliczono zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 grudnia 1997r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 ze zm.).

3.5.3. Nagrody

- 1) Z obowiązującego w 2012 roku „Regulaminu wynagradzania”, wprowadzonego zarządzeniem Nr 29/09 Wójta Gminy z dnia 9 czerwca 2009r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Lipusz regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę wynikało, że:

- w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia tworzony jest fundusz nagród w wysokości od 3 do 5% planowanego rocznego osobowego funduszu płac dla pracowników urzędu;
- nagrody i wyróżnienia mogły być przyznawane pracownikom za wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy, podnoszenie wydajności i jakości pracy, z okazji ważnych rocznic i uroczystości obchodzonych przez pracowników oraz świąt państwowych i samorządowych.

- 2) Ustalono, że w 2012 roku pracownikom urzędu gminy wypłacono nagrody na sumę 38.150,00 zł. Wielkość ta stanowiła 3% wszystkich wydatków urzędu gminy na wynagrodzenia osobowe pracowników i obejmowała:

- nagrody pieniężne na sumę 16.800,00 zł, wypłacone 31 pracownikom urzędu gminy w dniu 12.06.2012r., w tym: 4 nagrody po 800,00 zł, 16 nagród po 600,00 zł oraz 11 nagród w kwotach do 500,00 zł;
 - nagrody na sumę 21.300,00 zł, wypłacone 31 pracownikom urzędu gminy w dniu 7.12.2012r., w tym: 4 nagrody w wysokościach od 1.100,00 – 1.500,00 zł; 16 nagród w wysokości 700,00 zł oraz 11 nagród w kwotach do 550,00 zł.
- 3) Wypłacone w czerwcu 2012 roku nagrody przyznano „za należyte wypełnianie obowiązków wynikających z zajmowanego stanowiska – z okazji Dnia Pracownika Samorządowego”. Ustalono to na podstawie pism wójta gminy informujących o przyznaniu nagród oraz zatwierdzonej przez wójta gminy „Listy przyznanych nagród – Dzień Pracownika Samorządowego 2012”, stanowiącej podstawę sporządzenia list płac oznaczonych numerami od 96 – 101.
- W grudniu 2012 roku wypłacono nagrody pieniężne na podstawie list płac nr 224 – 230 sporządzonych w oparciu o zatwierdzoną przez kierownika jednostki „Listę przyznanych nagród – grudzień 2012”. Znajdujące się w aktach osobowych pracowników informacje wójta gminy o przyznaniu nagród wskazywały, że nagrody przyznano za należyte wypełnianie obowiązków wynikających z zajmowanego stanowiska.
- 4) Stwierdzono, że przyznanie 2 pracownikom urzędu gminy, tj. panu _____ – zastępcy wójta gminy oraz pani _____ – skarbnik gminy nagród pieniężnych na sumę 4.600,00 zł (2 nagrody po 800,00 zł i 2 nagrody po 1.500,00 zł) za należyte wypełnianie obowiązków wynikających z zajmowanych stanowisk było niezgodne z przepisami regulującymi zasady nagradzania pracowników zajmujących stanowiska na podstawie powołania. Stosownie do przepisów art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) osoby zajmujące stanowiska wymienione w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o pracownikach samorządowych (stanowiska na podstawie powołania) mogą otrzymywać jedynie nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Do pracowników tych nie miały zastosowania postanowienia obowiązującego w urzędzie gminy „Regulaminu wynagradzania” – regulamin dający kierownikowi jednostki możliwość przyznania nagród z okazji świąt samorządowych i należyte (wzorowe) wypełnianie obowiązków służbowych mógł być stosowany wyłącznie do pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.
- 5) W 2012 roku 2 pracownikom urzędu gminy wypłacono nagrody jubileuszowe na sumę 4.491,00 zł.
- Nagrody wyliczono prawidłowo, w oparciu o prawidłowo udokumentowane lata pracy tych pracowników.

3.5.4. Wydatki na podróże służbowe pracowników (krajowe i zagraniczne)

- 1) Na krajowe podróże służbowe pracowników (§ 441 wydatków) kontrolowany urząd gminy wydatkował w 2012 roku środki budżetowe na sumę 25.459,84 zł. Wydatki zrealizowano w rozdziałach 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” (4.344,80 zł), 70095 – „Pozostała działalność” (15,00 zł), 75023 – „Urzędy gmin” (20.930,04 zł) oraz 80114 – „Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół” (170,00 zł).

W 2012 roku nie realizowano wydatków klasyfikowanych w § 442, związanych ze zwrotem kosztów zagranicznych podróży służbowych pracowników.

- 2) Szczegółowej kontroli wydatków klasyfikowanych w § 441 poddano wydatki związane:
- ze zwrotem kosztów podróży służbowych odbywanych przez pracowników środkami komunikacji publicznej oraz pojazdami nie należącymi do pracodawcy – kontrolą objęto okres wrzesień – listopad 2012r.;
 - z wypłatą pracownikom miesięcznych ryczałtów pieniężnych tytułem zwrotu kosztów używania prywatnych pojazdów pracowników dojazd lokalnych – kontrolą objęto cały rok 2012.

- 3) Ustalono, że w okresie wrzesień – listopad 2012 roku rozliczono koszty 46 podróży służbowych, w tym koszty 44 podróży odbytych pojazdami niebędącymi własnością pracodawcy, jedną podróż odbyłą środkami komunikacji publicznej oraz jedną podróż odbyłą środkami komunikacji publicznej i prywatnym pojazdem pracownika.

Suma zrealizowanych w ww. miesiącach wydatków kontrolowanej jednostki z tytułu zwrotów kosztów podróży służbowych wyniosła 10.844,55 zł i stanowiła 43% wszystkich wydatków poniesionych w 2012 roku na krajowe podróże służbowe.

- a) Analiza dokumentów stanowiących podstawę rozliczania kosztów podróży odbytych środkami komunikacji publicznej wykazała, że do rachunków kosztów delegowani pracownicy dołączyli bilety dokumentujące wydatki poniesione na przejazdy. Do rozliczeń kosztów uwag nie wniesiono.

- b) Podróże służbowe odbywane pojazdami niebędącymi własnością pracodawcy rozliczano w kontrolowanych miesiącach z zastosowaniem stawek 0,5214 zł (pojazdy do 900 cm³ pojemności skokowej silnika) oraz 0,8358 zł (pojazdy z silnikami o pojemności powyżej 900 cm³) za jeden kilometr przebiegu.

Obowiązek stosowania tych stawek, tj. maksymalnych stawek z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.) wynikał z zarządzenia Nr 32/2012 Wójta Gminy z dnia 20 czerwca 2012r. w sprawie ustalenia stawek za 1 km przebiegu pojazdu samochodowego nie będącego

D

H
W

własnością pracodawcy używanego przez pracowników do celów podróży służbowej na obszarze kraju.

Przywołane zarządzenie weszło w życie z dniem jego podpisania. Do dnia wydania tego zarządzenia kontrolowana jednostka nie posiadała uregulowań określających stawki za 1 km. przebiegu, wymaganych przepisami § 5 ust. 3 obowiązującego w 2012 roku rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990).

- Ustalono, że z pracownikami posiadającymi pojazdy samochodowe zawarto „Umowy o używanie samochodu osobowego do celów służbowych. Umowami tymi pracodawca wyraził zgodę na korzystanie przez pracowników z samochodów osobowych dojazd zamiejscowych i zobowiązał się do pokrywania kosztów jego używania liczonych jako iloczyn przejechanych kilometrów i aktualnej stawki za jeden kilometr.
- Kontrolując polecenia wyjazdu służbowego (delegacje) nie wniesiono uwag w zakresie ich wystawiania. Delegacje wystawiały osoby do tego upoważnione, prawidłowo określano na nich miejsca, daty i cele podróży.
- Analiza terminowości przedkładania w urzędzie gminy rachunków kosztów podróży wykazała 1 przypadek opóźnienia w złożeniu rozliczenia kosztów w stosunku do terminu określonego w § 8a ust. 2 przywołanego powyżej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności (...).

Ustalono, że rachunek kosztów podróży służbowej odbytej w dniu 7.08.2012 roku do miejscowości Nowy Klincz (polecenie wyjazdu nr 97/2012) pan – wójt gminy przedłożył w księgowości kierowanej przez siebie jednostki w dniu 28.08.2012r., tj. z 7-dniowym opóźnieniem w stosunku do 14-dniowego terminu określonego ww. rozporządzeniem oraz w § 28 ust. 2 obowiązującej w 2012 roku „Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Lipusz”, stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia Nr 42/2003 Wójta Gminy z dnia 31 grudnia 2003r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy Lipusz.

- Kontrola rozliczania kosztów podróży wykazała, że w 80% przypadków (w 35 na 44 skontrolowane) rachunki kosztów podróży służbowych nie zawierały danych o godzinach rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowych.

Nazwiska pracowników, którzy nie podali godzin wyjazdów i godzin powrotów, numery poleceń wyjazdów służbowych, daty odbycia podróży, numery dowodów księgowych oraz rozliczone koszty podróży zestawiono w tabeli:

Lp.	Imię i nazwisko – stanowisko	Nr delegacji	Okres odbycia podróży	Nr dowodu księgowego	Rozliczone koszty
1	2	3	4	5	6
1.	Miroslaw Ebertowski – wójt gminy	97	7.08.2012r.	3329	35,10
		98	20.08.2012r.	3330	133,73
		101	27.08.2012r.	3331	133,73
		104	4.09.2012r.	3537	133,73
		106	5.09.2012r.	3538	133,73
		108	11.09.2012r.	3539	133,73
		115	1.10.2012r.	3968	133,73
		116	2 i 3.10.2012r.	3969	167,16
		118	8.10.2012r.	3970	133,73
		134	31.10.2012r.	4324	60,18
		136	6.11.2012r.	4482	50,15
		143	16.11.2012r.	4482	133,73
		2.	Marek Klasa – zastępca wójta	109	18.09.2012r.
112	24.09.2012r.			3710	133,73
117	4 i 5.10.2012r.			3967	314,26
3.	Maria Żywicka – sekretarz gminy	99	22.08.2012r.	3437	30,09
		102	30-31.08.2012r.	3438	46,80
		113	28.09.2012r.	3839	133,73
		114	27.09.2012r.	3840	30,09
		120	12.10.2012r.	4114	148,77
		121	15.10.2012r.	4115	30,09
		123	18.10.2012r.	4116	30,09
		129	25.10.2012r.	4325	30,09
		138	7.11.2012r.	4326	30,09
		135	6.11.2012r.	4327	133,73
4.	- zastępca kierownika USC	107	7.09.2012r.	3491	60,18
5.	środowiska, zaopatrzenia wsi w wodę, kanalizacji	110	20.09.2012r.	3628	30,09
		126	17.10.2012r.	4117	30,09
		142	15.11.2012r.	4466	30,09
6.	is – podinspektor ds. działalności gospodarczej, straży pożarnych i zaopatrzenia urzędu gminy	103	30.08.2012r.	3448	30,09
		137	7-8.11.2012r.	4427	23,40
		145	21.11.2012r.	4552	30,09
7.	- inspektor	139	13.11.2012r.	4428	133,73
8.	- konserwator	111	20.09.2012r.	3575	33,42
		131	30.10.2012r.	4220	33,42

- Stwierdzono, że w żadnym z tych przypadków nie naliczono diet przysługujących w podróżach trwających co najmniej 8 godzin.
 - Ustalono, że kontrolowane delegacje pod względem formalnym i rachunkowym sprawdzała pani [imię] – skarbnik gminy, a pod względem merytorycznym – pan Miroslaw Ebertowski – wójt gminy lub pan [imię] – zastępca wójta. Te same osoby zatwierdzały dowody księgowe do wypłaty.
- 4) W 2012 roku zwrotu kosztów korzystania z prywatnych pojazdów do celów służbowych w jazdach lokalnych w formie miesięcznych ryczałtów pieniężnych dokonywano 9 pracownikom urzędu gminy.
- Ustalono, że 8 pracownikom (Miroslaw Ebertowski – wójt gminy; [imię] – zastępca wójta gminy; [imię] – sekretarz gminy, [imię] – kierownik referatu; [imię] – inspektor; [imię] – konserwatorzy; [imię] – robotnik gospodarczy) wypłacano pieniężne ryczałty przez cały rok, od sierpnia 2012 roku ryczałt pieniężny otrzymywał pan [imię] – inspektor.

Tytułem zwrotu kosztów używania prywatnych pojazdów w jazdach lokalnych wydatkowano środki budżetowe w wysokości 7.713,94 zł.

- Z pracownikami korzystającymi z prywatnych pojazdów w jazdach lokalnych zawarto pisemne „Umowy o używanie samochodu osobowego do celów służbowych”. Określone w umowach limity kilometrów wynosiły od 50 km (sekretarz gminy) do 300 km (wójt gminy, zastępca wójta gminy, jeden z konserwatorów).
- Ustalono, że podstawę zwrotu kosztów w formie miesięcznego ryczałtu pieniężnego stanowiły drukowane z programu komputerowego oświadczenia pracowników o korzystaniu z pojazdu w danym miesiącu. W dolnej części każdego oświadczenia widniał podpis pracownika składającego oświadczenie oraz podpis i pieczęć pani [imię] – inspektor ds. obsługi kancelarii i spraw kadrowych.
- W wyniku kontroli wszystkich 101 oświadczeń złożonych w 2012 roku stwierdzono, że w 3 oświadczeniach wykazano dane w zakresie liczby dni nieobecności w pracy różniące się od danych wynikających z list obecności i ewidencji nieobecności (urlopów).
- Z oświadczenia pani [imię] – sekretarz gminy za październik 2012 roku wynikało, że z miesięcznego ryczałtu pieniężnego w wysokości 41,79 zł potrącono kwotę 5,70 zł za 3 dni nieobecności w pracy (2 dni podróży służbowej i 1 dzień urlopu wypoczynkowego).
Na podstawie listy obecności za październik 2012 roku oraz prowadzonej przez panią [imię] – inspektor ds. obsługi kancelarii i spraw kadrowych ewidencji nieobecności ustalono, że osoba ta przebywała 2 dni w podróży służbowej i nie korzystała z urlopu wypoczynkowego. Nieuzasadnione potrącenie z miesięcznego ryczałtu wyniosło 1,90 zł.
- Z listy obecności za październik 2012 roku oraz z ewidencji nieobecności wynikało, że pan [imię] – robotnik gospodarczy, korzystał z urlopu wypoczynkowego w dniu 17.10.2012r. W złożonym w dniu 31.10.2012 roku oświadczeniu o używaniu prywatnego pojazdu do celów służbowych w październiku 2012 roku nie wykazano żadnych nieobecności i nie dokonano żadnych potrąceń z ryczałtu miesięcznego w wysokości 83,58 zł. W przypadku tego pracownika należało potrącić kwotę 3,80 zł.
- W złożonym w dniu 27.12.2012 roku oświadczeniu pani [imię] – inspektor, za grudzień 2012 roku (oświadczenie złożono na 4 dni przed upływem miesiąca) wykazano 4 dni nieobecności w pracy z tytułu urlopu wypoczynkowego. Za te dni potrącono 15,20 zł z miesięcznego ryczałtu pieniężnego w wysokości 83,58 zł.
Na podstawie listy obecności za grudzień 2012 roku oraz ewidencji nieobecności ustalono, że wyżej wymieniona osoba skorzystała z 1 dnia urlopu, w dniu 31.12.2012r. Nieuzasadnione potrącenie z miesięcznego ryczałtu w przypadku tego pracownika wyniosło 11,40 zł.

Tytułem zwrotu kosztów używania prywatnych pojazdów w jazdach lokalnych wydatkowano środki budżetowe w wysokości 7.713,94 zł.

- Z pracownikami korzystającymi z prywatnych pojazdów w jazdach lokalnych zawarto pisemne „Umowy o używanie samochodu osobowego do celów służbowych”. Określone w umowach limity kilometrów wynosiły od 50 km (sekretarz gminy) do 300 km (wójt gminy, zastępca wójta gminy, jeden z konserwatorów).
- Ustalono, że podstawę zwrotu kosztów w formie miesięcznego ryczałtu pieniężnego stanowiły drukowane z programu komputerowego oświadczenia pracowników o korzystaniu z pojazdu w danym miesiącu. W dolnej części każdego oświadczenia widniał podpis pracownika składającego oświadczenie oraz podpis i pieczęć pani Elżbiety Nierzalewskiej – inspektor ds. obsługi kancelarii i spraw kadrowych.
- W wyniku kontroli wszystkich 101 oświadczeń złożonych w 2012 roku stwierdzono, że w 3 oświadczeniach wykazano dane w zakresie liczby dni nieobecności w pracy różniące się od danych wynikających z list obecności i ewidencji nieobecności (urlopow).
- Z oświadczenia pani Marii Żywickiej – sekretarz gminy za październik 2012 roku wynikało, że z miesięcznego ryczałtu pieniężnego w wysokości 41,79 zł potrącono kwotę 5,70 zł za 3 dni nieobecności w pracy (2 dni podróży służbowej i 1 dzień urlopu wypoczynkowego).

Na podstawie listy obecności za październik 2012 roku oraz prowadzonej przez panią Elżbietę Nierzalewską – inspektor ds. obsługi kancelarii i spraw kadrowych ewidencji nieobecności ustalono, że osoba ta przebywała 2 dni w podróży służbowej i nie korzystała z urlopu wypoczynkowego. Nieuzasadnione potrącenie z miesięcznego ryczałtu wyniosło 1,90 zł.

- Z listy obecności za październik 2012 roku oraz z ewidencji nieobecności wynikało, że pan Mirosław Orłowski – robotnik gospodarczy, korzystał z urlopu wypoczynkowego w dniu 17.10.2012r. W złożonym w dniu 31.10.2012 roku oświadczeniu o używaniu prywatnego pojazdu do celów służbowych w październiku 2012 roku nie wykazano żadnych nieobecności i nie dokonano żadnych potrąceń z ryczałtu miesięcznego w wysokości 83,58 zł. W przypadku tego pracownika należało potrącić kwotę 3,80 zł.
- W złożonym w dniu 27.12.2012 roku oświadczeniu pani Emilii Lipińskiej – inspektor, za grudzień 2012 roku (oświadczenie złożono na 4 dni przed upływem miesiąca) wykazano 4 dni nieobecności w pracy z tytułu urlopu wypoczynkowego. Za te dni potrącono 15,20 zł z miesięcznego ryczałtu pieniężnego w wysokości 83,58 zł.

Na podstawie listy obecności za grudzień 2012 roku oraz ewidencji nieobecności ustalono, że wyżej wymieniona osoba skorzystała z 1 dnia urlopu, w dniu 31.12.2012r. Nieuzasadnione potrącenie z miesięcznego ryczałtu w przypadku tego pracownika wyniosło 11,40 zł.

- O powyższe rozbieżności zapytano ustnie panią _____ – inspektor obsługi kancelarii i spraw kadrowych. Osoba ta podała, że swój podpis na oświadczeniach pracowników składa na potwierdzenie zgodności wykazywanych w tych oświadczeniach danych w zakresie nieobecności w pracy lecz nie zna przyczyn powstania różnic w nieobecnościach, o jakich mowa powyżej.
- 5) W niniejszym protokole wykazano już, że kontrolowanej jednostce akceptowano do wypłaty rachunki kosztów podróży nie zawierające w większości przypadków danych o godzinie rozpoczęcia i godzinie zakończenia podróży służbowej. Brak tych danych uniemożliwił ustalenie, czy w 2012 roku dokonywano wystarczających potrąceń z miesięcznych ryczałtów pieniężnych, tzn. czy każda podróż służbowa trwająca co najmniej 8 godzin została uwzględniona w potrąceniach, stosownie do przepisów § 4 ust. 2 przywołanego już rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych (...).

3.5.5. Wydatki na zakupy, dostawy i usługi

- 1) Kontrolę wydatków na pozainwestycyjne zakupy, dostawy i usługi przeprowadzono w oparciu o dowody i zapisy księgowe dotyczące wydatków klasyfikowanych w:
- § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” w rozdziałach 75023 – „Urzędy gmin” i 60016 – „Drogi publiczne gminne”;
 - § 430 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziałach 75023 – „Urzędy gmin” i 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”.
- 2) Zrealizowane w 2012 roku wydatki na zakup materiałów i wyposażenia w kontrolowanych rozdziałach wyniosły 101.811,07 zł, w tym 53.730,42 zł w rozdziale 60016 oraz 48.080,65 zł w rozdziale 75023.
- Szczegółową kontrolę tych wydatków przeprowadzono na przykładzie wydatków przewyższających jednorazowo kwotę 500,00 zł. Suma tych wydatków wynosiła 74.172,56 zł i stanowiła 73% wszystkich wydatków w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej.
- Kontrolowane wydatki w rozdziale 60016 (15 pozycji wydatkowych na sumę 51.358,99 zł) dotyczyły zakupu chlorku sodu do zimowego utrzymania dróg; mieszanki mineralno-asfaltowej do napraw ubytków w drogach o nawierzchni bitumicznej a także szlaki, gruzu oraz tłuczni kamiennego i gruzowego do remontu dróg gruntowych.
 - Objęte kontrolą wydatki na zakup materiałów i wyposażenia w rozdziale 75023 (17 pozycji na sumę 22.813,57 zł) wiązały się z zakupem: licencji na programy do przesyłania aktów prawnych do publikacji oraz do gospodarowania odpadami

komunalnymi; materiałów biurowych; środków BHP; tonerów; druków do USC; centrali alarmowej oraz komputera do księgowości podatkowej.

- 3) Klasyfikowane w § 430 – „Zakup usług pozostałych” wydatki w kontrolowanych rozdziałach wyniosły 113.099,74 zł, w tym 100.756,97 zł w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin” oraz 12.342,77 zł w rozdziale 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego.

Szczegółową kontrolę tych wydatków przeprowadzono na przykładzie wydatków przewyższających jednorazowo kwotę 1.000,00 zł (rozdział 75023) oraz kwotę 500,00 zł w rozdziale 75075. Suma skontrolowanych wydatków wyniosła 87.580,84 zł i stanowiła 77 % wszystkich wydatków w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej.

- a) W rozdziale 75023 – „Urzędy gmin” skontrolowano 37 pozycji wydatkowych na sumę 79.837,85 zł. Ustalono, że skontrolowane wydatki wiązały się z zapłatą faktur i rachunków za: usługi prawnicze (29.520,00 zł); usługi pocztowe (19.339,50 zł); usługi zakupu druku (outsourcing); pomiar parametrów mocy energii elektrycznej; dostęp do serwisu INFORLEX-Finanse Publiczne; ocenę ryzyka zawodowego; dostęp do bazy LEX Polonica; usługi archiwistyczne oraz za opiekę autorską systemów komputerowych firmy RADIX..
- b) Objęte kontrolą wydatki w § 430 rozdziału 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego” wydatki na sumę 7.742,99 zł wiązały się z zapłatą za: wykonanie koszulek z nadrukiem w celach promocyjnych; promocję gminy na uroczystościach odpustowych w m. Wiele (wykonanie materiałów promocyjnych z logo gminy) oraz usługi reklamowe w prasie i folderach.

Do prawidłowości wydatkowania środków budżetowych oraz udokumentowania wydatków uwag nie wniesiono.

3.5.6. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

- 1) Prawidłowość stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 907) w zakresie zamówień finansowanych środkami przeznaczonymi na wydatki bieżące przeprowadzono na przykładzie zamówienia pn. „*Ubezpieczenie mienia i odpowiedzialności Gminy Lipusz*”.
- 2) Szacunkową wartość kontrolowanego zamówienia (197.024,22 zł – równowartość 49015,88 euro) ustalono w dniu 16.08.2012 roku w oparciu o szacunek wysokości składki za 3 letnie ubezpieczenie mienia gminy, sporządzony przez brokera ubezpieczeniowego, sporządzony w ww. dniu.

- 3) Zatwierdzona (brak oznaczenia daty zatwierdzenia) przez pana Marka Klusę – zastępcę wójta gminy specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) zawierała elementy wymagane przepisami art. 36 ust. 1 Prawa zamówień publicznych.
- Na podstawie SIWZ ustalono, m.in. że: przedmiot zamówienia obejmował ubezpieczenie:
 - mienia (od ognia, zdarzeń losowych, kradzieży), odpowiedzialności cywilnej, sprzętu elektronicznego (od wszelkich ryzyk), szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia oraz komunikacyjne – część I zamówienia;
 - członków OSP od następstw nieszczęśliwych wypadków – część II zamówienia.
 - Wybór wykonawcy (wykonawców) zamówienia nastąpić miał w trybie przetargu nieograniczonego. Zamówienie w zakresie 3-letniego ubezpieczenia mienia dotyczyło mienia gminy w urzędzie gminy, 6 jednostkach organizacyjnych gminy oraz w dwóch jednostkach OSP.
- Zamawiający nie żądał od wykonawców wniesienia wadium. Termin składania ofert upływał w dniu 24.08.2012 roku o godz. 11.00. W ofercie należało podać jedną cenę za każdą część zamówienia. Kryterium oceny ofert miała: w części I – łączna cena ubezpieczenia (80%) i zaakceptowanie klauzul dodatkowych (20%), w części II – łączna cena ubezpieczenia (100%).
- Ze SIWZ wynikało, że zamawiający przewidział udzielenie zamówień uzupełniających w trybie z wolnej ręki na zasadach określonych w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy. Udzielenie zamówień uzupełniających nastąpić mogło w przypadku wzrostu majątku w okresie trwania umowy.
- 4) Ogłoszenie o przetargu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 302738-2012 z dnia 16.08.2012r.
- 5) W wyznaczonym przez zamawiającego terminie do składania oferty wpłynęły 2 oferty. Swoje oferty złożyły (przy nazwach wykonawców podano oferowane ceny I i II części zamówienia):
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych
Tuw w Gdańsku	- 122.676,00zł/4.900,00 zł;
- UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych
w Łodzi	- 174.969,00 zł/5.484,00 zł.
- 6) Na podstawie dokumentacji z postępowania ustalono, że reprezentujący zamawiającego pracownicy zaproponowali wybór oferty Tuw w Gdańsku – oferta ta była najkorzystniejsza w I i II części zamówienia. Łączna cena oferty wybranego wykonawcy wyniosła 127.576,00 zł.
- 7) Dwie umowy bez numerów (umowy na poszczególne części zamówienia) z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 3.09.2012r. Umowy sporządzone z wykorzystaniem

formularzy załączonych do SIWZ zawierały dane zgodne z rozstrzygnięciami przetargowymi.

- 8) Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia przesłano do publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 17.05.2013 roku. W tym samym dniu nastąpiła publikacja ogłoszenia – nr 80121-2013.
- 9) Z powyższych ustaleń wynika, że przesłania ww. ogłoszenia do publikacji dokonano po upływie ponad 8 miesięcy od udzielenia zamówienia. Przepisy art. 95 ust. 1 Prawa Zamówień Publicznych zobowiązują zamawiających do przesłania ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie niezwłocznym.

Pan _____ – kierownik Referatu Rozwoju Gospodarki i Inwestycji
powyższą nieprawidłowość tłumaczył przeoczeniem.

3.5.7. Wydatki na podróże służbowe radnych (krajowe i zagraniczne)

W 2012 roku z budżetu gminy nie finansowano wydatków związanych ze zwrotem kosztów podróży służbowych radnych Rady Gminy, zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

3.5.8. Wyплаты diet radnym i innym osobom uprawnionym

- 1) Zrealizowane w 2012 roku wydatki budżetowe, klasyfikowane w § 303 w rozdziale 75022 – „Rady gmin” wyniosły 59.523,00 zł. Taka była suma wydatków poniesionych na wypłatę diet dla radnych Rady Gminy za wszystkie miesiące 2012 roku.
- 2) Obowiązujące w 2012 roku wysokości diet radnych Rady Gminy określała uchwała Nr VIII/41/2011 Rady Gminy z dnia 25 lipca 2011r. w sprawie ustalenia i określenia zasad przyznawania miesięcznych diet oraz określenia zasad zwrotu kosztów podróży służbowych radnych Gminy Lipusz, zmieniona uchwałą Nr IX/49/2011 Rady Gminy z dnia 12 września 2011r. w sprawie zmiany uchwały Nr VIII/41/2011 (...).

W podstawie prawnej podjętej uchwały (uchwałę dołączono do akt kontroli) przywołano przepisy art. 25 ust. 4 i ust. 6-8 ustawy o samorządzie gminnym, które:

- dają organowi stanowiącemu gminy podstawę do ustalenia zasad przysługiwania diet radnym i zwrotu kosztów podróży służbowych radnych (ust. 4);
- zakazują ustalania diet przekraczających w ciągu miesiąca łącznie półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity: Dz. U. z 2011r. Nr 79, poz. 431 ze zm.) – ust. 6;
- dają Radzie Ministrów podstawę do wydania rozporządzenia określającego maksymalne wysokości diet przysługujących radnym w ciągu miesiąca w zależności od liczby mieszkańców gminy (ust. 7);

[Handwritten mark]

[Handwritten initials]

- dają radzie gminy podstawę do różnicowania wysokości diet ze względu na pełnione przez radnych funkcje (ust. 8).
 - Z § 1 ust. 1 i 2 uchwały wynikało, że za udział w sesjach rady, posiedzeniach komisji stałych i doraźnych, posiedzeniach zespołów roboczych powołanych przez komisje rady oraz za inne czynności wykonywane przez radnych w ramach sprawowanego mandatu przysługują im miesięczne diety, których wysokości uzależnione są od pełnionej funkcji.
 - W § 1 ust. 3 ww. uchwały zapisano – cyt.: „Dieta stanowi procent kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 ze zm.) i wynosi:
 - a/ 42% - dla przewodniczącego Rady Gminy;
 - b/ 14% - dla wiceprzewodniczącego Rady Gminy;
 - c/ 12% - dla przewodniczących komisji stałych Rady Gminy;
 - d/ 11% - dla członków 2 komisji stałych Rady Gminy;
 - e) 9% - dla pozostałych radnych Rady Gminy”.
 - Zgodnie z zapisami w uchwale wyliczone diety miały być zaokrąglane do pełnych złotych. W przypadku nieobecności radnego na posiedzeniu Rady lub komisji przysługująca dieta miała być zmniejszana każdorazowo o 20 %, nie więcej jednak niż 60% w rozliczeniu miesięcznym.
[Uchwała Nr VIII/41/2011 Rady Gminy z dnia 25 lipca 2011r. w sprawie ustalenia i określenia zasad przyznawania miesięcznych diet oraz określenia zasad zwrotu kosztów podróży służbowych radnych Gminy Lipusz – poz. 14 akt kontroli]
- 3) Biorąc pod uwagę brzmienie § 1 ust. 3 przywołanej na wstępie uchwały Rady Gminy, to w 2012 roku diety dla radnych należało wyliczać jako iloczyn kwoty 1.766,46 zł (kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, określona w art. 13 ust. 1 pkt 2 lit. „a” ustawy budżetowej na 2012 rok z dnia 2 marca 2012r. – Dz. U. z 2012r. poz. 273) oraz stawki procentowej z uchwały.
- Z powyższego wynika, że przewodniczącemu Rady Gminy przysługiwała dieta w wysokości 742,00 zł ($1.766,46 \text{ zł} \times 42\% = 741,91 \text{ zł}$, w zaokrągleniu 742,00 zł), z kolei radnemu nie pełniącemu żadnej funkcji w organie stanowiącym gminy przysługiwała dieta w wysokości 159,00 zł ($1.766,46 \text{ zł} \times 9\% = 158,98 \text{ zł}$, w zaokrągleniu 159,00 zł).
 - Stwierdzono, że w uzasadnieniu przywołanej uchwały podano wyliczenia diet dla radnych Rady Gminy, przy czym za podstawę wyliczeń przyjęto półtorakrotność kwoty bazowej ($1.766,46 \text{ zł} \times 1,5 = 2.649,69 \text{ zł}$). Wyliczono tam m.in. dietę dla

przewodniczącego Rady Gminy w wysokości 1.113,00 zł oraz dietę dla radnego nie pełniącego żadnej funkcji w organie stanowiącym gminy – 238,00 zł. Ten sposób wyliczeń stosowano w jednostce w całym 2012 roku.

- W tym miejscu należy dodać, że postanowienia przywołanej uchwały w żadnym miejscu nie mówią o półtorakrotności kwoty bazowej jako podstawy wyliczeń diet. Uzasadnieniem do wyliczeń diet w oparciu o tę krotność kwoty bazowej nie może być przywołany w podstawie prawnej uchwały art. 25 ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym – przepis ten określa jedynie maksymalną wysokość miesięcznej diety w samorządach gminnych.
- 4) W trakcie kontroli poproszono panią Irenę Węsierską – inspektor ds. rachuby płac o sporządzenie imiennych zestawień obrazujących wielkości diet wypłaconych poszczególnym radnym, diet należnych według uchwały oraz różnic pomiędzy tymi wielkościami. Zestawienia miały być sporządzone za lata 2011-2012 (od początku obowiązywania ww. uchwały z lipca 2011r. do końca okresu objętego kontrolą). Z przedłożonych do kontroli i załączonych do akt kontroli zestawień „Diety Rady Gminy za VIII-XII.2011” i „Diety Rady Gminy za I-XII.2012” wynika, że różnica pomiędzy dietami wypłaconymi a dietami należnymi według uchwały wyniosła 27.472,70 zł, z tego 19.830,00 zł w roku 2012 oraz 7.642,70 zł za okres 5 miesięcy 2011 roku.

[Zestawienia: „Diety Rady Gminy za VIII-XII.2011” i „Diety Rady Gminy za I-XII.2012” –

– poz. 15 akt kontroli”]

- 5) Obowiązujące w 2012 roku wysokości diet dla przewodniczących jednostek pomocniczych gminy określała uchwała Nr V/31/2007 Rady Gminy z dnia 22 lutego 2007r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet dla sołtysów. Z uchwały wynikało, że za udział w pracach organów gminy sołtysom przysługiwały miesięczne diety w kwocie 150,00 zł. Dieta obejmowała również zwrot kosztów podróży ponoszonych przez sołtysów.
- 6) Ustalono, że poniesione w § 303 w rozdziale 75095 – „Pozostała działalność” wydatki z tytułu diet dla przewodniczących jednostek pomocniczych gminy wyniosły w 2012 roku 14.400,00 zł. Wielkość ta obejmowała 12 miesięcznych wypłat diet dla 8 sołtysów w kwotach zgodnych z przywołaną powyżej uchwałą Rady Gminy.

3.5.9. Naliczanie i wykorzystanie środków ZFŚS

- 1) Ewidencjonowane w § 444 – „Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wydatki urzędu gminy wyniosły w 2012 roku 35.556,36 zł. Wykonano je w następujących rozdziałach budżetu: 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” (3.464,11 zł), 70095 – „Pozostała działalność” (2.034,71 zł), 75023 – „Urzędy gmin” (24.628,00 zł), 80113 – „Dowożenie uczniów do szkół” (683,71 zł), 80114 – „Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół” (2.187,86 zł), 85154 –

„Przeciwdziałanie alkoholizmowi” (459,45 zł), 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (829,56 zł) oraz 90095 – „Pozostała działalność” (1.268,96 zł).

- Ustalono, że poza rozdziałami 75011 i 75023 planowano i ewidencjonowano wydatki związane z odpisem na fundusz świadczeń socjalnych dla pracowników urzędu gminy wykonujących m.in. pracę: w oczyszczalni ścieków; kierowcy autobusu szkolnego; z zakresu księgowości i obsługi administracyjnej szkół; w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej oraz przy sprzątanii ulic.
 - W trakcie kontroli stwierdzono brak podstaw do naliczania i ewidencjonowania wydatków urzędu gminy w rozdziale 80114 – „Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół”. Powyższy rozdział ma zastosowanie dla obsługujących szkoły jednostek organizacyjnych gminy.
- 2) Ustalono, że w dniu 14.03.2012 roku urząd gminy przekazał na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych środki finansowe w wysokości 35.209,95 zł. Wielkość ta stanowiła równowartość rocznego odpisu na fundusz wyliczonego w dniu 6.03.2012 roku przez panią _____ – inspektor ds. obsługi kasy.
- Do wyliczeń odpisu przyjęto 28,715 pracowników (w przeliczeniu na pełne etaty) oraz 6 emerytów – byłych pracowników urzędu gminy. Zastosowane kwoty odpisu na jednego pracownika i emeryta były prawidłowe.
- 3) Kolejnego i jednocześnie ostatecznego przelewu środków na bankowy rachunek funduszu jednostka dokonała w dniu 26.11.2012r. Po przekazaniu w tym dniu kwoty 346,41 zł suma środków przekazanych na fundusz wynosiła 35.556,36 zł i była zgodna z wyliczeniami odpisu dokonanyymi przez panią _____ – inspektor ds. obsługi kasy w dniu 8.11.2012r.
- Wyliczeń ostatecznego odpisu (korekty odpisu początkowego) dokonano w oparciu o prowadzoną kontrolkę zatrudnienia w poszczególnych miesiącach roku. Prowadzona przez ww. osobę kontrolka zawierała wszelkie dane niezbędne do prawidłowego wyliczenia odpisu.
- 4) Do końca pierwszego tygodnia listopada 2012 roku zasady gospodarowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych określał „Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych jednostek organizacyjnych i instytucji kultury Gminy Lipusz”, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 7/2010 Wójta Gminy z dnia 26 stycznia 2010r. w sprawie wprowadzenia regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w jednostkach organizacyjnych i instytucjach kultury Gminy Lipusz. W dniu 8.11.2012 roku wójt gminy wydał zarządzenie Nr 64/2012 którym wprowadzono w życie nowy „Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych jednostek organizacyjnych i instytucji kultury Gminy Lipusz”.

- Z początkowych uregulowań obu regulaminów wynikało, że miały one zastosowanie do pracowników urzędu gminy, a także do pracowników: Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipuszu; Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu oraz Gminnej Biblioteki Publicznej im. Franciszka Sędzickiego w Lipuszu.
 - Ustalono, że w 2012 roku obowiązywały zawarte z ww. jednostkami w latach 2004-2010 na czas nieokreślony „umowy w sprawie prowadzenia zakładowego funduszu socjalnego”. Umowami tymi ww. jednostki zobowiązały się do przekazywania corocznego odpisu na fundusz na rachunek bankowy funduszu, urząd gminy zobowiązał się do realizowania świadczeń dla pracowników tych jednostek.
 - Zwrócono uwagę na nieuzasadnione zawężenie uregulowań postanowień ogólnych regulaminów oraz umów w sprawie prowadzenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wyłącznie do pracowników. Postanowienia te należało odnieść do wszystkich osób uprawnionych do korzystania z funduszu – m.in. emerytów i rencistów, współmałżonków i członków rodzin pracowników, itp.
- 5) Obowiązujący przez znaczną część 2012 roku regulamin ZFŚS zawierał kilka uregulowań dotyczących planu finansowego funduszu socjalnego. W regulaminie zapisano m.in., że – cyt.:
- „Komisja socjalna na początku roku kalendarzowego opracowuje podział środków funduszu na poszczególne rodzaje świadczeń i przedstawia do zatwierdzenia Wójtowi Gminy jako plan finansowy na rok bieżący oraz sprawozdanie z wykorzystania środków funduszu w roku poprzednim” – art. 9 regulaminu;
 - „Szczegółowy podział funduszu na dany rok przedstawia komisja socjalna w planie finansowym na rok bieżący” – art. 13 regulaminu;
 - „wysokość pożyczek na cele mieszkaniowe oraz okres i warunki spłaty ustala co roku komisja socjalna w planie finansowym na rok bieżący” – art. 17 ust. 1 regulaminu;
 - „wysokość maksymalnego dofinansowania określonego świadczenia socjalnego oraz procent zróżnicowania określać będzie komisja socjalna w opracowanym planie finansowym na rok bieżący, który każdorazowo, co roku, będzie stanowił załącznik do niniejszego regulaminu” – art. 19 ust. 9 regulaminu ZFŚS.
- Ustalono, że przyjęty na odbytym w dniu 16.02.2012 roku posiedzeniu komisji socjalnej „Plan finansowy ZFŚS na rok 2012” w początkowej części powtórzył zapis z art. 12 regulaminu ZFŚS o podziale funduszu na część socjalną (80%) oraz część mieszkaniową – 20%, w dalszej części planu zapisano, że:
 - a/ Część socjalną przeznacza się na:
 - pomoc pieniężną dla pracowników i ich rodzin;
 - pomoc pieniężną gwiazdowo-noworoczną dla dzieci pracowników;

- wycieczki, wyjazd do kina, teatru, itp., imprezy rekreacyjno-sportowe, spotkania integracyjne pracowników, inne imprezy okolicznościowe – wysokość dopłat uzależniona jest od formy wypoczynku;
 - zapomogi lub pomoc rzeczową dla osób dotkniętych wypadkami losowymi czy trudną sytuacją życiową;
- b/ Część mieszkaniową przeznaczają się na pożyczki mieszkaniowe – kwota pożyczki wynosi 6.000,00 zł, okres spłaty pożyczki – 24 miesiące.
- Stwierdzono, że przyjęty w lutym 2012 roku plan finansowy nie spełniał wymogów określonych w regulaminie ZFŚS – plan ten nie zawierał podziału środków na poszczególne rodzaje świadczeń, nie podano w nim także „wysokości maksymalnego dofinansowania określonego świadczenia socjalnego oraz procentu zróżnicowania”. Przywołany dokument nie posiadał też podstawowych elementów planu finansowego – nie podano w nim wysokości planowanych przychodów i rozchodów środków finansowych, nie zawierał on także danych o występującym na początek roku i planowanym na koniec roku stanie środków finansowych na rachunku bieżącym funduszu.
 - W trakcie roku (w dniu 8.11.2012r.) zmieniono plan finansowy ZFŚS na 2012 rok poprzez dodanie punktu określającego kryteria przyznawania pomocy. Zmiana polegała m.in. na określeniu 5 przedziałów dochodowych na jednego członka rodziny z jednoczesnym przypisaniem procentowej wielkości pomocy (np. przy dochodzie poniżej 1.500,00 zł – 100% pomocy, przy dochodzie powyżej 3.500,00 zł – 80% pomocy). Zapisano też, że dopłaty na bilety wstępu na imprezy kulturalno-oświatowe, sportowe i rekreacyjne będzie każdorazowo ustalała komisja socjalna.
- 6) Na początek 2012 roku na rachunku funduszu znajdowały się środki finansowe w wysokości 24.626,78 zł. Kontrolując obroty na rachunku bankowym funduszu ustalono, że w trakcie roku na rachunek ten wpłynęły środki na sumę 142.361,21 zł, pochodzące z:
- odpisu rocznego na fundusz świadczeń socjalnych - 52.185,78 zł,
w tym:
 - a/ urząd gminy - 35.556,36 zł;
 - b/ Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipuszu - 11.303,85 zł;
 - c/ Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji
w Lipuszu - 4.368,57 zł;
 - d/ Gminna Biblioteka Publiczna w Lipuszu - 957,00 zł;
 - spłat udzielonych pożyczek mieszkaniowych - 86.660,00 zł;

- kapitalizacji odsetek bankowych	-	728,43 zł;
- dopłat pracowników do organizacji imprez	-	2.787,00 zł;
	Razem:	- 142.361,21 zł.

- Ustalenia odnoszące się do prawidłowości przekazywania przez urząd gminy równowartości odpisów na fundusz przedstawiono powyżej.

Do terminowości przekazywania środków na rachunek funduszu przez pozostałe jednostki uwag nie wniesiono.

- W 2012 roku na rachunek funduszu wpłynęły środki na sumę 2.787,00 zł tytułem dopłat osób korzystających z działalności socjalnej do organizacji imprez. Zaewidencjonowane wpływy dotyczyły dopłat do: zakupu biletów wstępu na: kabaret, przedstawienie i kręgle oraz na organizację spływu kajakowego.

Obowiązujące regulaminy ZFŚS nie określały zasad dopłat osób uprawnionych do poszczególnych świadczeń. Kwoty dopłat ustalała komisja socjalna, co ustalono na podstawie protokołów z posiedzeń.

- 7) W trakcie 2012 roku środki funduszu wykorzystano na:

- finansowanie pożyczek mieszkaniowych	-	90.000,00 zł;
- wypłatę świadczeń pieniężnych	-	28.750,00 zł;
- działalność kulturalno-oświatową, sportową i rekreacyjną oraz organizację spotkań integracyjnych	-	14.838,11 zł;
- świadczenia pieniężne dla dzieci pracowników – „Mikołajki 2012”	-	2.150,00 zł;
- finansowanie zapomóg losowych	-	1.400,00 zł;
- opłaty i prowizje bankowe	-	80,36 zł;
	Razem:	- 137.218,47 zł.

- a) W 2012 roku środkami funduszu sfinansowano 15 pożyczek mieszkaniowych po 6.000,00 zł każda, na sumę 90.000,00 zł. Pożyczki nie były oprocentowane, udzielano je na okresy 24 miesięczne.

Obowiązujące w 2012 roku regulaminy ZFŚS stanowiły, że pożyczki na cele mieszkaniowe nie podlegają oprocentowaniu. Wysokości pożyczek i terminy ich spłaty były zgodne z zapisami podanymi w planie finansowym na rok 2012.

- Stwierdzono, że księgową ewidencję rozrachunków z tytułu pożyczek mieszkaniowych udzielanych pracownikom urzędu gminy prowadzono prawidłowo na koncie 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”. To samo konto wykorzystywano również, lecz niezgodnie z jego przeznaczeniem, do ewidencji rozrachunków z tytułu pożyczek mieszkaniowych udzielanych osobom niebędącym pracownikami urzędu gminy –

tnz. pracownikom: Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipuszu, Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipuszu oraz Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu. Rozrachunki z tymi osobami należało prowadzić na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”, wykorzystywanym prawidłowo do ewidencji rozliczeń z tytułu pożyczek mieszkaniowych udzielanych emerytom.

- Działania zmierzające do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie ewidencji rozrachunków na niewłaściwych kontach podjęto w trakcie kontroli. Stosownych przebiegowań pomiędzy kontami 234 i 240 dokonano w lipcu 2013r.
- b) Ustalono, że w trakcie 2012 roku środkami funduszu sfinansowano wypłatę „świadczeń z ZFŚS” (takiego nazewnictwa użyto na listach wypłat) dla osób uprawnionych, na sumę 28.750,00 zł.

W dniu 3.04.2012 roku 31 osobom uprawnionym do korzystania ze środków funduszu wypłacono środki pieniężne na sumę 10.710,00 zł, z kolei w dniu 12.12.2012 roku 62 osobom wypłacono środki pieniężne na sumę 18.040,00 zł. Wysokości wypłaconych świadczeń były zróżnicowane i wynosiły do 250,00 zł (w kwietniu) oraz do 400,00 zł – w grudniu 2012r.

- Analizując zapisy w regulaminach ZFŚS nie znaleziono umocowania do przyznania i wypłacenia z części socjalnej funduszu świadczeń pieniężnych innych niż „pomoc pieniężna dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (na zakup lekarstw, artykułów żywnościowych, opału na zimę, itp.) lub zapomoga pieniężna udzielana w wypadkach losowych” – art. 13 pkt „d” regulaminu ZFŚS ze stycznia 2010 roku i art. 12 lit. „d” regulaminu z listopada 2012r.
- Plan finansowy funduszu na 2012 rok, który należało oprzeć na regulaminie ZFŚS, mówił o „pomocy pieniężnej dla pracowników i ich rodzin – wiosna i jesień 2012r.”, „pomocy pieniężnej gwiazdkowo-noworocznej dla dzieci pracowników” oraz o „zapomogach dla osób dotkniętych wypadkami losowymi czy trudną sytuacją życiową”.
- W trakcie kontroli ustalono, że listy wypłat świadczeń z kwietnia 2012 roku obejmowały wyłącznie pracowników 4 jednostek prowadzących wspólną działalność socjalną. Emeryci świadczeń pieniężnych nie otrzymali.
Dwunastu emerytom – byłym pracownikom jednostek przyznano i wypłacono świadczenia pieniężne w grudniu 2012 roku, na sumę 960,00 zł. Świadczenia przyznano w jednakowej wysokości, po 80,00 zł.
- c) Na działalność kulturalno-oświatową, sportową i rekreacyjną w tym na organizację spotkań integracyjnych wydatkowano środki funduszu w wysokości 14.838,11 zł. Wydatki te wiązały się z zapłatą faktur i rachunków za: bilety wstępu i usługi przewozowe na przedstawienia, kabarety, kręgle oraz spływ kajakowy, catering oraz artykuły żywnościowe.

Ustalono, że część z ww. wydatków (na sumę 2.787,00 zł) pokryto ze środków wpłaconych przez pracowników tytułem dopłat do imprez.

- d) W dniu 4.12.2012 roku 23 pracownikom wypłacono środki pieniężne na sumę 2.150,00 zł tytułem upominków dla ich dzieci – „Mikołajki 2012”. Kwotę przypadającą na jedno dziecko (50,00 zł) ustaliła komisja socjalna w dniu 3.12.2012r.
- e) Ze środków funduszu wypłacono też w 2012 roku 2 zapomogi losowe na sumę 1.400,00 zł. Udzielanie zapomóg losowych przewidywały obowiązujące regulaminy ZFŚS. Do zasadności przyznania tej formy pomocy uwag nie wniesiono.
- f) W 2012 roku środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych finansowano również wydatki związane z obsługą rachunku bankowego funduszu. Na pokrycie opłat i prowizji bankowych wydatkowano łącznie 80,36 zł.
 - Stwierdzono brak podstaw prawnych do finansowania tego typu wydatków środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r. poz. 592) wynika, że środki funduszu służą do finansowania działalności socjalnej, tj. działalności zdefiniowanej w art. 2 pkt 1 tej ustawy, według zasad określonych w regulaminie ZFŚS. W art. 10 tej ustawy zawarte jest uregulowanie zobowiązujące pracodawcę do administrowania środkami funduszu, co oznacza m.in. ponoszenie kosztów związanych z prowadzeniem rachunku bankowego funduszu.
 - Ustalenia kontroli w zakresie nieprawidłowego finansowania kosztów obsługi rachunku bankowego funduszu socjalnego przedstawiono ustnie w Referacie Finansowo – Podatkowym. W następstwie powyższego kontrolowana jednostka w lipcu 2013 roku zrefundowała środkami urzędu gminy wydatki na prowizje i opłaty bankowe pokryte środkami funduszu socjalnego w okresie od początku roku.
- 8) Na ostatni dzień 2011 roku na bankowym rachunku funduszu pozostawały środki finansowe w wysokości 29.769,52 zł. Stan środków wykazany przez bank na ostatnim wyciągu był zgodny z saldem konta 135.
- 9) Na koniec 2011 roku fundusz nie posiadał zobowiązań a jego należności wynosiły 87.990,00 zł.

Na końcowy stan należności składały się wyłącznie należności z tytułu udzielonych pożyczek mieszkaniowych. Uwidocznione saldem konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” należności od 25 pracowników urzędu gminy i innych jednostek prowadzących wspólną działalność socjalną wynosiły 79.490,00 zł, wynikające z ewidencji na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki” należności od 3 emerytów wynosiły 8.500,00 zł.
- 10) Na dzień 31.12.2012 roku stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wynosił 117.759,52 zł – takie było końcowe saldo konta 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”.

Wielkość powyższa równała się sumie środków pieniężnych pozostałych na rachunku bankowym oraz należności funduszu.

3.5.10. Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

- 1) Z uchwalonego w dniu 29.12.2011 roku budżetu gminy na 2012 rok (uchwała Nr XIV/79/2011 Rady Gminy) wynikało, że w rozdziale 85153 – „Zwalczanie narkomanii” zaplanowano wydatki w wysokości 1.330,00 zł. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozdział 85154) zabezpieczono środki na sumę 48.670,00 zł.
Suma wydatków zaplanowanych w ww. rozdziałach (50.000,00 zł) była równa planowanym dochodom z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, klasyfikowanym w § 048 w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”.
- 2) „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012” przyjęto uchwałą Nr XIV/76/2011 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Lipusz na 2012 rok.
 - Przywołany „Program” wymieniał zadania przyjęte do realizacji w 2012 roku, przy czym nie określono w nim wielkości środków przeznaczonych na wykonanie poszczególnych zadań.
 - W rozdziale VII „Programu” („Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”) określono zasady wynagradzania członków tego organu kolegiального. Zapisano tam, że za udział w pracach komisji (posiedzenia, kontrole) przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 80,00 zł, pozostali członkowie Komisji mieli otrzymywać po 60,00 zł.
W tym samym rozdziale zawarto też uregulowania mówiące o: częstotliwości zbierania się Komisji (raz na 2 miesiące, a w razie pilnych potrzeb także częściej), wynagradzaniu GKRPA na podstawie protokołów posiedzeń i protokołów kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (wraz z listami obecności) oraz o rozliczaniu kosztów podróży według zasad obowiązujących pracowników.
 - „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2012 rok” stanowił załącznik nr 2 do przywołanej na wstępie uchwały Rady Gminy. Program ten również nie określał wielkości środków przewidzianych na realizację poszczególnych (4) zadań przyjętych do realizacji.
 - Z ustnych informacji udzielonych przez panią _____ – inspektor ds. oświaty, obsługi rady gminy i BIP wynikało, że gminne programy, o jakich jest mowa powyżej, przygotowywane są w Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipuszu.

- 3) W trakcie 2012 roku plan dochodów budżetowych klasyfikowanych jako wpływy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zwiększono o 2.350,00 zł, do wysokości 52.350,00 zł.

Wraz z zwiększeniem planu dochodów o 2.350,00 zł (do wysokości 51.020,00 zł) zwiększono też plan wydatków budżetowych w rozdziale 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”. Plan wydatków rozdziale 85153 – „Zwalczanie narkomanii” pozostał niezmienny i wyniósł 1.330,00 zł.

Stwierdzono, że zwiększeniu planu dochodów i wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi nie towarzyszyła zmiana w „Gminnym programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012”. W niniejszym protokole wykazano, że program ten nie zawierał żadnych wielkości kwotowych w zakresie planowanych środków na wykonanie poszczególnych zadań ujętych w tym programie.

- 4) Zrealizowane w 2012 roku wydatki w rozdziale 85153 – „Przeciwdziałanie narkomanii” wyniosły 1.000,00 zł. Wydatki te były niższe od planowanych o 330,00 zł.

Ustalono, że ww. środki finansowe wydatkowano w dniu 21.11.2012 roku na zapłatę faktury Centrum Szkoleniowo-Doradczego R&R w Gdańsku za przeprowadzenie szkolenia nauczycieli Zespołu Szkół w Lipuszu w zakresie prowadzenia zajęć z profilaktyki uzależnień.

- 5) Wydatki w rozdziale 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” wyniosły ogółem 44.863,93 zł i stanowiły 88% wydatków planowanych.

Największe wydatki poniesiono na: zakup usług pozostałych (§ 430 – 26.804,00 zł), wynagrodzenia osobowe (§ 401 – 8.125,33 zł), wynagrodzenia bezosobowe (§ 417 – 4.400,00 zł) oraz na zakup materiałów i wyposażenia (§ 421 – 2.586,44 zł). Wydatki te poddano kontroli.

- a) Zaewidencjonowane w § 401 wydatki na wynagrodzenia osobowe w wysokości 8.125,33 zł wiązały się z wypłatą wynagrodzeń dla pani – wychowawcy w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Zespole Szkół w Lipuszu. Łączne wydatki na wynagrodzenia tej osoby wyniosły 11.092,00 zł, jednak w trakcie roku część tych wydatków (2.966,67 zł) została zrefundowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościerzynie.

Ustalenia odnoszące się do braku podstaw prawnych do zatrudnienia osoby na ww. stanowisku w urzędzie gminy przedstawiono przy opisie wydatków na wynagrodzenia osobowe.

- b) Klasyfikowane w § 417 – „Wynagrodzenia bezosobowe” wydatki na sumę 4.400,00 zł wiązały się z wypłatą wynagrodzeń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, a także wynagrodzeń dla osoby wykonującej prace na podstawie umów o dzieło.

- Stwierdzono, że członkowie GKRPA otrzymywali wynagrodzenia w wysokościach wynikających z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Ustalono, że w trakcie 2012 roku wójt gminy zawarł z panią _____ (osoba ta pełni funkcję przewodniczącej GKRPA) 4 umowy o dzieło. Umowami (bez numerów), zawartymi w dniach 1 marca, 1 kwietnia, 2 lipca oraz 1 października 2012r., wyżej wymienionej powierzono do wykonania dzieło pn. – cyt.: „Przeprowadzenie prelekcji dla osób – uczestników spotkań w Punkcie Konsultacyjnym w Lipuszu na tematy:
 - uzależnień, współuzależnień, sytuacji dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym;
 - motywacji osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego”.

W zawartych umowach wymieniono łącznie 41 terminów spotkań. Za wykonanie przedmiotu każdej w umów wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie w wysokości 370,00 zł, co daje łącznie 1.480,00 zł w całym roku.

Zwrócono uwagę, że umowa o dzieło, oparta na przepisach art. 627 – 646 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) jest umową rezultatu – jej wykonawca powinien osiągnąć odpowiedni rezultat. Powyższe wynika z art. 627 ww. ustawy. Wykonywanie określonych prac w określonym czasie bez konieczności osiągnięcia końcowego rezultatu jest charakterystyczne dla umów zlecenia i tego rodzaju umowy należało tu być zastosować.

Stwierdzono, że wykonanie prac objętych umowami potwierdzała pani _____

– kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipuszu na rachunkach wystawianych przez wykonawcę. Osoba ta nie została wskazana w umowach do potwierdzania przeprowadzenia prelekcji – umowy w ogóle nie regulowały tematyki dotyczącej potwierdzania wykonania prac.

- c) Na zakup materiałów i wyposażenia (§ 421) wydatkowano łącznie 2.586,44 zł, a największe pozycje wydatkowe, na sumę 1.857,19 zł, wiązały się z zakupem: 238 sztuk medali do wręczenia podczas imprez sportowych dla dzieci i młodzieży (999,60 zł); oleju napędowego do autobusu wykorzystanego do przewozu dzieci na letni wypoczynek (598,32 zł) oraz materiałów hydraulicznych do sanitariatu w Punkcie Konsultacyjnym w Lipuszu – 359,27 zł. Pozostałe 729,25 zł wydatkowano m.in. na środki czystości, artykuły spożywcze i opał.
- d) Największe wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi zrealizowano w § 430 – „Zakup usług pozostałych” – poniesione w tym paragrafie wydatki w wysokości 26.804,00 zł stanowiły 60% wszystkich wydatków w rozdziale 85154.

Większość środków, tj. 19.250,00 zł, wydano na opłacenie faktur Kaszubskiego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego AQUA CENTRUM w Kościerzynie za korzystanie z pływalni przez dzieci i młodzież szkolną. Środki finansowe wykorzystano także na zapłatę faktur za: organizację warsztatów teatralnych (3.000,00 zł); przewóz dzieci i młodzieży na biwak i wycieczkę szkolną (2.300,00 zł); organizację biwaku dla dzieci (600,01 zł) oraz spektakle teatralne i koncert muzyczny (1.578,00 zł).

3.5.11. Wydatkowanie środków z zakresu ochrony przeciwpożarowej

- 1) W 2012 roku na ochronę przeciwpożarową wydatkowano z budżetu gminy środki finansowe na sumę 76.618,75 zł. Wydatki te poniesiono w rozdziale 75412 – „Ochotnicze straże pożarne”. Powyższa wielkość obejmowała w całości wydatki bieżące – wydatków majątkowych na ochronę przeciwpożarową nie realizowano.
- 2) Szczegółową kontrolę wydatków bieżących przeprowadzono na przykładzie wydatków klasyfikowanych w: § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” (8.832,58 zł), § 417 – „Wynagrodzenia bezosobowe” (2.985,00 zł), 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” (26.832,36 zł), § 427 – „Zakup usług remontowych (19.296,88 zł), § 430 – „Zakup usług pozostałych” (10.584,37 zł) oraz w § 443 – „Różne opłaty i składki” – 3.043,00 zł.

Suma zrealizowanych w tych paragrafach wydatków wyniosła 71.574,19 zł i stanowiła 93% wszystkich wydatków gminy na ochronę przeciwpożarową.

- a) Zrealizowane w § 303 wydatki na sumę 8.832,58 zł wiązały się wyłącznie z wypłatą pieniężnych ekwiwalentów dla członków Ochotniczej Straży Pożarnej za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych.
 - W 2012 roku wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczej Straży Pożarnej określała uchwała Nr XXVIII/202/2009 Rady Gminy z dnia 11 marca 2009r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczej Straży Pożarnej za udział w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym.

Z przywołanej uchwały wynikało, że ekwiwalent wynosi 7,00 zł za godzinę.

- Ustalono, że powołując się na ww. uchwałę wójt gminy wydał w dniu 27.10.2011 roku zarządzenie Nr 66/11 w sprawie ustalenia zasad wypłaty ekwiwalentu dla członków OSP z terenu Gminy Lipusz za udział w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Lipusz.

Zgodnie z zarządzeniem ekwiwalent miał być wypłacany na potwierdzony przez komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kościerzynie pisemny wniosek naczelnika jednostki OSP. Do wniosku należało załączyć oświadczenia członków OSP w sprawie pozostawania w stosunku pracy i zachowania (lub niezachowania) wynagrodzenia. Złożony wniosek stanowić miał podstawę do sporządzenia przez merytorycznego pracownika urzędu gminy wykazu osób uprawnionych do otrzymania

ekwiwalentu pieniężnego, a ww. wykaz – podstawę do sporządzenia listy płac w komórce finansowej urzędu gminy.

Uregulowania zawarte w końcowej części (w § 5) zarządzenia wójta gminy mówiły o kwartalnym wypłacaniu ekwiwalentu w terminie 14 dni od złożenia wniosku przez naczelnika OSP. Ekwiwalent miał być wypłacany w kasie urzędu gminy lub poprzez przelew na wskazane konto bankowe.

- Ustalono, że zrealizowane w 2012 roku wydatki na wypłatę ekwiwalentu, na sumę 8.832,58 zł, obejmowały dokonaną w dniu 21.02.2012 roku wypłatę ekwiwalentu za II półrocze 2011 roku (4.898,47 zł), dokonaną w dniu 29.05.2012 roku wypłatę ekwiwalentu za I kwartał 2012 roku (564,31 zł) oraz zrealizowane w dniach 4.10. i 5.11.2012 roku przelewy środków na bankowy rachunek jednostki OSP w Lipuszu (2.072,00 zł i 1.297,80 zł) tytułem ekwiwalentów OSP za II i III kwartał 2012r. Przelewów na rachunek jednostki OSP dokonano zgodnie z pisemnymi dyspozycjami („na cele statutowe”) członków OSP, zawartymi na wspólnych oświadczeniach.
- Podana powyżej data wypłaty ekwiwalentów za I kwartał 2012 roku na sumę 564,31 zł, oznaczona została na liście płac nr 2 przez kasjerkę urzędu gminy w adnotacji o treści „Wypłacono z kasy dnia 29.05.2012r. – podpis kasjera”. Pod tą datą rozchodowano w raporcie kasowym nr 32 (w poz. 31) całość gotówki podjętej na wypłatę ekwiwalentów.

W oparciu o oznaczone na liście płac daty odbioru gotówki ustalono, że w dniu 29.05.2012 roku wypłacono tylko część ekwiwalentów – tj. ekwiwalenty na sumę 229,13 zł dla 5 członków OSP. Pozostałych 7 członków OSP z tej listy pokwitowało odbiór gotówki na sumę 335,18 zł w dniu 10.09.2012r., tj. po upływie 103 dni (ponad 3 miesięcy) od dnia rozchodowania gotówki w raporcie.

Powyższe ustalenia wskazują na nieprzestrzeganie podstawowych zasad gospodarki kasowej określonych w obowiązującej w jednostce instrukcji kasowej, stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 42/2003 Wójta Gminy z dnia 31 grudnia 2003r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy Lipusz. Zgodnie z ww. instrukcją rozchodowana lecz nie wypłacona (nie podjęta przez osoby uprawnione) w terminie 7 dni gotówka powinna być przyjęta na przychody kasowe. Jako przychód kasowy gotówka ta podlegała odprowadzeniu na bankowy rachunek jednostki. Wypłaty dla osób zgłaszających się po terminie mogły być realizowane w oparciu o dowody „KW – Kasa wypłaci” zatwierdzone do wypłaty w nawiązaniu do rozliczonej już i przekazanej do księgowości jednostki listy płac.

- Ustalono, że listy płac sporządzano w oparciu o „Wykazy osób do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Lipusz”, sporządzane przez panią _____ – podinspektor ds. działalności gospodarczej, straży pożarnych

i zaopatrzenia urzędu gminy w oparciu o „Wnioski o wypłatę ekwiwalentu za udział w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym...”. Te ostatnie zawierały podpisy naczelnika OSP, prezesa OSP oraz dowódcy jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej.

W oparciu o ww. dokumenty ustalono, że w 2012 roku członkom OSP wypłacano ekwiwalent za udział w szkoleniach pożarniczych i działaniach ratowniczo-gaśniczych, takich jak: gaszenie pożarów, likwidacja skutków burz i nawałnic (wypompowywanie wody z budynków i ulic; usuwanie powalonych drzew), likwidacja skutków wypadków drogowych; poszukiwanie zaginionej osoby oraz usuwanie gniazd os czy szerszeni.

- W trakcie kontroli stwierdzono także przypadki sporządzania wniosków o wypłatę ekwiwalentów dla członków OSP biorących udział w:
 - zabezpieczaniu zawodów sportowych, festynów i „impresz”;
 - kierowaniu ruchem przy cmentarzu.

Dane w tym zakresie przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Data i godziny	Miejsce	Jednostka OSP nr meldunku KP PSP	Czas	Liczba członków OSP	Łączny czas wszystkich członków
1	2	3	4	5	6	7
1.	23.07.2011r.	Lipusz – stadion sportowy	OSP Lipusz 1107001-0520	7 h, 03 min;	6	42 h, 18 min.
2.	24.07.2011r.	Lipusz – stadion sportowy	OSP Lipusz 1107001-0521	6 h, 36 min;	11	72 h, 36 min.
3.	01.11.2011r.	Lipusz	OSP Lipusz (brak oznaczenia)	6 h 11 min;	5	30 h, 55 min.
4.	05.11.2011r.	Lipusz - Płociczno	OSP Lipusz (brak oznaczenia)	4 h, 43 min	10	47 h, 10 min.
5.	06.11.2011r.	Lipusz - Płociczno	OSP Lipusz (brak oznaczenia)	8 h, 25 min	13	109 h, 25 min.
6.	12.02.2012r.	Lipusz – Płociczno	OSP Lipusz 1107001-0093	3 h, 55 min.	4	15 h, 40 min.
7.	09.06.2012r.	Lipusz – stadion sportowy	OSP Lipusz 1107001-0384	5 h, 24 min.	9	48 h, 36 min.
8.	11.06.2012r.	Lipusz – stadion sportowy	OSP Lipusz 1107001-0391	3 h, 52 min.	5	19 h, 20 min.
9.	22.07.2012r.	Lipusz – stadion sportowy	OSP Lipusz 1107001-0607	5 h, 39 min.	6	36 h, 54 min.
10.	09.09.2012r.	Lipusz – stadion sportowy	OSP Lipusz (brak oznaczenia)	7 h, 23min.	4	29 h, 32 min.
Razem:						452 h 26 min.

- Stwierdzono brak podstaw prawnych do wypłacania członkom OSP ekwiwalentów pieniężnych za ich udział w zabezpieczaniu zawodów, festynów i innych imprez oraz za wykonywanie czynności polegających na kierowaniu ruchem drogowym. Czynności te nie mieszczą się w pojęciu „działania ratownicze”, zdefiniowanym w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.), nie są też szkoleniem organizowanym przez gminę lub Państwową Straż Pożarną.
- Z danych zawartych w tabeli powyżej wynika, że łączny czas uczestnictwa członków OSP w zabezpieczaniu zawodów sportowych, festynów, innych „impresz” oraz przy

wykonywaniu czynności polegających na kierowaniu ruchem drogowym w okresie II półrocza 2011 rok i w trakcie 3 pierwszych kwartałów 2012 roku (za te okresy wypłacono w 2012 roku ekwiwalenty pieniężne) wyniósł 452 godziny i 26 minut. Przy stawce ekwiwalentu w wysokości 7,00 zł/h suma wydatków budżetowych zrealizowanych bez umocowania w przepisach prawa wyniosła 3.167,00 zł.

- Do wyliczeń pieniężnych ekwiwalentów w pozostałym zakresie oraz ich wypłat uwag nie wniesiono.
- b) Zrealizowane w § 417 wydatki na sumę 2.985,00 zł wiązały się z wypłatą wynagrodzeń dla osób (pan _____ następnie pan _____) z którymi wójt gminy zawarł umowy zlecenia na wykonywanie obowiązków gminnego komendanta OSP.
- c) Wykonane w § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” wydatki w wysokości 26.832,36 zł poniesiono na zapłatę rachunków i faktur za zakupione: paliwo, oleje i płyny do samochodów i motopomp; części samochodowe; opał; umundurowanie; materiały do remontów (cement, drut, itp.).
Do wydatkowania środków oraz udokumentowania wydatków uwag nie wniesiono.
- d) Na zakup usług remontowych wydatkowano środki finansowe na sumę 19.296,88 zł. Wydatki wiązały się z zapłatą rachunków i faktur za remont dachu remizy; naprawę samochodu pożarniczego, autopompy, aparatów oddechowych i zestawów ratunkowych, a także za spawanie poszycia zbiornika wodnego w samochodzie pożarniczym.
- e) Zrealizowane na sumę 10.584,37 zł wydatki w § 430 – „Zakup usług pozostałych” wiązały się m.in. z zapłatą faktur za: badania okresowe strażaków, przeglądy techniczne pojazdów pożarniczych i sprzętu strażackiego; wyrównanie terenu przy remizie OSP w Lipuszu i ułożenie kostki; usługę transportową (transport aut na trasie Lipusz – Kościerzyna – Lipusz w dniu 14.12.2012r. – 4 razy). Z opisu faktury za usługę transportową wynikało, że usługę wykonano w związku z odbywającymi się „manewrami strażackimi w Gminie Lipusz”.
Największy jednorazowy wydatek, w wysokości 3.440,00 zł, poniesiono w dniu 20.12.2012 roku poprzez opłacenie faktury nr 22/2012 z dnia 15.12.2012r., wystawionej za „konsumpcję” przez Restaurację Pizzerię „Pod Brzozami” w Lipuszu. Z opisu faktury wynikało, że konsumpcja miała związek z „manewrami strażackimi”.
- f) Poniesione w § 443 wydatki na sumę 3.043,00 zł wiązały się z opłaceniem składek ubezpieczeniowych (ubezpieczenia samochodów, od następstw nieszczęśliwych wypadków, od odpowiedzialności cywilnej) oraz wpłatą składki w wysokości 550,0 zł na Strażacki Fundusz Wypadkowy prowadzony przez Zarząd Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Gdańsku.

3.5.12. Fundusz sołecki

- 1) Zgodę na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy na 2012 rok organ stanowiący gminy wyraził w uchwale Nr VI/24/2011 z dnia 31 marca 2011r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki.
- 2) Przepisy art. 1 ust.1 ustawy z dnia 20 lutego 2009r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2009r. Nr 52, poz. 420) stanowią, że środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć zgłoszonych we wnioskach sołectw, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.
Ustalono, że w 2012 roku kontrolowana jednostka samorządu terytorialnego nie posiadała aktualnej strategii rozwoju.
- 3) W oparciu o przedłożone do kontroli dokumenty z dokonanych w lipcu 2011 roku wyliczeń funduszu sołeckiego na rok 2012 ustalono następujące dane dotyczące funduszu:

- a/ wykonane dochody bieżące gminy za rok 2010 - 10.830.030,04 zł;
- b/ stan ludności gminy na dzień 31.12.2010r. - 3557 osób;
- c/ kwota bazowa (Kb) $(10.830.030,04 : 3557)$ - 3.044,7090 zł.
- d/ ilość mieszkańców sołectw na dzień 30.06.2011r.
i wysokość środków funduszu sołeckiego dla sołectw - dane zawarto w tabeli:

Lp.	Nazwa jednostki pomocniczej gminy	Ilość mieszkańców	Wyliczenie funduszu	Kwota funduszu (zł)	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1.	Lipusz	2625	$(2 + 2625 : 100) \times 3.044,7090$	30.447,09	maksymalna wielkość funduszu 10 x Kb
2.	Płocice	68	$(2 + 68 : 100) \times 3.044,7090$	8.159,82	
3.	Śluza	35	$(2 + 35 : 100) \times 3.044,7090$	7.155,07	
4.	Szklana Huta	154	$(2 + 154 : 100) \times 3.044,7090$	10.778,27	
5.	Bałachy	209	$(2 + 209 : 100) \times 3.044,7090$	12.452,86	
6.	Tuszkowy	214	$(2 + 214 : 100) \times 3.044,7090$	12.605,10	
7.	Gostomko	125	$(2 + 125 : 100) \times 3.044,7090$	9.895,30	
8.	Lipuska Huta	149	$(2 + 149 : 100) \times 3.044,7090$	10.626,03	
Razem:		3579	x	102.119,54	x

- 4) Ustalono, że wysokość dochodów bieżących budżetu gminy, o jakich mowa w art. 235 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wyliczono prawidłowo jako różnicę pomiędzy dochodami gminy za rok 2010 (12.362.789,91 zł) a dochodami majątkowymi klasyfikowanymi w §§ 077, 087, 620 i 626 (łącznie 1.532.759,87 zł).
- 5) Powyżej wykazano, że do wyliczeń kwoty bazowej (Kb) przyjęto 3557 osób jako liczbę mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy według stanu na dzień 31.12.2010r.
Ustalono, że ww. liczba mieszkańców gminy wynikała z danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny.

- 6) Organ stanowiący gminy nie skorzystał z wynikającego z art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim uprawnienia do zwiększenia wysokości środków funduszu ponad wysokość obliczoną na podstawie art. 2 ust. 1 ww. ustawy.
- 7) O wysokościach środków funduszu sołeckiego przypadających poszczególnym sołectwom poinformowano poszczególne sołectwa pismami z dnia 18.07.2011r.
- 8) W ustawowym terminie do składania wniosków wpłynęły wnioski wszystkich 8 sołectw. Jednostki pomocnicze gminy złożyły wnioski o przyznanie środków funduszu sołeckiego na sumę 102.119,54 zł. Wielkość ta była równa kwocie funduszu sołeckiego wyliczonego w lipcu 2011r.
- 9) Z załącznika nr 10 („Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego w roku 2012”) do uchwalonego w dniu 29 grudnia 2011 roku budżetu gminy na rok 2012 (uchwała Nr XIV/79/2011) wynikało, że na finansowanie wydatków 8 sołectw w ramach funduszu sołeckiego zaplanowano środki funduszu w wysokości 102.121,00 zł. Wielkość ta była o 1,46 zł wyższa od wartości wyliczonego funduszu sołeckiego i sumy środków wnioskowanych przez jednostki pomocnicze. Wyższy plan wynikał z zaokrągleń do pełnych złotych kwot przypadającym poszczególnym sołectwom.
- 10) W ewidencji księgowej wydatków kontrolowanej jednostki wyodrębniono ewidencję wydatków zrealizowanych w ramach funduszu sołeckiego w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.
Na podstawie tej ewidencji ustalono, że zrealizowane w 2012 roku wydatki w ramach ww. funduszu wyniosły 101.588,84 zł. Były one o 530,00 zł niższe od wielkości wyliczonego funduszu. Żadna z jednostek nie wykonała wydatków przekraczających kwotę przypadającej dla niej części funduszu.
- 11) Wynikające z ewidencji księgowej wydatki wykazano w kolumnie „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego” rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2012.
- 12) Szczegółową kontrolę zgodności wydatków z planem stanowiącym załącznik do uchwały budżetowej przeprowadzono w oparciu o próbę kontrolną obejmującą 3 sołectwa: Lipusz, Bałachy i Tuszkowy.
- Z przekazanych ww. sołectwom informacji wynikało, że mogą one wykorzystać środki funduszu sołeckiego na sumę 55.505,05 zł. Wielkość ta stanowiła 54% kwoty funduszu sołeckiego.
Ustalono, że do końca roku sołectwa wykorzystały środki w wysokości 55.025,19 zł, tj. o 479,86 zł niższe od przypadających tym sołectwom.
 - Kontrolując zgodność wydatków poniesionych ze środków funduszu sołeckiego na finansowanie przedsięwzięć w sołectwach przyjętych jako próba do kontroli ustalono, że

środki funduszu wykorzystano wyłącznie na przedsięwzięcia wymienione we wnioskach sołectw, powtórzone w załączniku do uchwały budżetowej.

- 13) Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego, o jakim mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 2010r. w sprawie trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego (Dz. U. Nr 21, poz. 106) kontrolowana gmina wysłała do Wojewody Pomorskiego w dniu 9.05.2013r. Do adresata wniosek wpłynął w dniu 13.05.2013r., tj. w terminie ustawowym.
- Stwierdzono, że w przesłanym wniosku wykazano nieprawidłową kwotę bazową gminy (kb), wynoszącą 3.037,02 zł – należało wykazać kwotę 3.044,71 zł.
Wykazana we wniosku kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego według stanu na dzień 31 grudnia roku, za który składany jest wniosek, wynosiła 101.588,84 zł i była równa sumie wydatków wynikających z ewidencji księgowej funduszu sołeckiego. Wnioskowana kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wynosiła 20.317,77 zł. Kwotę tę wyliczono jako 20 % kwoty wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.
 - Wniosek z poprawioną kwotą bazową przesłano do Wojewody Pomorskiego w dniu 28.06.2013r., po otrzymaniu w dniu poprzednim wezwania do usunięcia błędu. Pozostałe dane we wniosku nie uległy zmianie.
- 14) Wynikająca ze złożonego wniosku kwota zwrotu w wysokości 20.317,00 zł wpłynęła na bankowy rachunek kontrolowanej gminy w dniu 30.08.2013r., tj. z zachowaniem terminu określonego w § 4 przywołanego powyżej rozporządzenia Ministra Finansów.
- 15) Otrzymane środki zaewidencjonowano na dochody roku budżetowego 2013, klasyfikowane w rozdziale 75814 – „Różne rozliczenia finansowe” § 203 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin” (5.489,00 zł) oraz § 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych gmin” – 14.828,00 zł.

3.6. Wydatki majątkowe

- 1) Kontrolę zrealizowanych przez gminę wydatków majątkowych przeprowadzono za lata 2010-2012.
- 2) Na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych za lata objęte kontrolą, ustalono następujące dane w zakresie wykonania planu wydatków majątkowych gminy:

Rok	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Procent wykonania planu
1	2	3	4
2010	6.729.558,00	5.202.883,86	77,3%
2011	7.522.908,00	7.289.282,83	96,9%
2012	3.056.329,00	2.861.965,13	93,6%

- 3) Ustalenia w zakresie planowania i realizacji wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne przedstawiono poniżej. W dalszych punktach protokołu zawarte zostaną ustalenia odnoszące się do wydatków związanych z objęciem udziałów w spółkach prawa handlowego oraz wydatków w formie dotacji na finansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych.

3.6.1. Planowanie nakładów inwestycyjnych (Wieloletnia Prognoza Finansowa)

- 1) Ustalono, że wieloletnią prognozę finansową jednostki samorządu terytorialnego, o jakiej mowa w rozdziale 2 działu V ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) przyjęto po raz pierwszy w kontrolowanej gminie uchwałą Nr IV/16/2011 z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2011-2017.
- W trakcie 2011 roku prognoza była zmieniana 6-krotnie. Ostatniej zmiany dokonano uchwałą Nr XIV/72/2011 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2011-2017.
 - W tabeli poniżej zestawiono wielkości planowanych wydatków majątkowych w poszczególnych latach objętych prognozą według stanu na początek i koniec 2011 roku.

Wyszczególnienie	Prognoza na rok (w pełnych złotych):						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5	6	7	8
Prognoza wydatków majątkowych na początek 2011r. – uchwała Nr IV/16/2011 z dnia 27.01.2011r.	9.111.019	1.807.806	76.043	71.354	99.157	424.773	550.262
Prognoza wydatków majątkowych na koniec 2011r. – uchwała Nr XIV/72/2011 z dnia 29.12.2011r.	7.522.908	5.157.638	1.762.480	25.765	9.027	339.752	565.939

- 2) Wieloletnią prognozę finansową na okres obejmujący rok 2012 i lata następne przyjęto uchwałą Nr XIV/78/2011 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Lipusz na lata 2012-2018.
- Przywołana prognoza była w 2012 roku zmieniana 10-krotnie. Od uchwały zmieniającej Nr XV/124/2012, podjętej przez organ stanowiący gminy w dniu 27.09.2012 roku WPF obejmowała lata 2012-2019. Ostatniej zmiany WPF dokonano uchwałą Nr XXVIII/149/2012 Rady Gminy z dnia 20 grudnia 2012r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Lipusz na lata 2012-2018.

- W tabeli poniżej zestawiono wielkości planowanych wydatków majątkowych w poszczególnych latach objętych prognozą według stanu na początek i koniec 2012 roku.

Wyszczególnienie	Prognoza na rok (w pełnych złotych):							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Prognoza wydatków majątkowych na początek 2012r. – uchwała Nr XIV /78/2011 z dnia 29.12.2011r.	3.983.894	831.412	28.227	26.210	316.927	553.217	733.358	x
Prognoza wydatków majątkowych na koniec 2012r. – uchwała Nr XXVIII/149/2012 z dnia 20.12.2012r.	3.013.329	4.729.737	46.368	107.211	223.961	461.611	496.282	595.571

3.6.2. Wydatki na inwestycje i remonty (z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych)

Ustalenia w zakresie planowania i realizacji wydatków inwestycyjnych przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdego roku budżetowego.

Rok 2010

- 1) Z § 1 ust. 2 uchwały budżetowej na rok 2010 (uchwała Nr XXXIX/270/2009 Rady Gminy z dnia 30 grudnia 2009r.) wynikało, że wydatki majątkowe budżetu wynieść miały 5.947.557,00 zł.

W oparciu o załączoną do uchwały budżetowej tabelę nr 2 („Wydatki Gminy Lipusz na rok 2010”) ustalono, że powyższa wielkość obejmowała planowane na 2010 rok wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne (5.874.757,00 zł) oraz wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów – 72.800,00 zł.

- 2) W trakcie roku plan wydatków majątkowych był wielokrotnie zmieniany. Na koniec roku plan wynosił 6.729.558,00 zł i był o 782.001,00 zł wyższy od planu początkowego.

- Zaplanowane w budżecie wydatki majątkowe zamierzano wykorzystać do finansowania zadań związanych m.in. z:

- budową: awaryjnego ujęcia wody; sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej; pomostów na szlaku kajakowym; sali sportowej wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia; oświetlenia ulicznego; wiejskich placów zabaw, miejsc rekreacji i boisk sportowych; trybuny przy stadionie sportowym;
- rozbudową: systemu wodno-ściekowego; ośrodka zdrowia;
- remontem lub modernizacją: ul. Targowej; drogi do m. Gostomko; pola biwakowego; infrastruktury terenu przyległego do stadionu;

- zakupem: pompy do przepompowni ścieków; gruntu; dwóch odśnieżaczy; karetki; kserokopiarki;
 - utworzeniem szkolnego placu zabaw;
 - wykonaniem: dokumentacji projektowej rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej; układu kompensacji mocy biernej oczyszczalni ścieków; zagospodarowania parku wiejskiego; adaptacji budynku komunalnego na bibliotekę z czytelnią i budynek administracji; kompleksowej termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej w Lipuszu wraz z przebudową źródeł wytwarzania energii; urządzenia do suszenia węży pożarniczych; boiska do gry w piłkę siatkową; adaptacji budynku usługowego na świetlicę wiejską;
 - wniesieniem udziałów do spółki Zakład Zagospodarowania Odpadów w Sierźnie.
- Największe środki zabezpieczono w budżecie na realizację zadań pn. „Budowa sali sportowej wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia przy Zespole Szkół w Lipuszu” (2.300.000,00 zł) i „Rozbudowa systemu wodno-ściekowego w gminie Lipusz” (1.943.374,00 zł).

- 3) Na podstawie sporządzonego za rok 2010 sprawozdania budżetowego Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że wydatki majątkowe gminy wyniosły 5.202.883,86 zł i stanowiły 77,3 % wydatków planowanych.

Dane dotyczące realizacji wydatków majątkowych w poszczególnych paragrafach zawarto w tabeli:

Lp.	Paragraf	Plan (w zł)	Wykonanie (zł)	Procent wykonania
1	2	3	4	5
1.	6010	72.800,00	72.800,00	100,0%
2.	6050	1.549.453,00	1.461.460,07	94,3%
3.	6057	2.669.561,00	2.096.981,66	78,6%
4.	6059	2.390.744,00	1.533.751,36	64,2%
5.	6060	37.000,00	27.890,77	75,4%
6.	6220	10.000,00	10.000,00	100%
Razem:		6.729.558,00	5.202.883,86	77,3%

- 4) Ustalono, że wynikająca z ww. sprawozdania suma wydatków inwestycyjnych klasyfikowanych w §§ 605 i 606 (5.120.083,86 zł) obejmowała 4.854.553,87 zł wydatków urzędu gminy poniesionych na zapłatę faktur i rachunków, 18.529,99 zł wydatków poniesionych w Zespole Szkół w Lipuszu oraz 247.000,00 zł wydatków niewykonanych, ujętych w planie finansowym wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2010.
- 5) Szczegółową kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych poniesionych przez urząd gminy przeprowadzono na przykładzie zadania pn. „Modernizacja drogi do miejscowości Gostomko”.

Kontrolowane zadanie inwestycyjne wprowadzono do planu zamierzeń inwestycyjnych uchwałą Nr XL/276/2010 Rady Gminy z dnia 28 stycznia 2010r. w sprawie dokonania zmiany budżetu Gminy Lipusz na rok 2010. Na realizację tego zadania zabezpieczono w budżecie (rozdział 60017 – „Drogi wewnętrzne”, § 605 wydatków) środki finansowe w wysokości 120.000,00 zł.

W trakcie roku dwukrotnie zwiększono plan wydatków na ww. zadanie. Zmieniając budżet gminy uchwałą Nr XLVII/325/2010 Rady Gminy z dnia 16 września 2010r. plan wydatków zwiększono o 100.000,00 zł do wysokości 220.000,00 zł, uchwałą Nr XLVIII/337/2010 tego organu z dnia 26 października 2010 roku plan zwiększono o dalsze 8.000,00 zł, do wysokości 228.000,00 zł.

- W 2010 roku na kontrolowane zadanie inwestycyjne wydatkowano środki finansowe na sumę 227.194,93 zł.

Zasadniczą część tych wydatków (208.992,95 zł) wykonano w dniu 23.11.2010 roku opłacając fakturę nr 01/11/2010 Firmy Usługowo-Budowlanej – Witold Cygert w Gowidlinie z dnia 5.11.2010 roku za wykonanie przebudowy drogi dojazdowej do miejscowości Gostomko. Wykonanie prac budowlanych potwierdzono „protokołem odbioru końcowego i przekazania eksploatacji”, spisany w dniu 5.11.2010 roku przez komisję składającą się z przedstawicieli wykonawcy, inwestora oraz z inspektora nadzoru inwestorskiego.

Pozostałe 18.201,98 zł wydatkowano na: opłatę sądową (6,00 zł); aktualizację kosztorysów do dokumentacji projektowo-kosztorysowej drogi (1.220,00 zł); zapłatę za pełnienie nadzoru inwestorskiego (976,00 zł) oraz na zapłatę faktury nr 05/11/2010 Firmy Usługowo-Budowlanej – Witold Cygert w Gowidlinie z dnia 17.11.2010 roku za wykonanie odwodnienia drogi (15.999,98 zł).

Wykonanie aktualizacji kosztorysów oraz pełnienia nadzoru inwestorskiego potwierdzili pracownicy urzędu gminy na oryginałach otrzymanych faktur. Wykonanie odwodnienia drogi potwierdzono „protokołem odbioru” spisany w dniu 5.11.2010 roku przez wykonawcę i dwóch przedstawicieli inwestora.

- Prowadzone dla kontrolowanego zadania analityczne konto kosztów (080/600/60017/6050/01) na początek 2010 roku nie wykazywało żadnego salda kosztów.

W trakcie 2010 roku na ww. koncie zaksięgowano koszty na sumę 227.194,93 zł, równą sumie poniesionych w tym roku wydatków.

Ustalono, że w oparciu o polecenie księgowania nr PK/0472 (dowód księgowy nr 4959) pod datą 31.12.2010 roku wszystkie koszty przeksięgowano na inne analityczne konto kosztów (080/010), opisane jako „Inwestycje – drogi Gostomko”, z początkowym saldem kosztów w wysokości 46.905,34 zł. Koszty te poniesiono w latach 2005-2007 na

opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej (31.952,00 zł), wykonanie przepustu (14.918,34 zł) oraz na zakup dziennika budowy (35,00 zł).

Również pod datą 31.12.2010 roku przeniesiono całość kosztów (dowód księgowy nr 4961) na konto 011 – „Środki trwałe” oraz przyjęto na stan ewidencyjny środek trwały o wartości początkowej w wysokości 274.100,27 zł.

- 6) Kontrolę przestrzegania w 2010 roku przepisów regulujących zasady i tryb udzielania zamówień publicznych przeprowadzono na przykładzie zamówienia pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do miejscowości Gostomko na odcinku od km 2+216,50 do km 2+697,42”.
- Szacunkowa wartość kontrolowanego zamówienia na roboty budowlane wynosiła 209.054,31 zł – taka wartość wynikała z kosztorysu inwestorskiego opracowanego w dniu 26.03.2010r. Powyższa wielkość stanowiła równowartość 54.455,41 euro.
 - Zatwierdzona przez pana [imię] – zastępcę wójta gminy w dniu 17.08.2010 roku specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) zawierała elementy wymagane przepisami art. 36 ust. 1 Prawa zamówień publicznych.
Na podstawie SIWZ ustalono, m.in. że: przedmiot zamówienia obejmował wykonanie przebudowy drogi na odcinku 480,92 m; wymagany termin realizacji zamówienia upływał w dniu 22.10.2010r.; zamawiający zażądał od wykonawców wniesienia wadium w wysokości 5.000,00 zł; termin składania ofert upływał w dniu 2.09.2010 roku o godz. 9.00; w ofercie należało podać cenę ryczałtową za wykonanie zamówienia; jedynym kryterium oceny ofert miała być najniższa cena.
 - Przetarg nieograniczony na realizację zamówienia ogłoszono w dniu 17.08.2010r. Ogłoszenie o przetargu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 222765-2010 z dnia 17.08.2010r.
Wynikający z ogłoszenia zakres rzeczowy robót obejmował m.in. wycięcie kolidujących drzew; roboty ziemne (mechaniczne korytowanie nawierzchni); wykonane podbudowy; ustawienie krawężników; wykonanie nawierzchni z kostki betonowej; oznakowanie ulicy słupkami kilometrażowymi; wykonanie przykanalików pod jezdnią oraz wykonanie kanalizacji deszczowej wraz z zamontowaniem studni rewizyjnych i ściekowych.
 - W wyznaczonym przez zamawiającego terminie do składania ofert wpłynęły 2 oferty. Oferty złożyli następujący wykonawcy (przy nazwach wykonawców podano ceny ofert):

- Firma Usługowo-Budowlana – Witold Cygert w Gowidlinie	- 338.954,33 zł;
- Usługi Remontowo-Budowlane Zbigniew Czarnowski w Raduniu	- 318.828,63 zł.
 - Na podstawie „Protokołu postępowania o udzielenie zamówienia...” ustalono m.in., że na realizację zamówienia zamawiający zamierzał przeznaczyć kwotę 195.000,00 zł oraz że

postępowanie o udzielenie zamówienia zostało unieważnione w trybie przepisów art. 93 ust. 1 pkt 4 Prawa zamówień publicznych – cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę przeznaczoną na sfinansowanie zamówienia.

Ustalono, że podana przed otwarciem ofert kwota była o 14.054,31 zł niższa od wartości zamówienia wynikającego z kosztorysu inwestorskiego – 209.054,31 zł (wartość netto).

- Stwierdzono, że w dniu otwarcia ofert (2.09.2010r.) plan wydatków na całe zadanie inwestycyjne pn. *Modernizacja drogi do miejscowości Gostomko* (nie tylko na zamówienie obejmujące roboty budowlane) wynosił 120.000,00 zł. Plan wydatków w tej wysokości w § 605 rozdziału 60017 – „Drogi wewnętrzne” ustalony został w dniu 28.01.2010 roku i obowiązywał do dnia 16.09.2010r.

Ponadto stwierdzono, że do dnia otwarcia ofert wykorzystano część środków na ww. zadanie – w lutym 2010 roku wydatkowano środki na sumę 1.226,00 zł. W związku z powyższym faktyczna suma środków, jaką zamawiający dysponował w dniu otwarcia ofert, wynosiła 118.774,00 zł.

Z powyższego wynika, że podana przez zamawiającego przy otwarciu ofert kwota 195.000,00 zł nie znajdowała oparcia w aktualnym na ten dzień planie wydatków.

- Kolejne postępowanie na realizację zamówienia obejmującego przebudowę ww. drogi wszczęto po tygodniu od unieważnienia poprzedniego postępowania – w dniu 9.09.2010 roku pan Mirosław Ebertowski – wójt gminy zatwierdził nową SIWZ, w tym samym dniu ogłoszono przetarg nieograniczony na wykonanie przebudowy drogi dojazdowej do miejscowości Gostomko.
- Na podstawie przedłożonego do kontroli kosztorysu inwestorskiego sporządzonego z datą 1.09.2010 roku (data wcześniejsza od daty otwarcia ofert w poprzednim postępowaniu) ustalono, że wartość szacunkowa nowego zamówienia wynosiła 147.416,27 zł i była o 61.638,04 zł niższa od wartości zamówienia wyliczonej przez tego samego kosztorysanta w marcu 2010 roku, wynoszącej 209.054,31 zł.

Porównując dokumentację kosztorysową z obu postępowań ustalono, że kosztorys i przedmiar robót z września 2010 roku nie obejmował ujętych w poprzednim opracowaniu prac związanych z wykonaniem:

- przykanalików pod jezdnią (wykonania: elementów przepustów; izolacji przeciwwilgociowej i przeciwwodnej; zasypania wykopów z zagęszczeniem);
- kanalizacji deszczowej (wykonania: robót ziemnych koparkami wraz z transportem urobku – 20,415 m³; wykopów oraz przekopów; 6 studni rewizyjnych o średnicy 800 mm, 8 sztuk ulicznych studzienek ściekowych; przykanalików o długości 150,500 m).

Ustalono ponadto, że nowa dokumentacja kosztorysowa obejmowała też zmniejszony (o 41,196 m²) zakres prac związanych z budową nawierzchni – w wykonaniu koryt, profilowaniem i zagęszczaniem podłoża oraz wykonaniem podsypki piaskowej.

- Na podstawie przywołanej powyżej SIWZ ustalono, m.in. że: przedmiot zamówienia obejmował wykonanie przebudowy drogi na odcinku 480,92 m; wymagany termin realizacji zamówienia upływał w dniu 29.10.2010r.; zamawiający zażądał od wykonawców wniesienia wadium w wysokości 4.000,00 zł; termin składania ofert upływał w dniu 24.09.2010 roku o godz. 10.00; w ofercie należało podać cenę ryczałtową za wykonanie zamówienia; jedynym kryterium oceny ofert miała być najniższa cena.
- Ogłoszenie o przetargu nieograniczonym na wykonanie przebudowy drogi do m. Gostomko opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 246763-2010 z dnia 9.09.2010r.
- W wyznaczonym przez zamawiającego terminie do składania ofert wpłynęły 2 oferty. Oferty złożyli ci sami wykonawcy, którzy złożyli oferty w poprzednim przetargu, tj.:
 - Firma Usługowo-Budowlana – Witold Cygert w Gowidlinie - 208.992,95 zł;
 - Usługi Remontowo-Budowlane Zbigniew Czarnowski w Raduniu - 241.818,07 zł.
- Na podstawie „Protokołu postępowania o udzielenie zamówienia...” oraz załączników do tego protokołu ustalono, że:
 - na realizację zamówienia zamawiający zamierzał przeznaczyć kwotę 215.000,00 zł;
 - wymagane warunki udziału w postępowaniu spełnili obaj wykonawcy, żadnego wykonawcy nie wykluczono;
 - odrzucono ofertę firmy Usługi Remontowo-Budowlane Zbigniew Czarnowski w Raduniu;
 - za najkorzystniejszą uznano ofertę złożoną przez Firmę Usługowo-Budowlaną – Witold Cygert w Gowidlinie z ceną w wysokości 208.992,95 zł.
- Z dokumentacji z postępowania wynikało, że powodem odrzucenia jednej ze złożonych ofert było nieprzedłożenie przez wykonawcę aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej oraz niezłączenie do kosztorysu ofertowego zbiorczego zestawienia cen materiałów, sprzętu i robocizny. Wymogi w tym zakresie wynikały ze SIWZ. Odrzucenie oferty nastąpiło w trybie art. 89 ust. 1 pkt 2 Prawa zamówień publicznych.
- Zawiadomienia o wyborze oferty i o odrzuceniu oferty przesłano wykonawcom w dniu 1.10.2010r.

- Kontrolujący nie wniósł uwag do przeprowadzenia i udokumentowania czynności zamawiającego z wyboru oferty. W trakcie kontroli nie stwierdzono wystąpienia ustawowych przesłanek do wykluczenia z postępowania któregośkolwiek wykonawcy. Odrzucenie jednej z ofert było prawidłowe.
- Ustalono, że w dniu 30.09.2010r., tj. w dniu zatwierdzenia protokołu stwierdzającego wybór oferty ww. wykonawcy z Gowidlina, plan wydatków budżetowych na zadanie inwestycyjne pn. *Modernizacja drogi dojazdowej do miejscowości Gostomko* wynosił 220.000,00 zł. Po analizie ewidencji wydatków klasyfikowanych w § 605 rozdziału 60017 – „Drogi wewnętrzne” ustalono, że do ww. dnia wykorzystano środki na sumę 1.226,00 zł.

W wyniku porównania wielkości niewykorzystanych środków (218.774,00 zł) z określoną w wybranej ofercie ceną zamówienia (208.992,95 zł) stwierdzono, że na dzień wyboru wykonawcy zamawiający posiadał środki na sfinansowanie zamówienia.

- Zawarta w dniu 8.10.2010 roku umowa nr RG.341/11/2010 z wybranym wykonawcą zawierała postanowienia zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą.

Ustalono, że w dniu zawarcia umowy zamawiający posiadał środki finansowe na sfinansowanie kontrolowanego zamówienia.

- Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 284079-2010 z dnia 13.10.2010r. Publikacja ogłoszenia nastąpiła po upływie kilku dni od zawarcia umowy z wybranym wykonawcą.
- Roboty objęte kontrolowanym zamówieniem publicznym wykonano terminowo. Komisyjny odbiór robót zgłoszonych do odbioru w dniu 29.10.2010 roku nastąpił w dniu 5.11.2010r.
- Do terminowości zapłaty wynagrodzenia wykonawcy kontrolowanego zamówienia uwag nie wniesiono.

- Ustalono, że w dniu 12.10.2010r., tj. po upływie kilku dni od zawarcia z Firmą Usługowo-Budowlaną Witold Cygiert w Gowidlinie umowy na wykonanie przebudowy drogi dojazdowej do miejscowości Gostomko pan Mirosław Ebertowski – wójt gminy zlecił tej firmie wykonanie odwodnienia drogi gminnej w miejscowości Gostomko.

W zleceniu oznaczonym numerem RG.I.2226-1/10 określono, że zakres robót ma być zgodny z załączonym kosztorysem ofertowym, wynagrodzenie za roboty wykonane w terminie do dnia 25.11.2010 roku wynieść miało 15.999,98 zł.

Przywołany w zleceniu „Kosztorys na wykonanie odwodnienia drogi w Gostomku” nosił datę 12.10.2010 roku jako datę opracowania go przez ww. firmę Witolda Cygierta. Określona w kosztorysie wartość przewidzianych do wykonania robót wynosiła 15.999,98 zł brutto. W kosztorysie wyceniono roboty przygotowawcze (pomiar

liniowych robót ziemnych) oraz roboty budowlane związane z wykonaniem kanalizacji deszczowej, obejmujące: roboty ziemne, wykonanie kanałów rurowych, wykonanie przykanalików, wykonanie 8 sztuk betonowych ulicznych studzienek ściekowych, zasypanie wykopów, zagęszczenie wykopów oraz nasypów.

- W trakcie kontroli zapytano pana i – kierownika Referatu Rozwoju Gospodarki i Inwestycji kiedy (w jakim czasie) zwrócono się do firmy pana Witolda Cygierta o sporządzenie kalkulacji kosztów odwodnienia. Z pisemnego wyjaśnienia (wyjaśnienie załączono do akt kontroli) pana wynikało, że o sporządzenie kalkulacji na odwodnienie drogi zwrócono się po wizji lokalnej w dniu 11.10.2010r.

[Wyjaśnienie pana - kierownika Referatu Rozwoju Gospodarki i Inwestycji dot. kalkulacji na odwodnienie drogi do m. Gostomko - poz. 16 akt kontroli]

- Odbioru robót zleconych w dniu 12.10.2010 roku dokonano komisyjnie w dniu 5.11.2010r. Komisja uznała, że wartość wykonanych robót na działce nr 162 wyniosła 15.999,98 zł. Taka kwota wynikała z kosztorysu na wykonanie prac oraz ze zlecenia.
- Wynikające z faktury nr 05/11/2010 firmy Witolda Cygierta w Gowidlinie z dnia 17.11.2010 roku zobowiązanie w podanej powyżej kwocie uregulowano w dniu 7.12.2010r.

Rok 2011

- 1) Z § 1 ust. 2 uchwały Nr IV/15/2011 Rady Gminy z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie zatwierdzenia budżetu Gminy Lipusz na rok 2011 wynikało, że wydatki majątkowe budżetu wynieść miały 8.817.637,00 zł.

Na podstawie załączonego do uchwały budżetowej zestawienia „Wydatki gminy Lipusz na rok 2011” ustalono, że powyższa wielkość obejmowała w całości wydatki inwestycyjne.

- 2) W trakcie roku plan wydatków majątkowych był kilkakrotnie zmieniany. Aktualny na koniec roku plan tych wydatków wynosił 7.522.908,00 zł i był o 1.294.729,00 zł niższy od planu pierwotnego.

Zaplanowane w budżecie środki na wydatki majątkowe zamierzano wykorzystać m.in. do finansowania zadań związanych z:

- budową: sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnych; przyłączy wodno-kanalizacyjnych; parkingu wraz z zagospodarowaniem terenu; małej infrastruktury turystycznej; sali sportowej wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia; ogrodzenia przy Zespole Szkół w Lipuszu; wiejskich placów zabaw, miejsc rekreacji i boisk sportowych;
- rozbudową: stacji uzdatniania wody; instalacji alarmowej w Zespole Szkół w Lipuszu;

- remontem lub modernizacją: skrzyżowania dróg w Lipuszu; chodników; drogi dojazdowej do gruntów rolnych; kotłowni przy Zespole Szkół w Lipuszu;
- zakupem: samochodu strażackiego; odśnieżarki;
- wykonaniem: czyszczenia i ogrodzenia stawu bagiennego; adaptacji budynku komunalnego na budynek administracji; kompleksowej termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej w Lipuszu wraz z przebudową źródeł wytwarzania energii; wyposażenia sali sportowej w siłownię;

Największe środki zabezpieczono w budżecie na realizację zadań inwestycyjnych związanych z budową sali sportowej wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia przy Zespole Szkół w Lipuszu (4.817.900,00 zł) oraz z kompleksową termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej w Lipuszu wraz z przebudową źródeł wytwarzania energii (789.930,00 zł).

- 3) Na podstawie sporządzonego za rok 2011 sprawozdania budżetowego Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że wydatki majątkowe gminy wyniosły 7.289.282,83 zł i stanowiły 96,9% wydatków planowanych.

Dane dotyczące realizacji wydatków majątkowych w poszczególnych paragrafach zawarto w tabeli:

Lp.	Paragraf	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Procent wykonania
1	2	3	4	5
1.	6050	1.145.972,00	939.660,83	82,0%
2.	6057	2.767.614,00	2.749.980,65	99,4%
3.	6059	3.434.235,00	3.425.989,84	99,8%
4.	6060	160.000,00	158.564,51	99,1%
5.	6170	5.070,00	5.070,00	100%
6.	6220	10.017,00	10.017,00	100%
Razem:		7.522.908,00	7.289.282,83	96,9

- 4) Ustalono, że wynikająca z ww. sprawozdania suma wydatków inwestycyjnych klasyfikowanych w §§ 605 i 606 (7.274.195,83 zł) obejmowała 7.253.067,25 zł wydatków urzędu gminy poniesionych na zapłatę faktur i rachunków oraz 21.128,58 zł wydatków inwestycyjnych poniesionych w Zespole Szkół w Lipuszu.
- 5) Szczegółową kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania pn. „*Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Gostomko*”.
- Ustalono, że w uchwalonym w dniu 27 stycznia 2011 roku (uchwała Nr IV/15/2011 Rady Gminy) budżecie gminy na rok 2011 na zadanie inwestycyjne pn. „*Modernizacja*

dróg dojazdowych do gruntów”, klasyfikowane w rozdziale 60017 – „Drogi wewnętrzne”, zabezpieczono środki finansowe w wysokości 40.000,00 zł.

W trakcie roku zmieniono nazwę zadania inwestycyjnego wskazując, że będzie modernizowana droga do gruntów w miejscowości Gostomko, jak też zwiększono plan wydatków o 190.000,00 zł, do wysokości 230.000,00 zł.

Zwiększeń planu dokonano uchwałami Rady Gminy:

- Nr IX/48/2011 z dnia 12 września 2011r. – plan zwiększono o 140.000,00 zł, do wysokości 180.000,00 zł;
- Nr X/51/2011 z dnia 27 września 2011r. – plan zwiększono o 50.000,00 zł, do wysokości 230.000,00 zł.

- Z ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w § 605 rozdziału 60017 – „Drogi wewnętrzne” wynikało, że w 2011 roku na kontrolowane zadanie wydatkowano środki budżetowe na sumę 228.415,86 zł.

Zasadniczą część tych wydatków, tj. 188.311,41 zł, poniesiono w dniu 12.12.2011 roku na zapłatę faktury nr 196/2011 Przedsiębiorstwa Usług Drogowo-Mostowych SA w Kościerzynie z dnia 10.11.2011 roku za przebudowę drogi do miejscowości Gostomko. Wykonanie prac objętych fakturą potwierdzono spisaniem w dniu 10.11.2011 roku protokołem odbioru robót.

Pozostałe 40.104,45 zł wydatkowano na:

- opłatę za odpis z księgi wieczystej	-	30,00 zł;
- wynagrodzenie inspektora nadzoru inwestorskiego	-	246,00 zł;
- zapłatę faktury nr 197/2011 z dnia 10.11.2011r. za roboty uzupełniające przy przebudowie drogi <u>do m. Gostomko</u>	-	<u>39.828,45 zł;</u>
Razem:		- 40.104,45 zł.

- Koszty związane z realizacją kontrolowanego zadania ewidencjonowano na analitycznym koncie 080/600/60017/6050/01. Konto to na bilans otwarcia 2011 roku nie wykazywało żadnego salda.

W trakcie 2011 roku na ww. koncie zaksięgowano koszty w wysokości 228.415,86 zł, równe poniesionym w tym roku wydatkom na realizację tego zadania.

Pod datą 31.12.2011 roku całość poniesionych kosztów przeksięgowano na konto 011 – „Środki trwałe” (dowód księgowy nr 4709). Na podstawie wystawionego w dniu 30.12.2011 roku dowodu OT nr 15/2011 ustalono, że o 228.415,86 zł (do wysokości 502.516,13 zł) zwiększona została wartość drogi do miejscowości Gostomko.

- 6) Kontrolę przestrzegania w 2011 roku przepisów regulujących zasady i tryb udzielania zamówień publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na

przykładzie zamówienia pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do miejscowości Gostomko na odcinku od km 1+863,30 do km 2+216,50”.

- Szacunkową wartość kontrolowanego zamówienia w wysokości 175.246,62 zł (równowartość 45.649,03 euro), w tym:
 - zamówienia podstawowego w wysokości 137.220,62 zł (35.743,85 euro);
 - zamówień uzupełniających w wysokości 38.026,00 zł (9.905,18 euro),
 ustalono na podstawie kosztorysów inwestorskich opracowanych w dniu 21.07.2011r.

- Zatwierdzona przez wójta gminy w dniu 7.09.2011 roku specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) zawierała elementy wymagane przepisami art. 36 ust. 1 Prawa zamówień publicznych.

Na podstawie SIWZ ustalono m.in., że przedmiot zamówienia obejmował wykonanie przebudowy drogi dojazdowej do m. Gostomko na odcinku 353,20 metrów. Zakres rzeczowy zamówienia obejmował m.in.: roboty przygotowawcze, zabezpieczenie istniejącego uzbrojenia, roboty ziemne (mechaniczne korytowanie nawierzchni), wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych oraz wykonanie nawierzchni asfaltowej i utwardzonego pobocza.

Zamówienie należało wykonać w terminie do dnia 10.11.2011r. Wykonawcy zostali zobowiązani do wniesienia wadium w wysokości 4.000,00 zł.

Termin składania ofert upływał o godz. 10.00 w dniu 22.09.2011r. W tym samym dniu miało nastąpić otwarcie ofert. Jedynym kryterium oceny ofert miała być najniższa cena ryczałtowa.

W SIWZ zamawiający przewidział udzielenie zamówień uzupełniających w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 Prawa zamówień publicznych, stanowiących nie więcej niż 50 % wartości zamówienia podstawowego. Zamówienia uzupełniające miały dotyczyć utwardzenia drogi o powierzchni 500 m² kostką betonową.

Załącznikami do SIWZ były m.in. formularz oferty i wzór umowy. Analiza obu tych dokumentów wykazała, że za wykonanie zamówienia wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe.

- Przetarg nieograniczony na realizację zamówienia ogłoszono w dniu 7.09.2011r. Ogłoszenie o przetargu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 276990-2011 z dnia 7.09.2011r.
- W wyznaczonym przez zamawiającego terminie do składania ofert wpłynęła jedna oferta – Przedsiębiorstwo Usług Drogowo-Mostowych w Kościerzynie zaoferowało wykonanie zamówienia za cenę ryczałtową w wysokości 188.311,41 zł.
- Na podstawie „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” ustalono,

że:

- bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający oświadczył, że na realizację zamówienia przeznaczył kwotę 166.000,00 zł;
 - w dniu 27.09.2011 roku kwota przeznaczona na realizację zamówienia została podwyższona do wysokości 188.311,41 zł;
 - wykonawca spełnił wymagane warunki udziału w postępowaniu – nie wykluczono go, jego oferty nie odrzucono.
- Wyboru wykonawcy dokonano w dniu 28.09.2011r. W tym samym dniu zamawiający poinformował wykonawcę o rozstrzygnięciu przetargowym. „Protokół postępowania...” został zatwierdzony przez kierownika zamawiającego w dniu 4.10.2011r.
 - Kontrolujący nie wniósł uwag do przeprowadzenia i udokumentowania czynności zamawiającego z wyboru oferty. W trakcie kontroli nie stwierdzono wystąpienia przesłanek do wykluczenia z postępowania wykonawcy lub do odrzucenia oferty.
 - Ustalono, że w dniu wyboru wykonawcy zamówienia (28.09.2011r.) plan wydatków na to zadanie (§ 605 w rozdziale 60017 – „Drogi wewnętrzne” wynosił 230.000,00 zł. Po analizie ewidencji wydatków klasyfikowanych w tych podziałkach ustalono, że do dnia wyboru wykonawcy wydatkowano środki w kwocie 30,00 zł.
W wyniku porównania wielkości niewykorzystanych środków (229.970,00 zł) z określonym w ofercie wynagrodzeniem wykonawcy (188.311,41 zł) stwierdzono, że na dzień wyboru wykonawcy zamawiający posiadał środki na sfinansowanie zamówienia.
 - Zawarta w dniu 4.10.2011 roku umowa nr R.G.272.5.2011 z wybranym wykonawcą zawierała postanowienia zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą. Umowę sporządzono na formularzu stanowiącym załącznik do SIWZ.
 - Ustalono, że w dniu zawarcia umowy, tj. w dniu 4.10.2010r., plan wydatków na finansowanie ww. zadania inwestycyjnego wynosił nadal 230.000,00 zł. Do tego dnia poniesiono wydatek w kwocie 30,00 zł.
Porównując wielkość niewykorzystanych środków z określonym w umowie wynagrodzeniem wykonawcy stwierdzono, że na dzień podpisania umowy zamawiający posiadał środki na sfinansowanie ww. zamówienia.
 - Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 318298-2011 z dnia 4.10.2011r. Publikacja ogłoszenia nastąpiła w dniu zawarcia umowy z wybranym wykonawcą.
 - Ustalono, że w dniu 20.10.2011 roku zamawiający skierował do wykonawcy zamówienia zaproszenie na negocjacje dotyczące omówienia zamówienia uzupełniającego z wolnej ręki. Określone w zaproszeniu roboty budowlane polegać miały na wykonaniu korytowania drogi o powierzchni 437,5 m² oraz wykonaniu na tej powierzchni

nawierzchni z kostki brukowej betonowej na podsypce cementowo-piaskowej. Termin wykonania prac wyznaczono na dzień 10.11.2011r.

W wyznaczonym przez zamawiającego dniu 24.10.2011 roku Przedsiębiorstwo Usług Drogowo-Mostowych w Kościerzynie przedłożyło zamawiającemu dokumenty określone w zaproszeniu, w tym kosztorys ofertowy sporządzony na kwotę 39.828,45 zł.

Zamawiający zaakceptował zaproponowane przez wykonawcę warunki wykonania zamówienia uzupełniającego – wynikało to ze spisanego w dniu 24.10.2011 roku protokołu z negocjacji, jak też z zawartej w tym samym dniu umowy nr RG.271.5A.2011. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 353490-2011 z dnia 26.10.2011r.

- Roboty objęte zamówieniem podstawowym i zamówieniem uzupełniającym wykonano terminowo. Końcowych odbiorów wykonanych prac dokonała w dniu 10.11.2011 roku komisja składająca się z przedstawicieli wykonawcy, inwestora oraz inspektora nadzoru inwestorskiego.
- Do prawidłowości i terminowości zapłaty wynagrodzenia wykonawcy kontrolowanego zamówienia uwag nie wniesiono.

Rok 2012

- 1) Z § 2 pkt b uchwały Nr XIV/79/2011 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Lipusz na 2012 rok wynikało, że wydatki majątkowe budżetu wynieść miały 3.983.894,00 zł. Wielkość ta obejmowała wyłącznie wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne.
- 2) W trakcie roku plan wydatków majątkowych był zmieniany. Aktualny na koniec roku plan wynosił 3.056.329,00 zł i był o 927.565,00 zł niższy od planu pierwotnego. Zaplanowane w budżecie środki na wydatki majątkowe zamierzano wykorzystać m.in. do finansowania:
 - budowy: sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej; przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych; studni betonowej; małej infrastruktury turystycznej; placów zabaw;
 - rozbudowy ośrodka zdrowia wraz z wyposażeniem;
 - przebudowy instalacji wentylacji mechanicznej;
 - modernizacji: drogi; węzła ciepłej wody użytkowej w Zespole Szkół w Lipuszu; kotła c.o. w Zespole Szkół w Lipuszu;
 - zakupu: przepływomierza; systemu e-gmina; gruntów; komputera; kserokopiarki; oznakowanego radiowozu dla posterunku policji; oświetlenia scenicznego oraz elementów nagłośnienia (wraz z montażem) do sali Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu;

- wykonania: odnowienia chodników i budowy parkingów; utwardzenia ulicy; adaptacji pomieszczeń budynku dawnej szkoły na bibliotekę; adaptacji budynku komunalnego na budynek administracji; promocji walorów gminy poprzez system informacji przestrzennej; kompensacji mocy biernej;
 - dofinansowania modernizacji drogi powiatowej.
- 3) Na podstawie sporządzonego za rok 2012 sprawozdania budżetowego Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że wykonane wydatki majątkowe gminy wyniosły 2.861.965,13 zł i stanowiły 93,6% wydatków planowanych.

Wykonanie wydatków majątkowych w poszczególnych paragrafach przedstawiono w tabeli:

Lp.	Paragraf	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Procent wykonania
1	2	3	4	5
1.	6050	1.194.436,00	1.061.925,61	88,9%
2.	6057	7.378,00	438,61	5,9%
3.	6058	1.053.159,00	1.024.703,72	97,3%
4.	6059	399.286,00	377.188,93	94,5%
5.	6060	86.686,00	82.324,49	95,0%
6.	6170	15.384,00	15.383,77	100%
7.	6300	300.000,00	300.000,00	100%
Razem:		3.056.329,00	2.861.965,13	93,6%

- 4) Ustalono, że wynikająca z ww. sprawozdania suma wydatków inwestycyjnych klasyfikowanych w §§ 605 i 606 (2.546.581,36 zł) obejmowała 1.896.374,18 zł wydatków urzędu gminy poniesionych na zapłatę faktur i rachunków, 79.206,18 zł wydatków inwestycyjnych poniesionych w Zespole Szkół w Lipuszu oraz 571.001,00 zł niewykonanych wydatków majątkowych ujętych w „Planie finansowym wydatków niewygasających z upływem 2012r.” stanowiącym załącznik do uchwały Nr XXVIII/148/2012 Rady Gminy z dnia 20 grudnia 2012r. w sprawie ustalenia wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2012 oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków.
- 5) Szczegółową kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania pn. „Budowa, przebudowa placów zabaw, miejsc rekreacji i boisk sportowych wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowościach Tuszkowy, Gostomko, Szklana Huta”.
- Ustalono, że w uchwalonym w dniu 29 grudnia 2011 roku (uchwała Nr XIV/79/2011 Rady Gminy) budżecie gminy na rok 2012 na ww. zadanie inwestycyjne zabezpieczono środki finansowe w wysokości 207.780,00 zł w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”.

W trakcie roku plan wydatków na to zadanie zwiększono o 29.800,00 zł, do wysokości 237.580,00 zł. Zmian planu dokonano zmieniającymi budżet gminy uchwałami Rady Gminy: Nr XIX/98/2012 z dnia 29 marca 2012 roku (plan zwiększono o 35.000,00 zł, do wysokości 242.780,00 zł) oraz Nr XXIV/120/2012 z dnia 13 września 2012 roku – plan zmniejszono o 5.200,00 zł, do wysokości 237.580,00 zł.

- Z ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w §§ 6050, 6058 i 6059 rozdziału 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej” wynikało, że w 2012 roku na kontrolowane zadanie wydatkowano środki budżetowe na sumę 237.504,69 zł.
Zasadniczą część tych wydatków, tj. 180.836,79 zł, poniesiono w dniu 5.09.2012 roku na częściową zapłatę faktury nr F/000007/08/2012 Przedsiębiorstwa Wielobranżowego APIS – Jadwiga Oziębło w Jarosławiu z dnia 6.08.2012 roku za „Budowę, przebudowę placów zabaw, miejsc rekreacji i boisk sportowych wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowościach: Tuskowy, Gostomko, Szklana Huta zgodnie z umową nr RG.272.1.2012 z dnia 30.04.2012r.” Ustalono, że z faktury wystawionej na kwotę 203.187,69 zł kontrolowana jednostka potrąciła karę umowną w wysokości 22.350,90 zł. Potrąconą kwotę zaliczono do dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 057 – „Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych”.
Pozostałe 34.317,00 zł wydatkowano na zakup wielofunkcyjnego urządzenia do utrzymania murawy boisk sportowych (33.087,00 zł) oraz na zapłatę wynagrodzenia dla inspektora nadzoru inwestorskiego – 1.230,00 zł.
 - Analizując ewidencję kosztów prowadzoną dla kontrolowanego zadania ustalono, że na bilans otwarcia ksiąg rachunkowych 2012 roku koszty te wynosiły 2.082,00 zł.
W trakcie 2012 roku zaksięgowano koszty w wysokości 237.504,69 zł, równe poniesionym w tym roku wydatkom na realizację tego zadania.
Poniesione koszty, na sumę 239.586,69 zł, rozliczono w całości w trakcie roku. Pod datą 30.09.2012 roku na stan środków trwałych przyjęto składnik majątku w postaci wielofunkcyjnego urządzenia do utrzymania murawy boisk sportowych o wartości początkowej w wysokości 33.087,00 zł, z kolei pod datą 31.10.2012 roku przyjęto 5 nowych składników majątkowych (plac zabaw, boisko do piłki nożnej, boisko do piłki siatkowej, parking przy szkole, chodnik przy szkole), o łącznej wartości 162.571,99 zł, ponadto o 43.927,70 zł zwiększono wartości początkowe dwóch istniejących już składników majątkowych (palców zabaw).
- 6) Kontrolę przestrzegania w 2012 roku przepisów regulujących zasady i tryb udzielania zamówień publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia pn. „Budowa, przebudowa placów zabaw, miejsc rekreacji i boisk sportowych wraz z zagospodarowaniem terenu miejscowościach Tuskowy, Gostomko, Szklana Huta”.

- Szacunkową wartość kontrolowanego zamówienia w wysokości 147.349,50 zł (równowartość 36.657,75 euro) ustalono na podstawie 3 kosztorysów inwestorskich opracowanych w lutym 2012r.
- Zatwierdzona przez wójta gminy w dniu 9.03.2012 roku specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) zawierała elementy wymagane przepisami art. 36 ust. 1 Prawa zamówień publicznych.

Na podstawie SIWZ ustalono m.in., że przedmiot zamówienia obejmował m.in.:

- w miejscowości Tuskowy: budowę placu zabaw (dostawa i montaż fabrycznie nowych elementów); rozbiórkę istniejącej nawierzchni z płyt drogowych; wykonanie miejsc parkingowych; wykonanie chodników; wykonanie ogrodzenia oraz bramy wjazdowej wraz z furtką;
- w miejscowości Gostomko: budowę placu zabaw; wykonanie boisk do piłki nożnej i piłki siatkowej; montaż piłkochwyłów; montaż ławek parkowych i koszy;
- w miejscowości Szklana Huta: budowę placu zabaw oraz montaż ławek parkowych i koszy.

Zamówienie należało wykonać w terminie do dnia 8.06.2012r. Wykonawcy zostali zobowiązani do wniesienia wadium w wysokości 5.000,00 zł.

Termin składania ofert w przetargu nieograniczonym upływał o godz. 9.00 w dniu 26.03.2012r. W tym samym dniu miało nastąpić otwarcie ofert. Jedynym kryterium oceny ofert miała być najniższa cena ryczałtowa.

Załącznikami do SIWZ były m.in. formularz oferty na realizację zamówienia oraz wzór umowy. Na podstawie tych dokumentów ustalono, że za wykonanie przedmiotu zamówienia wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe wynikające z oferty.

- Przetarg nieograniczony na realizację zamówienia ogłoszono w dniu 9.03.2012r. Ogłoszenie o przetargu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 73214-2012 z dnia 9.03.2012r.
- W wyznaczonym przez zamawiającego terminie do składania ofert wpłynęły oferty złożone przez 6 wykonawców. Nazwy wykonawców i zaoferowane ceny zestawiono poniżej:

1/ Przedsiębiorstwo Wielobranżowe APIS – Jadwiga Oziębło w Jarosławiu	- 203.187,69 zł;
2/ Konsorcjum: Firma KASZUB Dariusz Kaszuba w Lesznie i firma AKADA-SPORT w Lesznie	- 209.188,56 zł;
3/ Publiczny Transport Zarobkowy – Marek Chwarszczyński w Lipuszu	- 270.600,00 zł;
4/ Przedsiębiorstwo Wielobranżowe P.A.M. – Paweł Górecki w Czapurach	- 315.524,58 zł;

- 5/ Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe BUILD –
Łukasz Żywicki w Lipuszu - 224.968,27 zł;
- 6/ POLKOMPLEKS – Stanisław Ebertowski w Kościerzynie - 216.626,51 zł.

- Na podstawie „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” ustalono, że:
 - bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający oświadczył, że na realizację zamówienia przeznaczył kwotę 176.000,00 zł;
 - z postępowania wykluczono 3 wykonawców (poz. 2, 3 i 4 powyższego zestawienia), oferty tych wykonawców zostały odrzucone;
 - za najkorzystniejszą uznano ofertę Przedsiębiorstwa Wielobranżowego APIS – Jadwiga Oziębło w Jarosławiu z ceną w wysokości 203.187,69 zł. Cena tej oferty była najniższa, oferta uzyskała największą ilość punktów w ocenie ofert;
 - wynik postępowania został zatwierdzony przez kierownika zamawiającego w dniu 13.04.2012r.
- Kontrolując dokumentację z przeprowadzonego postępowania ustalono, że wykonawców wymienionych w poz. 2 i 4 powyższego zestawienia wykluczono na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 2 Prawa zamówień publicznych (niewniesienie wadium do upływu terminu składania ofert), z kolei wykonawcę wymienionego w poz. 3 wykluczono z postępowania na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 tej ustawy (niewykazanie spełnienia warunków udziału w postępowaniu).

Po analizie ofert wykluczonych wykonawców, jak też zawiadomień o wykluczeniu wykonawców stwierdzono, że postępowanie zamawiającego było prawidłowe. Dwoch wykonawców przedłożyło gwarancje ubezpieczeniowe zapłaty wadium zawierające zapisy niezgodne ze SIWZ (niewłaściwe określenie lub brak określenia sądu właściwego do rozstrzygnięć wszelkich sporów dotyczących gwarancji), trzeci wykonawca nie przedstawił dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania niezbędnej wiedzy i doświadczenia do wykonania zamówienia. Nie dokonał tego pomimo wezwania go w trybie art. 26 ust. 3 Prawa zamówień publicznych.
- Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty przesłano wykonawcom w dniu 16.04.2012r.
- Kontrolujący nie wniósł uwag do przeprowadzenia i udokumentowania czynności zamawiającego z wyboru oferty.
- Ustalono, że w dniu zatwierdzenia wyników postępowania (13.04.2012r.) plan wydatków na to zadanie (§ 605 w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”) wynosił 242.780,00 zł. Analiza ewidencji wydatków związanych z realizacją

zadania inwestycyjnego obejmującego kontrolowane zamówienie wykazała, że do dnia wyboru wykonawcy nie wydatkowano żadnych środków finansowych.

Z porównania wielkości zaplanowanych środków finansowych (242.780,00 zł) z określonym w wybranej ofercie wynagrodzeniem wykonawcy (203.187,69 zł) wynika, że na dzień wyboru wykonawcy zamawiający posiadał środki na sfinansowanie zamówienia.

- Zawarta w dniu 30.04.2012 roku umowa nr RG.272.1.2012 z wybranym wykonawcą zawierała postanowienia zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą. Umowę sporządzono na formularzu stanowiącym załącznik do SIWZ.
- Ustalono, że w dniu zawarcia umowy, tj. w dniu 30.04.2012r., plan wydatków na finansowanie ww. zadania inwestycyjnego wynosił nadal 242.780,00 zł. Do tego dnia nie poniesiono żadnych wydatków.

Z porównania kwoty zaplanowanych środków z określonym w umowie wynagrodzeniem wykonawcy wynika, że na dzień podpisania umowy zamawiający posiadał środki na sfinansowanie ww. zamówienia.

- Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 148310-2012 z dnia 10.05.2011r. Publikacja ogłoszenia nastąpiła w 10 dniu od zawarcia umowy z wybranym wykonawcą.
- Ustalono, że w dniu 8.06.2012 roku wykonawca zgłosił wykonane prace do odbioru końcowego, przy czym nie przedłożył wymaganych umową na dzień zgłoszenia odbioru dokumentów – m.in. oświadczenia kierownika budowy o zgodności obiektu budowlanego z projektem i przepisami, atestów na użyte materiały, dokumentacji technicznej powykonawczej oraz kosztorysu powykonawczego.
- Końcowego odbioru wykonanych robót, na wniosek wykonawcy z dnia 13.07.2012r., dokonano komisyjnie w dniu 17.07.2012r., tj. w dniu wyznaczonym przez zamawiającego po otrzymaniu wymaganych przy odbiorze dokumentów.

Z „Protokołu odbioru końcowego” wynikało, że roboty zostały wykonane opóźnieniem oraz z wadami. Termin usunięcia wad wyznaczono na dzień 26.07.2012r.

- O usunięciu wad wykonawca poinformował zamawiającego w dniu 3.08.2012r. W tym samym dniu komisja odbiorowa potwierdziła usunięcie wad stwierdzonych w trakcie odbioru końcowego.

- Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynikało, że pismem z dnia 27.08.2012 roku wójt gminy poinformował księgowość urzędu gminy o nałożeniu na wykonawcę kary umownej w wysokości 22.350,90 zł za 55 dni opóźnienia w wykonaniu zamówienia.

Stwierdzono, że kara została wyliczona prawidłowo, tj. zgodnie z umową z dnia 30.04.2012r. Karę potrącono z należności wykonawcy określonej fakturą F/000007/08/2012 z dnia 6.08.2012r.

3.6.3. Ewidencja księgową inwestycji, rozliczenie i przyjęcie zakończonych zadań inwestycyjnych na stan (księgowy) środków trwałych

- 1) Kontrolowana jednostka ewidencjonowała koszty inwestycyjne według podziałek klasyfikacji budżetowej z podziałem na poszczególne zadania inwestycyjne. Ewidencja dawała obraz kosztów poniesionych w danym roku budżetowym, kosztów poniesionych przed tym rokiem, jak też kosztów rozliczonych.

Ewidencję wydatków inwestycyjnych prowadzono również w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej oraz z podziałem na realizowane zadania.

- 2) W trakcie kontroli dokonano analizy obrotów na koncie 080 – „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” w 2012 roku.

Ustalono, że w roku tym kontrolowana jednostka rozliczyła koszty zakończonych zadań inwestycyjnych na sumę 2.701.908,63 zł. Koszty te dotyczyły zadań wymienionych w tabeli:

Lp.	Nazwa zadania (według księgowej ewidencji kosztów inwestycyjnych)	Rozliczone koszty (zł)
1	2	3
1.	Studnia betonowa w Lipuszu	3.414,63
2.	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (częściowo)	137.423,84
3.	Przyłącza wodno-kanalizacyjne	237.925,16
4.	Rozbudowa stacji uzdatniania wody	7.916,78
5.	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej Szklana Huta – Tuskowy	1.407.753,21
6.	Budowa i przebudowa placów zabaw	239.586,69
7.	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych	140.867,06
8.	Budowa kanalizacji sanitarnej	281.167,85
9.	Zakup i montaż oświetlenia sceny oraz nagłośnienia	30.996,00
10.	Promocja walorów gminy Lipusz	38.708,10
11.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wsi Lipusz (częściowo)	43.406,22
12.	Remont drogi – ul. Spacerowa w Lipuszu	41.895,60
13.	Zakup systemu e-Gmina	3.690,00
14.	Zakup gruntów	56.954,84
15.	Zakup komputerów do urzędu gminy	4.495,65
16.	Układ kompensowania mocy (częściowo)	25.707,00
Razem:		2.701.908,63

- 3) Występujące na dzień 31.12.2012 roku saldo konta 080 w wysokości 339.933,22 zł przedstawiało wartość nierozliczonych kosztów poniesionych na realizację 16 zadań wymienionych w tabeli poniżej (w zł):

Lp.	Nazwa zadania (według księgowej ewidencji kosztów inwestycyjnych)	Saldo kosztów na dzień 31.12.2012r.
1	2	3
1.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnych i wodociągowych	7.938,41
2.	Zakup przepływomierza	7.186,00
3.	Zwiększenie dostępności usług medycznych	11.471,00
4.	Budowa małej infrastruktury turystycznej w Lipuszu	34.794,00
5.	Budowa sieci wodociągowej i sanitarnej	85.523,82
6.	Budowa placów zabaw w Lipuszu	2.753,00
7.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wsi Lipusz	2.600,00
8.	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Lipuskiej Hucie	39.776,62
9.	Budowa wysypiska	27.116,00
10.	Ulica Partyzantów w Lipuszu	4.800,00
11.	Ślady Kaszubskiego Morza – budowa infrastruktury turystyki wodnej	23.137,49
12.	Budynek komunalny	29.049,00
13.	Termomodernizacja budynku remizy OSP w Lipuszu	3.500,00

14.	Rozbudowa przedszkola w Lipuszu	53.247,55
15.	Oświetlenie ul. Sosnowej w Lipuszu	4.870,00
16.	Budowa placów zabaw w Lipuskiej Hucie, Gostomku i Tuszkwach	2.170,33
Razem:		339.933,22

3.6.4. Zakup i objęcie akcji, udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego

- 1) W latach 2010-2012 z budżetu gminy wydatkowano 72.800,00 zł na finansowanie wydatków klasyfikowanych w § 601 – „Wydatki na zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych”. Wydatek w podanej powyżej wysokości poniesiono w 2010 roku w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”.
- 2) Ustalono, że wydatek wiązał się z objęciem przez gminę 728 udziałów (po 100,00 zł każdy) w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Sierżno spółka z o.o. w Sierżnie. Kontrolowana gmina jest jednym z 10 udziałowców tej spółki.
Podstawę objęcia tych udziałów, jak też objęcia 903 udziałów we wcześniejszych dwóch latach, stanowiła uchwała Nr XV/105/2008 Rady Gminy z dnia 27 lutego 2008r. w sprawie utworzenia spółki pod firmą Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierżno Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sierżnie.
- 3) Wartości wniesionych przez gminę udziałów do ww. spółki (łącznie 1631 udziałów) zaewidencjonowano na koncie 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”. Na dzień 31.12.2012 roku konto to przedstawiało saldo w wysokości 163.100,00 zł.

3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki

- 1) W latach 2010 – 2012 z budżetu kontrolowanej gminy udzielono 320.017,00 zł dotacji, o jakich mowa w tytule. W analogicznym czasie z budżetu gminy wydatkowano też 20.453,77 zł tytułem wpłat na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych. Rodzaje i wielkości dotacji udzielonych w poszczególnych latach oraz wielkości wpłat na państwowy fundusz celowy przedstawiono w tabeli poniżej (w zł):

Rodzaj dotacji – § klasyfikacji budżetowej	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Razem
1	2	3	4	5
Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych (§ 617)	0	5.070,00	15.383,77	20.453,77
Dotacje na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych (§ 622)	10.000,00	10.017,00	0	20.017,00
Dotacje na pomoc finansową udzielaną innym jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630)	-	-	300.000,00	300.000,00
Razem:	10.000,00	15.087,00	315.383,77	340.470,77

- 2) Szczegółowej kontroli poddano wydatki zrealizowane w 2012 roku na sumę 315.383,77 zł (93 % wszystkich dotacji), klasyfikowane w §§ 617 i 630.
- a) § 617 – *„Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”*
- 1) Ustalono, że w dniu 30.07.2012 roku kontrolowana jednostka przełała na rachunek bankowy Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku środki finansowe w kwocie 17.500,00 zł tytułem – cyt. za dowodem bankowym: „porozumienie nr F.312.2-89/2012 z dnia 16.07.2012”.
- Poniesiony wydatek zaewidencjonowano w § 617 rozdziału 75404 – „Komendy wojewódzkie Policji”.
- 2) Przywołanym porozumieniem, zawartym z ww. Komendą, kontrolowana gmina zobowiązała się przekazać środki finansowe w wysokości 17.500,00 zł na Bankowy Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na zakup pojazdu oznakowanego (radiowozu) z przeznaczeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Kościerzynie – Posterunek Policji w Dziemianach.
- Rozliczenie finansowe z wykorzystania środków, zawierające kserokopię faktury i dowodu przyjęcia radiowozu, miało wpłynąć do urzędu gminy w terminie do dnia 15.12.2012r.
- W § 6 porozumienia zapisano, że kwota niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem podlega zwrotowi. Terminu zwrotu w porozumieniu nie określono.
- 3) Z otrzymanych środków ww. Komenda rozliczyła się terminowo, w dniu 10.12.2012r. Na podstawie pisma rozliczającego dotację ustalono, że na zakup radiowozu ze środków kontrolowanej gminy Komenda wydatkowała 15.383,77 zł.
- Niewykorzystane środki w kwocie 2.116,23 zł wpłynęły na rachunek gminy jeszcze przed dostarczeniem rozliczenia, w dniu 20.11.2012r.
- d) § 630 – *„Dotacje z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych”*
- 1) W dniu 10.08.2012 roku kontrolowana jednostka przełała na bankowy rachunek Powiatu Kościerskiego kwotę 300.000,00 zł jako wynikającą z umowy pomoc finansową na modernizację nawierzchni drogi powiatowej nr 1934G. Poniesiony wydatek zaewidencjonowano w § 630 rozdziału 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”.
- 2) Podstawę udzielenia dotacji stanowiła „Umowa o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej” zawarta z Powiatem Kościerskim w dniu 2.07.2012r.
- Z umowy wynikało m.in., że:

- dotacja (pomoc) przeznaczona jest na modernizację nawierzchni drogi powiatowej nr 1934G na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 235 do przejazdu kolejowego w Lipuszu;
 - powiat zobowiązał się zakończyć zadanie do dnia 30.09.2012 roku i pokryć z własnych środków koszty przekraczające wysokość udzielonej pomocy finansowej;
 - w terminie 14 dni od wykonania zadania powiat miał przedłożyć gminie sprawozdanie z jego realizacji, zawierające spis kosztów oraz kopie umów i faktur;
 - środki niewykorzystane lub wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem miały być zwrócone w terminie 30 dni od dnia zakończenia zadania.
- 3) Przywołaną powyżej umowę zawarto w wykonaniu uchwały Nr XVIII/91/2012 Rady Gminy z dnia 8 marca 2012r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Powiatu Kościerskiego.
- 4) Rozliczających w całości udzieloną dotację księgowani na kotach 810 i 224 w ewidencji księgowej urzędu gminy dokonano na podstawie dowodu „polecenie księgowania” nr 582/2012 (brak daty wystawienia) pod datą 2.11.2012r.
- Ustalono, że podstawę wystawienia ww. dowodu wewnętrznego stanowiły przedłożone przez Powiat Kościerski dokumenty (brak daty wpływu do urzędu gminy, brak oznaczenia numerem z rejestru przesyłek wpływających) takie jak: sprawozdanie z wykonania zadania oraz kserokopie faktur, protokołów odbioru, dowodów zapłaty faktur, itp. Ze sprawozdania sporządzonego w dniu 14.10.2012 roku wynikało, że łączne koszty zrealizowanego projektu wyniosły 1.109.927,73 zł, a wartość robót budowlanych związanych bezpośrednio z modernizacją nawierzchni drogi wyniosła 1.088.255,95 zł.

3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.

3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Ustalenia w zakresie otrzymanych dotacji, w tym dotacji z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami przedstawiono już w niniejszym protokole, przy opisie dochodów budżetowych z tytułu dotacji.

W trakcie kontroli ustalono, że kontrolowana jednostka rozliczyła się z wykorzystania otrzymanych dotacji.

3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji

3.7.2.1. Dotacje podmiotowe

- 1) Na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w 2012 roku ustalono, że w roku

zrealizowano 461.127,23 zł wydatków w formie dotacji podmiotowych. Były to dotacje klasyfikowane w § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury” (386.365,64 zł) oraz w § 254 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty” (74.761,59 zł).

Z ustaleń przedstawionych poniżej wynika, że część wydatków budżetowych (4.137,21 zł) niewłaściwie zaliczono do dotacji podmiotowych – należało je zaliczyć do dotacji celowych.

- 2) Ustalono, że uchwalając w listopadzie 2011 roku budżet gminy na rok 2012 zaplanowano udzielenie 445.882,00 zł dotacji podmiotowych. Z załącznika nr 11 („Dotacje udzielone w 2012 roku z budżetu podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych”) do uchwały Nr XIV/79/2011 Rady Gminy z dnia 29 listopada 2011r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Lipusz na 2012 rok wynikało, że plan dotacji podmiotowych wynosił 445.882,00 zł i obejmował dotacje dla:

- Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu (rozdział 92109)	- 308.300,00 zł;
- Gminnej Biblioteki Publicznej im. Franciszka Sędzickiego w Lipuszu (rozdział 92116)	- 55.000,00 zł;
- Prywatnego Przedszkola Montessori w Lipuszu (rozdział 80104)	- 82.582,00 zł;
Razem:	- 445.882,00 zł.

- 3) W trakcie roku dokonano 3 zmian w planie dotacji przedmiotowych. Zmiany te dotyczyły dwóch jednostek.

- a) Plan dotacji w rozdziale 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” zwiększono w trakcie roku o 27.086,00 zł, do wysokości 335.386,00 zł. Zwiększeń planu dokonano uchwałami zmieniającymi budżet na 2012 rok – uchwałą Nr XIX/98/2012 Rady Gminy z dnia 29 marca 2012r. (zwiększenie o 8.086,00 zł) oraz uchwałą Nr XXVII/135/2012 tego organu z dnia 22 listopada 2012r. – plan zwiększono o 19.000,00 zł.

- Z uzasadnienia pierwszej w ww. uchwał wynikało, że dotacja w kwocie 8.086,00 zł przeznaczona była na realizację (kontynuację) przez Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu rozpoczętego w roku poprzednim projektu pn. „*Na spotkanie z kulturą – cykl wyjazdowo-warsztatowy dla mieszkańców Gminy Lipusz*”.

Stwierdzono brak podstaw do zakwalifikowania do dotacji podmiotowych wyżej wymienionej dotacji, noszącej cechy dotacji celowej.

Prawidłowym paragrafem dla tej dotacji jest § 280 – „Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych”.

- W uzasadnieniu drugiej z przywołanych powyżej uchwał podano, że zwiększenia dotacji dla Ośrodka dokonano – cyt.: „ze względu na realizowanie dodatkowych zadań”.

- b) Plan wydatków z tytułu dotacji podmiotowych w rozdziale 92116 – „Biblioteki” nie był zmieniany i na koniec 2012 roku wynosił 55.000,00 zł.
- c) Początkowy plan dotacji w rozdziale 80104 – „Przedszkola” w wysokości 82.252,00 zł zmniejszono w trakcie roku o 7.582,00 zł, do wysokości 75.000,00 zł.
W uzasadnieniu uchwały Nr XXVIII/140/2012 Rady Gminy z dnia 20 grudnia 2012r. zmieniającej budżet gminy na 2012 rok zapisano, że zmniejsza się dotację na dzieci z terenu gminy uczęszczające do niepublicznych przedszkoli. Przyczyn zmniejszenia dotacji nie podano.
- 4) Ustalenia w zakresie udzielania dotacji podmiotowych z budżetu gminy dla samorządowych instytucji kultury i ich rozliczenia przedstawiono poniżej. Z kolei ustalenia dotyczące dotacji dla niepublicznego przedszkola przedstawiono na końcu niniejszego protokołu kontroli („VI. Inne ustalenia”).

Dotacje podmiotowe dla samorządowych instytucji kultury - § 248

a) Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu

- 1) W oparciu o źródłowe dowody księgowe oraz zapisy na kontach 130 i 224 w ewidencji księgowej urzędu gminy (jednostki budżetowej) ustalono, że w 2012 roku na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu przekazano dotacje w zaplanowanej w budżecie gminy wysokości, tj. tj. 335.386,00 zł.
- 2) W podpisanym przez panie _____ – dyrektor Ośrodka i _____ – główną księgową Ośrodka dokumencie „Rozliczenie otrzymanej dotacji podmiotowej za 2012 rok” (brak numeru pisma, brak daty sporządzenia, brak daty wpływu do urzędu gminy) odniesiono się do dotacji podmiotowej w wysokości 327.300,00 zł, tj. o 8.086,00 zł niższej od sumy dotacji udzielonych tej instytucji kultury.
 - Z rozliczenia tego wynikało, że dotację w wysokości 327.300,00 zł wykorzystano w całości do finansowania kosztów: utrzymania stanowisk pracy związanych z prowadzoną działalnością (186.681,05 zł), utrzymania obiektów wraz z obsługą (50.983,52 zł) oraz kosztów realizacji poszczególnych zadań w ramach prowadzonej działalności (89.635,43 zł).
 - Otrzymane rozliczenie stanowiło podstawę wystawienia dowodu „polecenie księgowania” nr 725/2012 (brak daty wystawienia) uznającego ww. dotację za wykorzystaną i rozliczoną. Księgowania kwoty 327.300,00 zł na kontach 810 i 224 dokonano pod datą 31.12.2012r. – dowód księgowy nr 5242.
- 3) Powyżej wykazano, że w przedłożonym rozliczeniu dotacji podmiotowej Ośrodek nie odniósł się do dotacji w wysokości 8.086,00 zł. Dokładne wyjaśnienie sprawy wymaga odniesienia się do roku budżetowego 2011.

- Ustalono, że w dniu 17.06.2011 roku kontrolowana gmina i ww. Ośrodek zawarły umowę nr 1/2011 dotyczącą udzielenia Ośrodkowi dotacji celowej w wysokości 11.782,00 zł na realizację projektu pn. „*Na spotkanie z kulturą – cykl wyjazdowo-warsztatowy dla mieszkańców Gminy Lipusz*”, dofinansowanego środkami Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

W § 3 tej umowy, w brzmieniu określonym aneksem nr 1 z dnia 4.10.2011r., zawarto wymogi: wykorzystania dotacji do dnia 31.12.2011r., rozliczenia dotacji do dnia 15.01.2012 roku oraz zwrotu niewykorzystanej dotacji do dnia 31.01.2012r.

- W toku kontroli ustalono, że kilka dni wcześniej, tj. w dniu 14.06.2011r., Ośrodek zawarł z Samorządem Województwa Pomorskiego z siedzibą w Gdańsku „Umowę przyznania pomocy nr 00312-6930-UM1140572/10 na operację z zakresu małych projektów w ramach działania 413 *Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego PROW na lata 2007-2013*”. Umową tą Ośrodkowi przyznana została pomoc finansowa w wysokości 23.000,00 zł, jednak nie większa niż 70% kwoty poniesionych kosztów kwalifikowalnych projektu pn. „*Na spotkanie z kulturą – cykl wyjazdowo-warsztatowy dla mieszkańców Gminy Lipusz*”. Pomoc miała być przekazana jednorazowo po przedłożeniu wniosku o płatność wraz z wymaganymi dokumentami.
- Z otrzymanej w 2011 roku z budżetu dotacji w wysokości 11.782,00 zł Ośrodek rozliczył się przedkładając w urzędzie gminy „Sprawozdanie merytoryczne i finansowe do umowy nr 1/2011 o udzielenie dotacji celowej z dnia 17 czerwca 2011r.” (brak numeru dokumentu, brak daty sporządzenia, brak daty wpływu do urzędu gminy). Sprawozdanie to zawierało informacje mówiące o niewykorzystaniu kwoty 8.085,69 zł i przelaniu jej na rachunek bankowy gminy.

Z powyższego wynika, że Ośrodek wykorzystał dotację w kwocie 3.696,31 zł. Kwotę tę Ośrodek wykazał jako „kwotę środków własnych GOKSiR” w załączonym do sprawozdania tabelarycznym „Zestawieniu rzeczowo-finansowym w ramach projektu PROW 2007-2013 *Spotkania z kulturą na dzień 31.12.2011r.*”. Przywołane zestawienie wskazywało też, że: w 2011 roku na realizację projektu Ośrodek wydatkował środki w wysokości 10.505,33 zł; koszty kwalifikowalne projektu wynosiły 9.727,17 zł; przyznaną pomocą ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich miały być pokryte wydatki na sumę 6.809,02 zł.

- Ustalono, że w 2012 roku kontrolowana gmina i ww. Ośrodek zawarły kolejną umowę o udzielenie dotacji celowej (umowa nr 1/2012 z dnia 2.04.2012r.) przeznaczonej na realizację projektu pn. „*Na spotkanie z kulturą – cykl wyjazdowo-warsztatowy dla mieszkańców Gminy Lipusz*”.

Przywołaną umową gmina zobowiązała się w terminie do dnia 15.04.2012 roku przekazać Ośrodkowi 8.086,00 zł dotacji celowej (zaokrąglona do pełnych złotych kwota

dotacji niewykorzystanej w 2011r.) z przeznaczeniem na kontynuowanie ww. projektu. W § 3 umowy zawarto wymóg rozliczenia dotacji do dnia 15.11.2012 roku oraz zwrotu niewykorzystanej części dotacji do dnia 30.11.2012r.

- Księgowego rozliczenia udzielonej dotacji celowej (zaplanowanej i zaksięgowanej jako dotacja podmiotowa) dokonano pod datą 30.11.2012 roku – polecenie księgowania nr 624/2012 (dowód księgowy nr 4652A). Za rozliczoną uznano dotację w wysokości 4.137,21 zł co oznacza, że zwrotowi podlegała niewykorzystana część dotacji w wysokości 3.948,79 zł.

Kontrolując dowody i ewidencję księgową ustalono, że ww. Ośrodek zwrócił w dniu 27.11.2012 roku niewykorzystaną część dotacji w kwocie 4.758,20 zł. Nadpłacony zwrot, tj. kwotę 809,41 zł kontrolowana jednostka przekazała z powrotem na rachunek Ośrodka w dniu 10.12.2012r.

b) Gminna Biblioteka Publiczna im. Franciszka Sędzickiego w Lipuszu

- 1) Ustalono, że w trakcie 2012 roku na rachunek bankowy tej samorządowej instytucji kultury przekazano dotacje podmiotowe w zaplanowanej wysokości, tj. 55.000,00 zł.
- 2) Z przedłożonego do kontroli dokumentu „Rozliczenie otrzymanej dotacji podmiotowej za 2012 rok”, sporządzonego w dniu 10.01.2013 roku (brak daty wpływu do urzędu gminy), podpisanego przez panią _____ – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipuszu wynikało, że z otrzymanej dotacji podmiotowej ww. samorządowa instytucja kultury pokryła koszty na sumę 54.928,43 zł, tj. o 71,57 zł niższe od kwoty dotacji.
- 3) Analizując obroty na koncie 224 w ewidencji urzędu gminy ustalono, że pod datą 31.12.2012 roku na stronie Ma tego konta zaksięgowano kwotę 54.928,43 zł, jako dotację uznaną za wykorzystaną i rozliczoną oraz 2 przelewy środków na sumę 71,57 zł.

3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe

W 2012 roku z budżetu gminy nie udzielano dotacji przedmiotowych.

3.7.2.3. Dotacje celowe

- 1) W 2012 roku zrealizowano 79.528,00 zł wydatków klasyfikowanych jako dotacje celowe.
 - 2) Z uchwalonego w dniu 29 grudnia 2011 roku budżetu gminy na rok 2012 (uchwała Nr XIV/79/2011 Rady Gminy) wynikało, że w roku budżetowym 2012 zamierzano udzielić 48.000,00 zł dotacji celowych.
- W załączniku nr 9 do ww. uchwały wykazano plan dotacji celowych udzielanych na podstawie porozumień. Plan ten wynosił 11.000,00 zł i obejmował dotacje celowe klasyfikowane w § 231 – „Dotacje celowe przekazanie gminie na zadania bieżące

realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” w rozdziale 80104 – „Przedszkola”.

- Załącznik nr 11 do uchwały budżetowej („Dotacje udzielone w 2012 roku z budżetu podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych”) zawierał zestawienie planowanych dotacji celowych (bez oznaczenia paragrafów wydatków) na sumę 37.000,00 zł, w tym:
 - 4.000,00 zł dotacji w rozdziale 85395 – „Pozostała działalność” na zadanie pn. „Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych w Gminie Lipusz”;
 - 4.000,00 zł dotacji w rozdziale 92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury” na zadanie pn. „Umacnianie kultury regionalnej”;
 - 29.000,00 zł dotacji w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej” na zadanie pn. „Kultura fizyczna, sport i rekreacja”.

- 3) W trakcie roku plan wydatków z tytułu dotacji zwiększono o 32.456,00 zł, w tym:
 - o 1.000,00 zł w rozdziale 80104 – „Przedszkola” (do wysokości 12.000,00 zł);
 - o 5.000,00 zł w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej” (do wysokości 34.000,00 zł);
 - o 26.456,00 zł (ustalono plan) w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”.

- W rozdziale 80104 początkowy plan dotacji celowych zwiększono o 6.000,00 zł uchwałą Nr XXIV/120/2012 Rady Gminy z dnia 13 września 2012r. w sprawie dokonania zmiany budżetu gminy Lipusz na 2012 rok. W uzasadnieniu uchwały podano, że zwiększona kwota przeznaczona była na opłaty za pobyt dzieci z terenu gminy Lipusz w przedszkolach niepublicznych znajdujących się na terenie innych gmin. W dniu 20.12.2012 roku (uchwała Nr XXVIII/140/2012 Rady Gminy) plan wydatków zmniejszono o 5.000,00 zł.
- Zwiększenia o 5.000,00 zł planu wydatków z tytułu dotacji celowych w rozdziale 92605 dokonano uchwałą Nr XXVII/127/2012 Rady Gminy z dnia 16 października 2012r. Z uzasadnienia uchwały wynikało, że zwiększenie planu było wynikiem rozdysponowania przychodów z tzw. „wolnych środków”.
- Plan dotacji celowych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”, ustalony w trakcie roku w wysokości 9.345,00 zł (uchwała Nr XVIII/90/2012 Rady Gminy z dnia 8 marca 2012r.), został w późniejszym czasie (uchwała Nr XXIV/12/2012 tego organu z dnia 13.09.2012r.) zwiększony o 23.303,00 zł, do wysokości 32.648,00 zł. Pod koniec roku (uchwała Nr XXVIII/140/2012 Rady Gminy z dnia 20 grudnia 2012r.) plan zmniejszono o 6.192,00 zł, do wysokości 26.456,00 zł.

Z uzasadnienia ww. uchwał wynikało, że dotacje w tym rozdziale przeznaczone były na dofinansowanie prac związanych z usuwaniem i utylizacją wyrobów zawierających azbest.

- 4) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w ww. rozdziałach ustalono następujące wykonanie wydatków klasyfikowanych jako dotacje celowe:

Rodzaj dotacji celowej – rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między j.s.t. – § 231</i>		
80104 – „Przedszkola”	12.000,00	11.072,00
Razem:	12.000,00	11.072,00
<i>Dotacje celowe z budżetu j.s.t. udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - § 236</i>		
85395 – „Pozostała działalność”	4.000,00	4.000,00
92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury”	4.000,00	4.000,00
92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”	34.000,00	34.000,00
Razem:	42.000,00	42.000,00
<i>Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 283</i>		
90002 – „Gospodarka odpadami”	26.456,00	26.456,00
Razem:	26.456,00	26.456,00
OGÓLEM:	80.456,00	79.528,00

Dokonane w trakcie kontroli ustalenia dotyczące dotacji wykazanych w tabeli przedstawiono poniżej.

Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między j.s.t. - § 231

- Odbiorcami dotacji celowych w rozdziale 80104 były 3 gminy, tj.: Gmina Miejska Kościerzyna (8.097,60 zł), Gmina Stężycza (2.094,40 zł) oraz Gmina Wiejska Kościerzyna – 880,00 zł.
- Ustalono, że dotacje dla Gminy Miejskiej Kościerzyna przekazywano na podstawie porozumienia z dnia 11.01.2012 roku w „sprawie przekazywania i rozliczania środków na pokrycie kosztów dotacji udzielonej na dziecko uczęszczające do niepublicznego przedszkola na terenie miasta Kościerzyna”. Z kolei podstawę przekazywania dotacji Gminie Stężycza stanowiła umowa (bez numeru) z dnia 4.10.2010 roku „w sprawie refundacji kosztów dotacji ponoszonych przez Gminę Stężycza w zakresie dotacji udzielanej na uczniów uczęszczających do przedszkola niepublicznego na terenie Gminy Stężycza będących mieszkańcami Gminy Lipusz”, zmieniona aneksem z dnia 16.01.2012r.

- Ww. porozumienie i umowa określały miesięczne kwoty dotacji na jedno dziecko oraz zasady przekazywania – w oparciu o księgowe noty obciążeniowe i załączone do nich imienne listy dzieci uczęszczających do przedszkola.
- Dotacje dla Gminy Wiejskiej Kościerzyna (4 przelewy po 220,00 zł w okresie marzec – czerwiec 2012r.) przekazywano w oparciu o otrzymane księgowe noty obciążeniowe z imiennym wykazem dzieci uczęszczających do przedszkoli. Z gminą tą kontrolowana gmina nie zawarła porozumienia.

Z ustnych wyjaśnień pani

– sekretarz gminy wynikało, że projekt

porozumienia został złożony w Gminie Kościerzyna, lecz ostatecznie nie doszło do jego podpisania. Uznano, że nie ma potrzeby zawierania porozumienia określającego tryb przekazywania dotacji, które w rzeczywistości stanowią zwrot poniesionych wydatków.

- 3) Księgowego rozliczenia wszystkich udzielonych dotacji na kontach 810 i 224 dokonano pod datą 31.12.2012 roku w oparciu o dowód polecenie księgowania nr 722/2012 (brak daty wystawienia). Dowód ten sporządzono na podstawie wykazów dzieci dołączonych do poszczególnych not księgowych. Gminy, które otrzymały dotacje nie składały na koniec roku rozliczeń wykorzystania dotacji.

Dotacje celowe udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - § 236

- 1) Dotacji na sumę 42.000,00 zł klasyfikowanych w rozdziałach 85395, 92105 oraz 92605 udzielono organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, w trybie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.) oraz na podstawie „Programu Współpracy Gminy Lipusz z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2012 rok”.
- 2) Z przywołanego programu, przyjętego uchwałą Nr XIII/65/2011 Rady Gminy z dnia 16 listopada 2011r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy (...) wynikało, że w 2012 roku środkami budżetowymi zamierzano wesprzeć realizację zadań z zakresu: kultury fizycznej, sportu i rekreacji; podejmowania działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych i starszych gminy Lipusz; umacniania kultury regionalnej; wspierania przedsięwzięć i projektów, na które organizacje pozarządowe pozyskują środki finansowe z funduszy europejskich i innych źródeł zewnętrznych dotyczących zadań wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; pomocy w pozyskiwaniu środków z innych źródeł poprzez wydawanie referencji składanym wnioskom oraz udzielanie pożyczek na realizację zadań w przypadku prefinansowania projektów/działań.

Na realizację programu przeznaczono środki finansowe na sumę 47.000,00 zł. Z tej sumy 10.000,00 zł przeznaczono na refundację wkładu własnego organizacji, która pozyskała dofinansowanie z funduszy europejskich.

- 3) W dniu 22.02.2012 roku wójt gminy wydał zarządzenie Nr 10/2012 w sprawie ustalenia regulaminu otwartego konkursu ofert o udzielenie dotacji ze środków budżetu gminy dla organizacji pozarządowych. Załącznikami do zarządzenia były formularze formalnej i merytorycznej oceny ofert oraz zbiorczy formularz oceny merytorycznej.

Wydanym w tym samym dniu zarządzeniem Nr 11/2012 wójt gminy powołał komisję konkursową ds. zaopiniowania wniosków-ofert o udzielenie dotacji.

- 4) Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych wójt gminy ogłosił w dniu 7.02.2012r. Ogłoszenie o konkursie zawierało informacje wymagane przepisami art. 13 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Z ogłoszenia wynikało, że na realizację zadań przeznaczono środki finansowe w wysokości 37.000,00 zł. Wysokość dotacji udzielonej ze środków gminy nie mogła przekroczyć 95% całkowitych kosztów zadania. Termin składania ofert do konkursu upływał w dniu 29.02.2012r. Komisja konkursowa miała rozpatrzyć i ocenić oferty w terminie 14 dni od upływu terminu do składania ofert. W ogłoszeniu zawarto też informację, że zadania miały być realizowane w okresie od podpisania umowy do dnia 30.11.2012r.

- 5) Na podstawie sporządzonych w dniu 6.03.2012 roku protokołów otwartego konkursu ofert, złożonych ofert oraz podanych w ww. dniu do publicznej wiadomości wyników konkursu ustalono następujące dane dotyczące złożonych ofert i przyznanego dofinansowania.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł zadania	Łączny koszt zadania	Dotacja wnioskowana	Przyznana dotacja
1	2	3	4	5	6
<i>Kultura fizyczna, sport i rekreacja</i>					
1.	Klub Sportowy WDA LIPUSZ w Lipuszu	„Udział w rozgrywkach piłkarskich”	19.000,00	18.000,00	18.000,00
2.	Uczniowski Klub Sportowy LIPUSZ w Bałachach	„Żyj zdrowo i sportowo”	7.516,00	7.000,00	7.000,00
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Wda” w Lipuszu	„Wychowanie przez sport”	4.400,00	4.000,00	4.000,00
<i>Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych i starszych Gminy Lipusz</i>					
4.	Lipuskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych NADZIEJA w Lipuszu	„Wyjazd integracyjny do Zakopanego”	10.050,00	4.000,00	4.000,00
<i>Umacnianie kultury regionalnej</i>					
5.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Lipusz w Lipuszu	„Zakup strojów ludowych dla kaszubskiego zespołu folklorystycznego	4.480,00	4.000,00	4.000,00
Razem:			45.446,00	37.000,00	37.000,00

- 6) Ustalono, że ze wszystkimi stowarzyszeniami zawarto w dniu 14.03.2012 roku pisemne umowy o wsparcie zadania publicznego. W umowach oznaczonych numerami od 1/2012 do 5/2012 zawarto dane zgodne ze złożonymi ofertami i rozstrzygnięciami konkursowymi.
- 7) Wszystkie stowarzyszenia otrzymały środki finansowe z budżetu gminy w wysokościach i terminach zgodnych z zawartymi umowami.
- 8) Stowarzyszenia złożyły terminowo sprawozdania końcowe z wykonania zadania publicznego. Ze sprawozdań wynikało, że otrzymane dotacje wykorzystano w całości do finansowania zadań publicznych objętych umowami. W dwóch przypadkach (pozycje 1 – 2 z tabeli powyżej) zrealizowane koszty zadań przewyższyły koszty planowane i procentowy udział dotacji budżetowych w finansowaniu zadań był niższy od zakładanego.

Szczegółowa kontrola złożonych sprawozdań nie wykazała nieprawidłowości.

- 9) Uchwalony w listopadzie 2011 roku „Program Współpracy (...) na rok 2012” został zmieniony uchwałą Nr XXVI/128/2012 Rady Gminy z dnia 16 października 2012 roku w sprawie zmiany Programu Współpracy (...). Zmiana polegała na zwiększeniu do wysokości 34.000,00 zł planowanych środków finansowych na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu – dotychczasowy plan był o 5.000,00 zł niższy i wynosił 29.000,00 zł. Zwiększenie planowanej kwoty na realizację „Programu Współpracy (...)” możliwe było dzięki dokonaniu w tym samym dniu (uchwała Nr XXVI/127/2012 Rady Gminy) zwiększeniu o 5.000,00 zł planu wydatków klasyfikowanych w § 236 w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”.
- 10) Ustalono, że w październiku i listopadzie 2012 roku do urzędu gminy wpłynęły 2 oferty dotyczące realizacji zadań publicznych z zakresu propagowania aktywności sportowej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych:
 - w dniu 30.10.2012 roku wpłynęła oferta Klubu Sportowego WDA LIPUSZ w Lipuszu o dofinansowanie rozgrywek piłkarskich kwotą 5.000,00 zł. Całkowity koszt zadania planowanego do wykonania w okresie od dnia 18.11. – 15.12.2012 roku wynosił 5.300,00 zł;
 - w dniu 5.11.2012 roku wpłynęła oferta Uczniowskiego Klubu Sportowego LIPUSZ w Bałachach o dofinansowanie zadania pn. „Żyj zdrowo i sportowo” kwotą 4.200,00 zł. Planowany całkowity koszt zadania, przewidzianego do realizacji w okresie od dnia 12.11. - 15.12.2012 roku wynosił 4.444,00 zł.

- Otrzymane oferty wójt gminy dołączył do zamieszczonych na tablicy ogłoszeń urzędu gminy, stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej gminy ogłoszeń o wpłynięciu do urzędu gminy ofert na realizację zadań publicznych.
Z treści ogłoszeń wynikało, że wójt gminy działał na podstawie przepisów art. 19a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – przepisów umożliwiających udzielenie dotacji w wysokości nie przekraczającej 10.000,00 zł na realizację zadań w okresie nie przekraczającym 90 dni.
 - Ustalono, że ww. stowarzyszeniom przyznano odpowiednio 4.000,00 zł i 1.000,00 zł dotacji tytułem wsparcia realizacji zadań publicznych. Zasady przekazania przyznanych środków, ich wykorzystania oraz rozliczenia określono w umowach nr 6/2012 i 7/2012, zawartych w dniach 9 i 16.11.2012r. Środki finansowe przekazano w terminach określonych w umowach.
 - Oba stowarzyszenia złożyły terminowo sprawozdania końcowe z wykonania zadania publicznego. Do przedłożonych sprawozdań uwag nie wniesiono.
- 11) Księgowych rozliczeń wszystkich udzielonych w 2012 roku dotacji dokonano na podstawie dowodów „polecenie księgowania” wystawionych w oparciu o otrzymane sprawozdania końcowe z wykonania zadań publicznych, zawierające dane w zakresie wykorzystania dotacji.

Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 283

- 1) Dotacje celowe klasyfikowane w ww. paragrafie w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami” na sumę 26.456,00 zł przekazano na bankowy rachunek Wspólnoty Mieszkaniowej „Osiedle Leśne” w Lipuszu (24.316,00 zł) oraz wypłacono osobie fizycznej zamieszkałej przy ul. Krótkiej w Lipuszu – 2.140,00 zł.
- 2) Podstawę udzielenia dotacji stanowiły umowy o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej, zawarte w oparciu o złożone wnioski o udzielenie dotacji, spełniające wymogi „Regulaminu przyznawania dotacji z budżetu gminy Lipusz na zadania związane z usuwaniem azbestu na terenie gminy Lipusz”, wprowadzonego do stosowania uchwałą Nr VII/31/2011 Rady Gminy z dnia 9 czerwca 2011r. w sprawie zasad przyznawania dotacji ze środków budżetu gminy Lipusz na zadania związane z usuwaniem azbestu na terenie gminy Lipusz. Przelewu i wypłaty środków dokonano po przedłożeniu przez ww. podmioty dokumentów potwierdzających dokonanie wydatków na realizację przedsięwzięć.
- 3) Księgowego rozliczenia dotacji na kontach 810 i 224 dokonano pod datą 31.12.2012 roku w oparciu o pisemne informacje o wykonaniu przedsięwzięć objętych umowami o

dotacje, sporządzone przez pracownika urzędu gminy prowadzącego sprawy z zakresu ochrony środowiska.

3.7.2.4. Dotacje na pomoc finansową udzieloną innym jednostkom samorządu terytorialnego

W roku 2012 z budżetu gminy nie udzielano innym jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na pomoc finansową z przeznaczeniem na zadania bieżące, klasyfikowanych w § 271 wydatków.

Ustalenia dotyczące wydatków z tytułu dotacji na pomoc finansową na zadania inwestycyjne (§ 630 wydatków) przedstawiono przy opisie wydatków majątkowych („3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji lub zakupów inwestycyjnych realizowanych przez inne jednostki”).

3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

3.8.1. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet

- 1) Kontrolę w zakresie, o jakim mowa w tytule przeprowadzono za rok 2012. W toku kontroli nie stwierdzono nieuprawnionych przypadków zaciągania zobowiązań obciążających budżet gminy.
- 2) Stwierdzono, że dopuszczony obowiązującymi w 2012 roku przepisami art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) 15-% roczny wskaźnik spłaty zobowiązań (relacja spłat kredytów i pożyczek oraz odsetek od kredytów i pożyczek do dochodów budżetowych) nie został w 2012 roku przekroczony. Na koniec 2012 roku wskaźnik ten wynosił 10,27% w zakresie planu oraz 9,96% po stronie wykonania.
W 2012 roku gmina osiągnęła dochody budżetowe na sumę 13.187.442,26 zł, rozchody związane ze spłatą kredytów i pożyczek wyniosły 1.149.924,40 zł, wydatki na obsługę długu wyniosły 164.131,00 zł.
 - W przedstawionych powyżej ustaleniach nie ma wzmianek o wykupie papierów wartościowych ani też o wydatkach z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji – w 2012 roku nie planowano i nie realizowano tego typu rozchodów i wydatków budżetowych.
 - Wyliczając podany powyżej wskaźnik spłaty zobowiązań nie uwzględniano wyłączeń, o jakich mowa w art. 169 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy – w 2012 roku nie było podstaw do dokonywania takich wyłączeń.
- 3) Zgodnie z przepisami art. 170 ust. 1 ww. ustawy łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem w tym roku budżetowym.

Ustalono, że przy występującym na koniec 2012 roku zadłużeniu gminy w wysokości 3.063.153,06 zł oraz wykonanych dochodach ogółem w wysokości 13.187.442,26 zł stosunek zadłużenia do dochodów wynosił 23,23%. Z powyższego wynika, że dopuszczony ustawą wskaźnik zadłużenia nie był przekroczony.

Podana powyżej kwota długu obejmowała wyłącznie zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek. Żadna pożyczka i żaden kredyt nie podlegały wyłączeniu z wyliczeń wskaźnika w trybie przepisów art. 170 ust. 3 ww. ustawy.

3.8.2. Przychody i rozchody

Kontrolę tematyki o jakiej mowa w tytule przeprowadzono za lata 2011 i 2012. Ustalenia przedstawiono poniżej, z podziałem na poszczególne lata.

Rok 2011

1) Plan przychodów budżetu gminy na 2011 rok stanowił załącznik nr 5 do uchwały Nr IV/15/2011 Rady Gminy z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2011.

- Z ww. załącznika do wynikało, że planowane przychody budżetu w wysokości 1.397.027,00 zł pochodzić miały z „wolnych środków” (§ 950 – 794.027,00 zł) oraz z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952 – 603.000,00 zł).
- W trakcie roku budżetowego plan przychodów był zmieniany. Ostateczny plan przychodów wynosił 3.298.559,00 zł. Na wymienioną powyżej wielkość składać się miały przychody:

- z zaciągniętych pożyczek	- 70.000,00 zł;
- z zaciągniętych kredytów	- 1.453.000,00 zł;
- ze spłat udzielonych pożyczek	- 21.840,00 zł;
- z „wolnych środków”	- 1.753.719,00 zł;
Razem: -	3.298.559,00 zł.

- Ustalono, że w 2011 roku wykonano przychody na sumę 3.301.993,99 zł, tj. o 3.434,99 zł wyższe od planowanych.

Zrealizowane przychody pochodziły z zaciągniętych kredytów i pożyczek (1.523.000,00 zł), spłaty pożyczek udzielonych (21.840,00 zł) oraz z „wolnych środków” – 1.757.153,99 zł.

Wymieniony powyżej przychód w wysokości 21.840,00 zł pochodził ze spłaty nieoprocentowanej pożyczki udzielonej w 2011 roku (umowa nr 1/2011 z dnia 27.06.2011r.) Gminnemu Ośrodkowi Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu na realizację projektu pn. „Zakup i montaż okotowania scenicznego na salę widowiskową wraz z fotelami do sali klubowej w budynku GOKSiR pełniącym funkcję świetlicy wiejskiej”.

- 2) Plan rozchodów budżetu na 2011 rok stanowił załącznik nr 6 do wymienionej na wstępie uchwały Rady Gminy w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2011.
- Załącznik ten określał, że zaplanowane na 2011 rok rozchody budżetu wynieść miały 653.262,00 zł i w całości miały się wiązać ze spłatą otrzymanych kredytów i pożyczek.
 - W trakcie roku plan rozchodów był zmieniany. Plan aktualny na koniec roku zakładał rozchody budżetu na sumę 713.262,00 zł. Rozchody te miały się wiązać ze spłatą otrzymanych pożyczek i kredytów (653.262,00 zł) oraz z udzieleniem pożyczek na sumę 60.000,00 zł.
 - Ustalono, że w 2011 roku zrealizowano rozchody budżetowe na sumę 677.441,55 zł, tj. o 35.820,45 zł niższe od rozchodów planowanych.
Tytułem spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek zrealizowano rozchody w wysokości 619.601,55 zł, pozostały rozchód w wysokości 57.840,00 zł wiązał się z udzieleniem 3 pożyczek, w tym dwóch pożyczek na sumę 44.840,00 zł dla Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu oraz pożyczki w wysokości 13.000,00 zł dla Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Lipusz.
 - Wymienionemu powyżej Ośrodkowi udzielono opisanej przy omawianiu przychodów nieoprocentowanej pożyczki w wysokości 21.840,00 zł, jak też nieoprocentowanej pożyczki w wysokości 23.000,00 zł (umowa nr 2/2011 z dnia 27.06.2011r.) na realizację projektu pn. „*Na spotkanie z kulturą – cykl wyjazdowo-warsztatowy dla mieszkańców gminy Lipusz*”. Spłata tej pożyczki nastąpić miała w terminie 7 dni od otrzymania przez pożyczkobiorcę środków z dotacji udzielonej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, nie później jednak niż w terminie do dnia 15.06.2012r.
 - Podstawę udzielenia nieoprocentowanej pożyczki w kwocie 23.000,00 zł ww. stowarzyszeniu stanowiła umowa nr 3/2011 z dnia 24.10.2011r. Z umowy wynikało, że pożyczka przeznaczona na realizację zadania pn. „*Promocja usług i atrakcji turystycznych Gminy Lipusz poprzez wydanie map, informatora turystycznego, wykonanie i instalację tablic informacyjnych oraz strony internetowej*” miała być spłacona w terminie 7 dni od otrzymania środków z dotacji udzielonej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, nie później jednak niż w terminie do dnia 15.06.2012r.

Rok 2012

- 1) Plan przychodów budżetu gminy na 2012 rok stanowił załącznik nr 5 do uchwały Nr XIV/79/2011 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2012.
- Z przywołanego powyżej załącznika wynikało, że planowane przychody budżetu w wysokości 2.055.826,00 zł pochodzić miały z: zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii

Europejskiej (§ 903 – 769.826,00 zł), spłat udzielonych pożyczek i kredytów (§ 951 – 36.000,00 zł) oraz z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952 – 1.250.000,00 zł).

- W trakcie roku budżetowego plan przychodów był zmieniany. Ostateczny plan przychodów wynosił 2.244.365,00 zł. Na wymienioną powyżej wielkość składać się miały przychody:

- stanowiące „wolne środki”	-	1.460.900,00 zł;
- ze spłat udzielonych pożyczek	-	36.000,00 zł;
- z zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	747.465,00 zł;
Razem: -		2.244.365,00 zł.

- Ustalono, że w 2012 roku wykonano przychody na sumę 2.458.236,26 zł, tj. o 213.871,26 zł wyższe od planowanych.

Zrealizowane przychody pochodziły z zaciągniętych kredytów i pożyczek (747.464,21 zł), spłat pożyczek udzielonych w 2011 roku Gminnemu Ośrodkowi Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu oraz Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Gminy Lipusz (36.000,00 zł), a także z tzw. „wolnych środków” – 1.674.772,05 zł.

- 2) Plan rozchodów budżetu na 2012 rok zawarto w załączniku nr 5 do wymienionej powyżej uchwały Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie budżetu gminy na rok 2012.

- Z załącznika wynikało, że na 2012 rok zaplanowano rozchody budżetu w wysokości 1.277.712,00 zł, w całości związane ze spłatą otrzymanych pożyczek i kredytów.
- W trakcie roku dokonano zmian w planie rozchodów. Aktualny na koniec roku plan rozchodów zakładał rozchody budżetu na sumę 1.162.292,00 zł. Rozchody te miały się wiązać:

- ze spłatą otrzymanych pożyczek i kredytów	-	1.152.292,00 zł;
- z udzieleniem pożyczek	-	10.000,00 zł;
Razem: -		1.162.292,00 zł.

- Ustalono, że w 2012 roku zrealizowano rozchody budżetowe na sumę 1.158.124,40 zł, tj. o 4.167,60 zł niższe od rozchodów planowanych. Rozchody wiązały się ze spłatą zaciągniętych kredytów i pożyczek (1.149.924,40 zł) oraz udzieleniem nieoprocentowanej pożyczki w wysokości 8.200,00 zł Klubowi Sportowemu „WDA LIPUSZ” w Lipuszu z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „II Turniej Piłki Nożnej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych z obszaru LGD Stołem”. Z zawartej w dniu 7.08.2012 roku umowy nr 1/2012 wynikało, że pożyczka miała być spłacona w terminie 7 dni od